

PANEUROPE

IMA LI PANEUROPSKA IDEJA BUDUĆNOST ?

Kada je prije osamdeset godina filozof Richard Coudenhove-Kalergi zasnivao prvi politički pokret za ujedinjenje Europe, Paneuropski pokret, obrazlagao je potrebu tezom da se europsko pitanje može riješiti samo povezivanjem njezinih naroda. Programatska vizija Sjedinjenih država Europe, kako ju je oslikao ponajprije 1922. u članku «Paneuropa: prijedlog» te potom u knjizi «Pan-Europa» 1923., iznijela je na vidjelo dva znakovita razloga. Jedan je potreba za očuvanjem mira u Europi da ponovno ne postane svjetsko ratno poprište. Drugi je u povijesnoj ulozi Europe u svjetskoj politici i kulturi, što joj pripada od antike i Demostenove ideje panhelenskoga saveza. Vizija je bila optimistično okrenuta budućnosti.

HAT DIE PANEUROPÄISCHE IDEE EINE ZUKUNFT?

Als vor 80 Jahren der Philosoph Richard Coudenhove-Kalergi die erste politische Bewegung für die Vereinigung Europas gründete, die Paneuropäische Bewegung, begründete er die Notwendigkeit mit der These, dass die europäische Frage nur durch die Verbindung ihrer Völker gelöst werden kann. Die programmatische Vision der Vereinigten Staaten Europas, wie er sie zuerst 1922 in dem Artikel «Paneuropa: ein Vorschlag» und 1923 in dem Buch «Pan-Europa» zeichnete, brachte zwei bezeichnende Gründe ans Tageslicht. Der eine ist die Notwendigkeit, den Frieden in Europa zu bewahren, damit es nicht erneut ein Schauplatz des Krieges für die Welt wird. Der zweite liegt in der historischen Rolle Europas innerhalb der Weltpolitik und Weltkultur, die ihr von der Antike und der Idee Demostenes' von einem panhellenistischen Bund gehört. Die Vision war der Zukunft optimistisch zugewandt.

Die Vereinigten Staaten Europas

Die Ereignisse, die folgten, waren nicht nur positiv. Das Vereinigen Europas ist weder ein leichtes noch ein einfaches Projekt. Die Geschichte hat bewiesen, dass die visionäre Sorge um das Schicksal des getrennten und uneinigen Europas eine reale Rechtfertigung hat. Tatsache ist, dass der Weltfrieden Mitte des 20. Jahrhunderts gerade aufgrund der Uneinigkeit und Konflikte der europäischen Völker am heftigsten erschüttert wurde. Tatsache ist auch, dass Europa in seiner blockartigen Aufteilung allmählich

Sjedinjene države Europe

Događaji koji su uslijedili nisu bili posve pozitivni. Ujedinjavanje Europe nije ni lagan ni jednostavan projekt. Povijest je potvrdila kako vizionarska zabrinutost za sudbinu razjedinjene i razrožne Europe ima realno opravdanje. Činjenica je kako se upravo na nejedinstvu i sukobljenosti europskih naroda sredinom 20. stoljeća naj snažnije uzdrmao svjetski mir. Činjenica je, također, da Europa u blokovskoj podijeljenosti i raspolućenosti postupno silazi sa svjetske političke i kulturne pozornice.

Ali je paneuropska ideja i dalje ostala svijetao putokaz na horizontu. U mukotrpim zbivanjima i vrtlozima povijesnih struja, ona je sve bliža stvarnosti. U koraku koji se upravo odvija pred nama, proširenjem s 12 država članica na 25 sljedeće godine, šire se nezaustavljivo granice Europe iz zapadnoeuropskoga ishodišta prema srednjo- i istočnoeuropskom obzoru.

Europska unija svojim širenjem pokazuje kako paneuropska zamisao nije bila puka utopija nego zbiljska, potvrđena vizija. Iz zemljopisnoga pojma oblikuje se postupno politička, gospodarska i kulturna cjelina Europe na svjetskoj pozornici. No stvarni je cilj još u budućnosti, ostali su još mnogi dijelovi europskoga korpusa neugrađeni. Otvoreno je i dalje ishodišno pitanje o odnosu prema političkim tvorevinama, što se protežu i na susjedni istočni kontinent.

U srcu ili onkraj Europe

Spletom okolnosti zemlja koju počasni predsjednik HPEU-a Mislav Ježić označuje sintagmom europskoga središta, Hrvatska u srcu Europe, ponovno se našla na europskoj granici. Štoviše, ostala je onkraj granice, opet zauzima stari položaj europskoga predziđa prema Orijentu.

U Bruxellesu, međutim, na forumu o 'Zapadnom Balkanu', što god taj pojam značio, državници iz susjedne Italije natječu se krasnoslovnim stilskim figurama opisati europsku blizinu Hrvatske. Romano Prodi tvrdi kako je Hrvatska najvažnija karika u lancu novoga europskoga proširenja. Franco Frattini još slikovitije orječuje Hrvatsku kao najvažniji prsten između dva kruga proširenja Europske unije.

No politički realisti upozoravaju da s rezervom valja uzeti iskaze o prioritetu proširenja Europske unije. Od prvotne optimistične najave Günthera Verheugena da bi se Hrvatska zajedno s Rumunjskom i Bugarskom u Europskoj uniji mogla naći 2007. g., ubrzo se donekle ogradio i sam autor. Relativizirao je to navodom 2008., pa neodređenim širenjem prema 2012. godini. Činjenica je da se sada sve rjeđe navodi bilo kakva godina. Neki dužnosnici Europske unije poručuju da nema čvrsto definiranih rokova za nove integracije, a istodobno naglašavaju kako su jedino dobro poznati uvjeti koje valja ispunjavati. Prema Hrvatskoj neki

von der weltpolitischen und kulturellen Bühne herabsteigt.

Die paneuropäische Idee ist jedoch auch weiterhin ein heller Wegweiser am Horizont geblieben. In schwierigen Ereignissen und Strudeln historischer Strömungen kommt sie der Realität immer näher. Mit dem Schritt, der sich gerade vor uns abspielt, mit der Erweiterung von 12 Mitgliedstaaten auf 25 im nächsten Jahr, breiten sich die Grenzen Europas von ihrem westeuropäischen Ausgangspunkt unaufhaltsam hin zu ihrem mittel- und osteuropäischen Horizont.

Mit ihrer Erweiterung zeigt die Europäische Union, dass der paneuropäische Gedanke nicht nur eine bloße Utopie war, sondern eine wahrhaftige, begründete Vision. Aus dem geografischen Begriff formt sich allmählich eine politische, wirtschaftliche und kulturelle Einheit Europas auf der Weltenbühne. Doch das wahre Ziel liegt noch in der Zukunft, es sind noch viele Teile des europäischen Korpus uneingebaut geblieben. Offen bleibt auch weiterhin die Ausgangsfrage bzgl. des Verhältnisses zu politischen Neubildungen, die sich auch auf den benachbarten östlichen Kontinent erstrecken.

Im Herzen oder jenseits Europas

Durch ein Geflecht von Umständen hat sich das Land, das der ehrenhafte Präsident der Kroatischen Paneuropa Union Mislav Ježić mit dem Syntagma des europäischen Mittelpunktes - Kroatien im Herzen Europas - bezeichnet, erneut an der europäischen Grenze gefunden. Mehr noch, sie ist jenseits der Grenze geblieben und nimmt die alte Position der europäischen Trennwand zum Orient ein.

In Brüssel hingegen, im Forum über den 'Westbalkan' - was immer dieser Begriff auch heißen mag - wetteifern Staatsmänner aus dem benachbarten Italien mit kunstvollen rhetorischen Figuren die europäische Nähe Kroatiens zu beschreiben. Romano Prodi behauptet, Kroatien sei das wichtigste Glied in der Kette der neuen europäischen Erweiterung. Noch bildlicher beschreibt Franco Frattini Kroatien als den wichtigsten Ring zwischen zwei Kreisen der Erweiterung der Europäischen Union.

Die Realisten unter den Politikern warnen jedoch, dass man die Aussagen über die Priorität der Erweiterung der Europäischen Union mit Zurückhaltung betrachten sollte. Von der zunächst optimistischen Ankündigung Günther Verheugens, dass sich Kroatien gemeinsam mit Rumänien und Bulgarien bereits 2007 in der Europäischen Union finden könnte, hat selbst der Autor schon bald Abstand genommen. Er relativierte dies unter Angabe des Jahres 2008 und sogar einer unbestimmten Erweiterung bis zum Jahr 2012. Tatsache ist, dass inzwischen immer seltener Jahresangaben gemacht werden. Einige Träger der Europäischen Union sind der Meinung, dass es für neue Integrationen keine fest definierten Zeitpunkte gibt, betonen jedoch gleichzeitig, dass es das Wichtigste ist, die wohlbekannten Bedingungen zu erfüllen. In Bezug auf Kroatien erfinden einige noch zusätzliche und unnötige Bedingungen; es ist offensichtlich, dass die Richtungen der positiven Einstellung verschlungen sind

izmišljaju i dodatne i nepotrebne uvjete, očito je da se prepleću silnice pozitivnoga pristupa s razornim odbijanjem onih koji bi zadržali ulogu predžida.

Misija Paneuropske unije

Zato je pitanje integracije Hrvatske u Europsku uniju zadaća kojoj će se u svojem programu najsnažnije posvetiti Paneuropska unija u sljedećem razdoblju. Valja zalaganjem i djelovanjem na svijest i srca ljudi graditi mostove razumijevanja i prijateljstva, odrediti rokove i ubrzati pregovore i birokratske procese. Naši su međunarodni paneuropski prijatelji već dokazali svojom zauzetošću da će poduprijeti hrvatsku Vladu u zahtjevu za učlanjenjem u Europsku uniju, i oni to svesrdno čine.

Ovogodišnji forum i skupština Hrvatske Paneuropske unije, s tekstovima što ih dvojezično objavljujemo u ovom broju Glasa Paneurope, posvećen je viziji Hrvatske u Europi 2007. To će ostati trajna tema naših skupova dok se ideja ne ostvari. U listopadu 2004. godine slijedi nastavak rasprave o perspektivama demokracije u Europi i Hrvatskoj 2007. g. s našim paneuropskim prijateljima iz Međunarodne Paneuropske unije u Zadru.

Širenju paneuropske ideje i osjećaja europskoga zajedništva i kulture podređeni su redovni programi Hrvatske Paneuropske unije. Tribinama, predavanjima i predstavljanjima knjiga poglavito ćemo nastojati rasvijetljivati trajna i aktualna pitanja izgradnje pravedne europske zajednice naroda. Nastavljaju se likovni programi i izložbe domaćih i inozemnih umjetnika u duhu kulturnoga zbližavanja i povezivanja. Također, organiziraju se i izvede glazbeni i kazališni programi.

Uz planirana četiri broja Glasa Paneurope u 2004. godini, gdje ćemo izvješćivati o cjelini paneuropskih zbivanja u zemlji i inozemstvu, predviđa se objavljivanje niza drugih publikacija, uključujući i programatsku knjigu Coudenhove-Kalergija «Pan-Europa». Oživiljuje djelatnost Mladeži HPEU-a, a za kraj ožujka najavljena je izborna

mit denen der rigorosen Ablehnung derjenigen, die die Rolle der Trennwand beibehalten würden.

Die Mission der Paneuropäischen Union

Deshalb ist die Frage der Integration Kroatiens in die Europäische Union eine Aufgabe, der sich in der nächsten Zeit am stärksten die Paneuropäische Union mit ihrem Programm widmen wird. Mit Einsatz und dem Einwirken auf das Bewußtsein und die Herzen der Menschen sollen Brücken des Verständnisses und der Freundschaft gebaut werden, sollen Fristen gesetzt werden sowie Verhandlungen und bürokratische Prozesse beschleunigt werden. Unsere internationalen paneuropäischen Freunde haben durch ihr Engagement bereits bewiesen, dass sie die kroatische Regierung in ihrem Verlangen nach einer Aufnahme in die Europäische Union unterstützen werden, und das tun sie aufs herzlichste.

Das diesjährige Forum und die Versammlung der kroatischen Paneuropa Union - verbunden mit den Artikeln, die wir in dieser Nummer des Glasa Paneurope zweisprachig herausgeben - ist der Vision Kroatiens in Europa 2007 gewidmet. Dies wird auch solange ein beständiges Thema unserer Symposien sein bis sich diese Idee nicht verwirklicht. Im Oktober 2004 findet in Zadar die Fortsetzung des Symposiums über die Perspektiven der Demokratie in Europa und Kroatien im Jahre 2007 mit unseren paneuropäischen Freunden aus der Internationalen Paneuropa Union statt.

Der Verbreitung der paneuropäischen Idee und des Gefühls von europäischer Gemeinschaft und Kultur sind regelmäßige Veranstaltungen der kroatischen Paneuropa Union gewidmet. Mit Tribünen, Vorträgen und Vorstellungen neuer Bücher werden wir hauptsächlich danach streben, dauerhafte und aktuelle Fragen bzgl. des Ausbaus einer gerechten europäischen Gemeinschaft der Völker zu beleuchten. Fortgesetzt werden Programme der bildenden Kunst sowie Ausstellungen von einheimischen und ausländischen Künstlern im Geiste der kulturellen Annäherung und Verbindung. Musikalische und schauspielerische Programme werden ebenfalls organisiert und aufgeführt.

Neben den geplanten vier Ausgaben des Glasa Paneurope im nächsten Jahr, in denen wir über alle paneuropäischen Ereignisse im In- und Ausland berichten werden, ist die Veröffentlichung einer Reihe von anderen Publikationen - das programmatische Buch «Pan-Europa» Coudenhove-Kalergis miteingeschlossen - vorgesehen. Es steigt die Tätigkeit der Jugend der Kroatischen Paneuropa Union, und für Ende März ist eine Wahlversammlung und die Veröffentlichung der Publikation über die bisherige Arbeit angekündigt. Es werden Jahresarbeitspläne der verschiedenen Zweige der Kroatischen Paneuropa Union erarbeitet. In diesem Zusammenhang steht auch die Teilnahme an internationalen Symposien der Paneuropa Union.

skupština i objavljivanje publikacije o dosadašnjem radu. Izrađuju se godišnji planovi rada ogranaka HPEU-a. Uz to je vezano i sudjelovanje na međunarodnim skupovima Paneuropske unije.

Zaključno želim naglasiti da paneuropska ideja ne pripada prošlosti, kao što je to slučaj s mnogim utopijskim vizijama. Zbiljski prijem o sudbini Europe odvija se između dva tabora, kako je pretkazao Coudenhove-Kalergi, između antieuropajaca i paneuropejaca. Oslikao je tu borbu kao sukob između ograničenosti i vidovitosti, između barbarstva i kulture, između prošlosti i budućnosti. To je razdor što zasijeca kroz sve europske narode, u većem ili manjem omjeru. Paneuropejstvu pripada zacijelo budućnost, a na nama, paneuropski prijatelji, misija da u vlastitoj sredini posvjedočimo tu opredijeljenost.

*Prof. dr. Pavo Barišić,
predsjednik Hrvatske Paneuropske unije*

Abschließend möchte ich betonen, dass die paneuropäische Idee nicht der Vergangenheit angehört, so wie es der Fall ist mit vielen anderen utopischen Visionen. Der wirkliche Streit über das Schicksal Europas findet - wie es Coudenhove-Kalergi vorausgesagt hat - zwischen zwei Lagern statt: zwischen den Anti-Europäern und den Pan-Europäern.

Er veranschaulichte diesen Kampf als Konflikt zwischen Beschränktheit und Hellsichtigkeit, zwischen Barbarei und Kultur, zwischen Vergangenheit und Zukunft. Das ist eine Zwiespältigkeit, die sich - mehr oder weniger - durch alle europäischen Völker zieht. Dem Paneuropäismus gehört ganz gewiß die Zukunft, und unsere Mission, liebe paneuropäische Freunde, ist es, dass wir in unserer eigenen Mitte diese Bestimmung bezeugen.

*Prof. Dr. Pavo Barišić,
Präsident der Kroatischen Paneuropa Union*

Prof. dr. sc. Pavo Barišić

CURRICULUM VITAE

Rođen je 1959. u G. Dubici, općina Odžak. Završio je studij prava na Pravnom fakultetu te studij filozofije, njemačkoga jezika i književnosti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Magistrirao je 1985. a doktorirao 1989. na Sveučilištu u Augsburgu.

Zaposlen je 1984-1986. na Fakultetu političkih znanosti, a od 1986. u Institutu za filozofiju u Zagrebu. Ravnatelj je Instituta od 1991-2001.

Profesor je "Povijesti filozofije" na Sveučilištu u Zadru i na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Bio je nositelj kolegija "Filozofija prava i politike" i kolegija "Ante Starčević" te zamjenik i o.d. voditelja na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu. U okviru postdiplomskih studija predaje "Teorije pravednosti" na Fakultetu političkih znanosti te "Poslovnu etiku" na Građevinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Gostujući profesor i istraživač u SR Njemačkoj (1987-89, 1997-98) i Japanu (2002-2003). Sudjelovao je na međunarodnim kongresima, simpozijima i pozvanim predavanjima u Nizozemskoj, Austriji, Češkoj, Rumunjskoj, Bugarskoj, Sloveniji i Koreji.

Glavni je i odgovorni urednik časopisa Filozofska istraživanja i Synthesis philosophica te urednik istoimene biblioteke knjiga. Potpredsjednik je Hrvatskoga filozofskog društva 2002-03.

Objavio je knjige „Dijalektika običajnosti“ (1988), „Welt und Ethos“ (1992), „Filozofija prava Ante Starčevića“ (1996), znanstvene radove, prijevode i druge publikacije.

Bio je član predsjedništva i dopredsjednik, a 2003. izabran je za predsjednika HPEU-a.

Geboren 1959 in G. Dubica, Gemeinde Odžak. 1982 Abschluß des Jurastudiums an der Juristischen Fakultät. 1983 Abschluss des Studiums der Philosophie und Germanistik an der Philosophischen Fakultät der Universität Zagreb. Magister 1985 und Promotion 1989 an der Universität Augsburg mit der Dissertation «Welt und Ethos».

Assistent an der Fakultät für politische Wissenschaften 1984-86. Seit 1986 angestellt im Institut für Philosophie in Zagreb. Direktor des Instituts 1991-2001.

Professor der „Geschichte der Philosophie“ an der Universität Zadar und an der Theologischen Fakultät der Universität Zagreb. Vorlesungstätigkeit im Fach „Rechts- und Staatsphilosophie“ und „Ante Starčević“. Vizeleiter der Studia Croatica der Universität Zagreb. Im Rahmen der Postgraduatierten Studien lehrt er «Gerechtigkeitstheorien» und «Wirtschaftsethik» an der Universität Zagreb.

Gastforscher und Visiting Professor in der Bundesrepublik Deutschland (1987-89 als DAAD-Stipendiat, 1997-98 als Humboldt-Stipendiat) und Japan (2002-03). Teilnahme an internationalen Kongressen, Symposien und eingeladenen Vorträgen in Holland, Österreich, Tschechien, Rumänien, Bulgarien, Slowenien und Korea.

Hauptredakteur der Zeitschrift "Filozofska istraživanja" und der internationalen Ausgabe "Synthesis philosophica". Vizepräsident der Kroatischen Gesellschaft für Philosophie 2002-03.

Veröffentlichte die Bücher «Dialektik der Sittlichkeit» (1988), «Welt und Ethos» (Würzburg 1992), «Philosophie des Rechts bei Ante Starčević» (1996), sowie wissenschaftliche Arbeiten, Übersetzungen und andere Publikationen.

Präsidiumsmitglied, Vizepräsident und seit 2003 Präsident der Kroatischen Paneuropa Union.

HRVATSKA 2007.

Na općoj skupštini HPEU i nizu drugih događanja od petka, 10. 10. 2003. do nedjelje 12. 10. 2003. okupilo se 37 predstavnika inozemnih nacionalnih organizacija Paneuropske unije iz Austrije, Bosne i Hercegovine, Francuske, Mađarske, Makedonije, Njemačke, Slovačke, Slovenije, Španjolske i Švedske, dok je iz Zagreba, tj. središnjice HPEU i ogranaka HPEU: Čakovca, Karlovca, Osijeka, Požege, Varaždina i Zadra bilo na-
zočno približno 80 članova.

U nastavku su tekstovi najznačajnijeg događanja foruma pod nazivom «Hrvatska 2007», te kraći prikaz prisustvovanja Svetoj misi u Mariji Bistrici.

Auf der Hauptversammlung der Kroatischen Paneuropa Union und in einer Reihe von anderen Veranstaltungen vom Freitag, den 10.10.2003 bis Sonntag, den 12.10.2003, versammelten sich 37 Vertreter ausländischer nationaler Organisationen der Paneuropa Union aus Österreich, Bosnien und Hercegovina, Frankreich, Ungarn, Makedonien, Deutschland, Slowakei, Slowenien, Spanien und Schweden, während aus Zagreb, d.h. dem Zentrum der Kroatischen Paneuropa Union und deren verschiedenen Zweigen - Čakovec, Karlovac, Osijek, Požega, Varaždin und Zadar - nahezu 80 Mitglieder anwesend waren.

Im Anschluß folgen Texte der wichtigsten Ereignisse des Forums unter dem Titel «Kroatien 2007» sowie ein kürzerer Bericht über die Hl. Messe in Marija Bistrica.

ŽELIMO EUROPU KAKVU NAM PANEUROPSKI POKRET NUDI

Mislav Ježić,

počasni predsjednik HPEU-a i dopredsjednik MPEU-a

*Vaša Visosti, gospodine predsjedniče
MPEU-a, cijenjeno rudno predsjedništvo,
poštovani gosti, paneuropski prijatelji,
gospode i gospodo,*

Sretan sam da naša sjednica, raznolikošću priloga, pokazuje koliko je bogatstvo iskustava i poticaja sadržano u paneuropskom pokretu. Mislim da je velika blagodat bila u posljednjem razdoblju za našu zemlju što je imala među prijateljima u svijetu i ovakvu međunarodnu razgranatu organizaciju kao što je Paneuropska unija, koja je nedavno proslavila svoju 80. obljetnicu. U tih 80 godina Paneuropska unija uvijek se znala okretati aktualnim problemima i uvijek je znala predviđati buduće događaje i raditi na tome da se pozitivno razviju političke smjernice na našem kontinentu. Mnogo se od paneuropskih vizija i ideja do danas ostvarilo, iako se na to trebalo čekati do kraja katastrofe Drugoga svjetskog rata. No nakon toga se mnogo toga stalo događati takvom brzinom da mi možda nismo svjesni kako se svijet pred našim očima brzo mijenja i što znači izranjanje ujedinjene Europe na svjetskoj sceni. To je nešto što je u paneuropskom shvaćanju bilo i predviđeno i u znatnoj mjeri zapanjujuće dalekovidno predviđeno već u početnim djelima osnivača Coudenhove-Kalergija.

Međutim, neću govoriti o prošlosti. Ovog trena vrednije se posvetiti aktualnom trenutku, a i vrijeme u kojem održavamo ovu skupštinu, kao što smo već i čuli, nije bilo koji trenutak. S jedne strane možemo pogledati natrag i sjetiti se da je onaj događaj koji je u svom govoru opisao naš prijatelj Bernd Posselt, naime kada je međunarodni predsjednik PEU-a dr. Otto v. Habsburg i tadašnji potpredsjednik Europskog parlamenta g. Sigber Albert pomogao predstavnicima

Hrvatskog sabora i slovenskog Parlamenta pri prvom predstavljanju u Europskom parlamentu. To je bilo točno na današnji datum prije 13 godina. S druge strane, u ove dane, o tome stalno govorimo, dogodilo se nešto što sigurno nije ni blizu sredini, a kamoli kraju puta, ali je veliki korak na putu Hrvatske u EU. Još na početku 2003. godine, Hrvatska je bila na putu da se odluči hoće li službeno kandidirati za EU. To se dogodilo u veljači. Pred ljetu je predsjednik Europske komisije donio upitnik u Hrvatsku, a u zadanom vrlo kratkom roku hrvatska ministarstva i institucije stigli su već odgovoriti na sva ta pitanja. Pred dva dana odgovore na upitnik predao je naš premijer g. Prodi u Bruxellesu. To je također zapanjujuća brzina događaja. Hrvatska je sebi, zapravo, postavila vrlo zahtjevni dnevni

Mislav Ježić,
počasni predsjednik HPEU-a i
dopredsjednik MPEU-a

red do trenutka kada želi biti spremna na ulazak u EU. Prema riječima našeg resornog ministra N. Mimice, Hrvatska bi 2006. trebala zadovoljiti sve bitne uvjete, to znači da bi, ako se postigne takav sporazum s EU-om, 2007. mogla biti član. To je vrijeme koje se samo onom koji stoji po strani može činiti dalekim. Onom koji je u tom poslu, to je grozničavo kratko vrijeme, ali i vrijeme u kojem se isplati uložiti sve svoje snage da se ispune svi uvjeti i time doista kvalificirano pretendira na ulazak u EU. No s druge strane da se napravi i onaj vrlo bitan politički posao objašnjavanja, zalaganja, svakako dogovaranja, ali neumornoga rada političara, diplomacije i nevladinih udruga, dakle HPEU-a i MPEU-a koja nam u tome daje neprocjenjivu podršku. Potporu koju bismo samo mogli željeti, jer je MPEU stavio na svoju agendu za ovo razdoblje kao najaktualniju temu upravo Hrvatsku 2007.! To je i više od podrške kakvu bismo smjeli zatražiti ili zamoliti, ali to pokazuje koliko ozbiljno i dosljedno MPEU zastupa svoja načela kao i svoje konkretne ciljeve, znajući zašto su neki ciljevi strateški.

Ulazak Hrvatske u EU jest za nas, naravno, silno bitan, presudan, sudbinski cilj, ali i u nazoru Paneuropske unije to jest strateški cilj jer je zbog mnogih razloga Hrvatska bila zemlja na kojoj su se spoticale procedure do sada. Ne mislim da trebamo previše jadikovati i tužiti se, pogotovo ne opravdavati se nevoljama koje su nas snašle, tretmanom za koji nismo uvijek smatrali da je pravedan, držim da treba prvo pitati se jesmo li sve učinili što smo trebali, pa da po mogućnosti unaprijed izbjegnemo neke od nevolja i postupaka koji nam se katkada nisu činili pravednima. Što smo učinili da Hrvatsku predstavimo Europi, što smo učinili da standarde pravne države podignemo na najvišu razinu na koju može-

mo, što smo učinili da na svim područjima - gospodarskom, političkom, kulturnom pa i znanstvenom, učinimo sve što možemo. Dakle, ovog trena što god se dobro učini u Hrvatskoj, čak i bez namjere da se to čini za Hrvatsku, učinilo se za Hrvatsku. To je povoljna prilika, jer svojedobno smo bili u poziciji da što god dobro da ste napravili, niste učinili za Hrvatsku. To je velika motivacija. Osim toga, doista smo doživjeli ne samo da su predani odgovori nego su i prve reakcije bile takve da možemo biti više nego ohrabreni nakon dužeg ili povremenih razdoblja određene obeshrabenosti. Pri tome ne mislim na Paneuropsku uniju, ne mislim na dio ljudi koji su uvijek predano radili u našim ministarstvima, u znanstvenim ustanovama i onim mjestima na kojima su se već zatekli i bila im je dužnost učiniti ono što mogu, nego mislim na jednu vrstu općeg raspoloženja koje je često bilo obeshrabrivano pa se to raspoloženje, ako ste čitali jučerašnje novine, možda dade ilustrirati, ta vrsta mentaliteta koji nam neće pomoći. Mogli ste u novinama pročitati nešto što je sjajno iznenađenje ili u svakom slučaju predstavlja izjave kakve bismo mogli poželjeti. Ako predsjednik Europske komisije g. Prodi kaže da smatra da će Hrvatska 2004. postati kandidat, to je ono što si najviše želimo, ako povjerenik g. Verheugen proriče da bi Hrvatska 2008. mogla biti članica EU-a, što više možemo željeti, ako još belgijski premijer izjavi da si ne može zamisliti sljedeći krug proširenja bez Hrvatske, a to znači u istom krugu s Bugarskom i Rumunjskom, sada je to najambiciozniji cilj kojemu se realno možemo nadati. Međutim, tu izjavu belgijskog premijera naći ćete samo u jednim jučerašnjim novinama. Sve druge nisu smatrale je to vijest o kojoj treba obavijestiti hrvatsku javnost. S druge strane, u svim novinama ćete naći vijest o izvješću gde Carle del Ponte na većem broju stupaca negoli izvješće o predaji odgovora na upitnik u Bruxellesu. Naravno, to nije problem koji treba podcjenjivati, ali to nije pitanje kojim treba obeshrabrivati javnost, zemlju koja sigurno danas spada među one u kojoj bi se, da se sada provede referendum, najveći broj građana odlučio za ulazak u EU.

Prema najnovijim procjenama javnog mijenja, 78 posto građana je za ulazak u EU, a taj postotak je fantastičan, iako je manji nego što je bio prije pola ili godinu dana. To znači da je posao obeshrabrivanja donekle uspio. Tomu ne smijemo podležiti. Uostalom, vjerujem da mnogi naši cijenjeni kolege novinari to što čine i ne žele činiti namjerno i što čine i u susjednim zemljama, nego iz zabrinutosti. Ali, ipak, najbolja taktika kada želite nešto postići jest biti oprezan, ne zavaravati se, znati za teškoće, ali u prvom redu gledati u budućnost s optimizmom i s odlučnošću da to što želite postignete, tražiti putove rješenja problema. Neki problemi se ne daju riješiti jer nisu dobro postavljeni.

Ne želim ulaziti u one stvari koje muče i našu javnost i mnoge građane ove zemlje i

gdje imaju dojam da se sva izvješća o nekim problemima koji se nalaze pred Hrvatskom služe rječnikom koji ne objašnjava problem a niti stvari naziva pravim imenom, a kamoli da bi se analizirali razlozi i principi po kojima se prosuđuje zemlja ili pojedini problematičan slučaj. Recimo, u slučaju Haškog suda, ne znam da se naša Odvjetnička komora stala baviti analizom principa pod kojima radi Haški sud, ne znam da je li se s drugim odvjetničkim komorama u svijetu pokušala posavjetovati. Zar odvjetnici jednako kao i znanstvenici nemaju veze sa svijetom? Naprosto, ako su ti principi savršeni onda nema druge nego ih saslušati. Ako ima prigovora, onda ih treba popraviti, pa svi želimo da se postigne pravda. Nitko od nas ne želi da zločini budu nekažnjeni, ali svi želimo da budu jasni principi po kojima se sudi i da oni budu pravni i pravedni, a ne politički. Oko toga naša javnost koja nije tako upućena kao naši pravnici nekako intuitivno osjeća sumnje, čini im se da nešto nije dobro postavljeno, ali u svakom slučaju tomu treba prići kao problemu koji treba rješavati, ne zatvarati oči, ne izbje-

Mislim da je velika blagodat bila u posljednjem razdoblju za našu zemlju što je imala među prijateljima u svijetu i ovakvu međunarodnu razgranatu organizaciju kao što je Paneuropska unija, koja je nedavno proslavila svoju 80. obljetnicu

gavati ali niti pustiti da ga samo drugi rješavaju za nas. A tako treba prići i drugim problemima, zahtjevima i izazovima koji nas potiču, koji nam otvaraju vrata, koji sada otvarajući nam perspektivu pregovaranja s EU-om, pred nas stavljaju teškoće.

Što mislite, kako će to biti golemi zadaci, ali oni nas vesele, dakle i jedne i druge i one koji nas vesele i one koji nas ne vesele, treba rješavati konstruktivno, ne misliti da je Europa ili svijet protiv nas. To su gluposti, rečeno malo grubo. U radu naše Paneuropske unije - dobro, u MPEU-u doista smo naišli na golemu prijateljsku podršku, veliko razumijevanje i volju da nam prenesu svoja iskustva, ali i u institucijama poput Europskog parlamenta kada smo imali nekog posla, naišli smo na mnogo manje zapreka i teškoća nego u pojedinim ministarstvima u Hrvatskoj. Nije nam Europa neki neprijatelj koji nas ne želi. Većina zemalja u Europi nema nekih predrasuda ni prema Hrvatskoj ni prema BiH, ni prema Makedoniji ni zemljama koje imaju određenih teškoća. Nije problem u tome da je svijet protiv nas, to ne znači da nema političkih krugova koji mogu biti protiv nekog ili nečeg kod nas, opet tada ne treba generalizi-

rati, nego identificirati problem, suočiti se s njim, pokušati naći put dijaloga ili put rješenja. Na kraju, ne vjerujem kada bi se dogodilo da ostanu samo jedna ili dvije države koje bi se nečemu, ulasku Hrvatske ili neke druge zemlje u EU, protivile da bi one ustrajale protiv svih drugih.

Rekao bih nešto o mentalitetu oba-vješćivanja u našim medijima. Naši političari, katkada, obraćaju više pozornosti i poštovanja onima za koje misle da su nam protivnici nego onima za koje misle da su nam prijatelji. A opet, kao što je s pesimizmom i optimizmom, tako je i s prijateljima i neprijateljima - mnogo ćete više postići pomoću prijatelja nego pomoću protivnika. Prvo se obratite prijateljima, a onda kada imate dobre savjete, onda vidite kako ćete razgovarati s onima koji vam se protive ili stvaraju neke teškoće. Sigurno je da je Europa povijesni proces koji se zbiva pred našim očima. Nije uopće pitanje u ovoj zemlji hoćemo li se mi u njega uključiti ili ćemo izostatati, ali o predanosti i intenzitetu, kako ćemo se u njega uključiti, ovisi hoćemo li ući svojim zaslugama što prije zadovoljivši sve uvjete u EU, ako nam je to cilj, kao subjekt, ili ćemo obeshrabrivati kao što smo vjerojatno duže nego što je trebalo čekali na kandidaturu, na to da uložimo zahtjev. Kada bismo se ubuduće tako ponašali, čak se ne plašim da jednoga dana ne bismo ušli u EU, koliko se plašim da tada ne bismo ušli kao subjekt nego kao objekt u nekoj skupini u kojoj bi netko drugi bio subjekt.

Dakle, za svaku zemlju koja želi ući u EU, sigurno je aktivna zauzetost i rad na tom području jedini valjan put. Za našu Hrvatsku koja je sebi postavila grozničav, ali izvediv plan rada - ako se pridruži Bugarskoj i Rumunjskoj, ona će tu skupinu ojačati a ne oslabiti. Dakle, ni njima to neće biti krivo. Da to nije samo moje optimistično nadanje, to su riječi koje sam čuo i od bugarskog ministra vanjskih poslova g. S. Pasija. Prema tome, kontekst u kojem će se ono drugo proširenje odvijati, nije za Hrvatsku nepovoljan. Hrvatska ima znatne komparativne prednosti, ali mora obaviti svoj dio posla. I napokon, iz Europe i da hoćemo ne bismo mogli izostatati, samo bismo mogli ući na način na koji to ne želimo. Svakako, trebamo ući kao subjekt. A i za tu Europu nije svejedno kakva će biti i u tom smislu ne samo da nam međunarodni paneuropski pokret pruža veliku potporu kao zemlji, kao kulturnoj sredini, kao narodu, kao što pruža i drugim zemljama na osnovi načela o kojima je naš međunarodni predsjednik često puta jasno govorio, tj. da svaki europski narod ima pravo na Europu. Naravno, mogu se postaviti uvjeti pod kojima se ulazi i tada se moraju ispuniti ti uvjeti. No kada su ti uvjeti ispunjeni, tada nije milost EU-a da tu zemlju primi, nego je pravo takve zemlje da bude primljena. I s takvom sviješću i dignitetom treba nastojati u svakoj od naših zemalja, a u ovom trenu svakako u Hrvatskoj koja je upravo u ove dane u kontekstu takvih zbivanja što nam

otvaraju nove vidike i postavljaju velike izazove. Ali, i danas kada smo čuli naše govornike iz Vlade i Ministarstva europskih integracija, mogli ste vidjeti koliko u naših ljudi koji na tom poslu rade ima znanja i odlučnosti da se napravi na najbolji mogući način sve što na tom poslu treba izvršiti.

Europa je za nas veliki izazov. Ne samo da u nju želimo ući, nego želimo da bude ona-

kva kakvu nam paneuropski pokret nudi, odnosno na kakvoj taj pokret radi. Paneuropa je nastala kao ideja mira, paneuropski pokret brani ljudsko dostojanstvo, uvijek se bori protiv svih totalitarizama na našem kontinentu i u svijetu. Među prvima koji su vrlo oštro osuđivali sve oblike totalitarizma bio je i osnivač Coudenove - Kalergi. Zalagati se za slobodu, za moral u politici, boriti se za solidar-

nost i poštovanje ljudske osobe, to je zamisao ovog pokreta. U takvoj Europi, Europi slobode i poštovanja ljudske osobe, a to znači i Europi utemeljenoj na kršćanskim vrednotama, želimo biti članovi i živjeti. Nije jedina zadaća ući u Europu, nego je obveza svima koji ulaze u Europu graditi Europu kakvu hoćemo. U tom smislu držim da je paneuropska ideja vodilja.

Dr. Otto von Habsburg,
predsjednik Međunarodne Paneuropske unije

BUDIMO ODLUČNI - TADA JE SIGURNO DA USPJEH NEĆE IZOSTATI

Gospodine predsjedniče, dragi prijatelji, dragi paneuropski prijatelji,

Ne trebate se bojati, nastojat ću izlagati kratkok, jer znam da ste već puno toga lijepoga čuli. Na samom početku htio bih vam reći tko je već prije mene "pokosio livadu" tj. u mnogome već poravnao put. Prvo bih htio zahvaliti mom prijatelju Terrenoiru. Njegov govor bio je upravo "golistički" i jako me podsjećao na Generala. Vi ste nam dali optimizma, kojeg itekako trebamo. Jer upravo se s optimizmom najbolje rješavaju postavljene zadaće. Kad se govorilo o "mladom" i "starom", onda moram reći da Europa ni u kom slučaju nije stara, nego je budućnost!

Na drugom mjestu htio bih zahvaliti prijatelju Berndu Posseltu za njegov vrlo dobar sažetak realne situacije, jer upravo to i trebamo. Također, grofu Bethlenu bih rekao, što se tiče njegovih riječi o zajedništvu Mađara i Hrvata, da sam baš to ovih dana ponovno doživio i bio time vrlo zadovoljan.

Naposljetku bih zahvalio i prof. Topiću što je Bosnu i Hercegovinu uključio u ovo zajedništvo. BiH je svakako područje koje je za nas od životne važnosti. Možemo kao europci biti ponosni kad vidimo, što je sve u prošlom kratkom razdoblju tamo učinjeno, što se istina tada sve opet uništilo, te što se sve opet ponovo izgradilo. Ali, s druge strane, pak ne može se reći da možemo baš biti ponosni na sve one upravitelje koje je Zapad tamo slao, jer nisu učinili puno dobrog. Da se to prepustilo samim žiteljima Bosne i Hercegovine, bilo bi puno toga bolje i brže.

Dame i gospodo, naposljetku bih htio i našim prijateljima iz Makedonije reći nekoliko riječi, ukoliko su još ovdje. Njih ne smijemo zaboraviti, a pogotovo ne smijemo zaboraviti da je kršćanstvo upravo preko Makedonije došlo u Europu. Trebamo samo pogledati u Sv. pismo i vidjeti razmišljanja sv. Pavla kada se nalazio na

Herr Präsident, liebe Freunde, liebe paneuropäische Freunde,

haben Sie jetzt keine Angst, denn Sie haben schon sehr lange ausgeharrt und haben wunderbare Sachen gehört. Ich werde trachten, es möglich kurz zu machen. Ich möchte Ihnen aber ganz zu Anfang erst einmal sagen, wer sozusagen am meisten die Wiese vor mir gemäht hat. Da möchte ich zuerst meinem Freund Terrenoire danken. Er hat eine gaullistische Rede gehalten. Es hat mich so erinnert an den General. Sie haben uns Optimismus gegeben. Das brauchen wir, denn es hat uns immer wieder der Optimismus die Aufgaben gestellt. Und wenn man jetzt von Alt und Jung spricht, so muss ich sagen, Europa jedenfalls ist nicht alt, sondern es ist die Zukunft!

An zweiter Stelle möchte ich meinem Freund Bernd Posselt danken für ein sehr gutes Exposé über die reelle Situation, wie wir sie brauchen. Ich möchte aber auch dem Grafen Bethlen sagen, als er über die Gemeinschaft zwischen Ungarn und Kroatien sprach, dass ich es auch in den letzten Tagen wieder erlebt habe und ich habe das wirklich sehr genossen.

Und schliesslich - Herr Prof. Topić - ich möchte Ihnen danken, dass Sie Bosnien-Herzegowina hergebracht haben in diese Gemeinschaft. Es ist das Gebiet, dass für uns lebenswichtig ist. Man kann stolz sein, wenn man als Europäer nach Bosnien-Herzegowina kommt und sieht, was damals in kurzen Jahren gelungen ist - was man dann wieder zerstört hat und was sie jetzt wieder aufbauen - auch wenn es nicht immer der Fall ist, dass man in Bosnien gerade stolz ist für die Gauleiter, die man gelegentlich aus dem Westen hingeschickt hat. Denn die haben dort wirklich Unmögliches getan. Wenn man es den Bosniaken überlassen hätte, wäre die Sache schneller und besser gegangen.

Meine Damen und Herren, schliesslich möchte ich auch unseren Freunden aus Mazedonien sagen, falls sie noch da sind, wir dürfen sie nicht vergessen und wir dürfen auf keinen Fall vergessen, dass das Christentum in Europa über Mazedonien zu uns gekommen ist. Man braucht dazu nur die Heilige Schrift zu lesen - die Überlegungen des Hl. Paulus drüben auf der asiatischen Seite als er sich fragte, wohin er gehen sollte? Es erschien ihm dann ein Mazedonier und hat ihn nach Europa gerufen. So ist er dann auch gekommen, und das sollten wir nicht vergessen.

Liebe Freunde, zu den Worten, die vorhin gesagt wurden - ich habe nur einige herausgegriffen, um nicht alle noch einmal zu nennen -, möchte ich nur noch einige eigene Gedanken sagen: Der erste Gedanke geht an meine Freunde hier in Kroatien, da wir ja über diese Frage ganz besonders nachzudenken und zu arbeiten haben. Liebe Freunde, es ist sehr wichtig, wenn man beitreten will, mit den verschiedenen Stellen der Europäischen Union zu sprechen. Man darf

Dr. Otto von Habsburg,
predsjednik
Međunarodne
Paneuropske unije

azijskoj strani i kada se pitao kamo da krene? Ukazao mu se tada jedan Makedonac i pozvao ga u Europu. I tako je on došao k nama, što nikako ne smijemo zaboraviti.

Dragi prijatelji, osvrnuo bih se još i na riječi koje su malo prije izrečene. Izdvojio sam samo one važnije. Prva moja misao s tim u vezi upućena je mojim prijateljima u Hrvatskoj. Dragi prijatelji, vrlo je važno, ako se želi ući u EU, razgovarati na različitim razinama i mjestima Europske unije. Pored toga, nikako se ne smije zaboraviti da će ratifikacija sporazuma uslijediti od svake države pojedinačno. Za hrvatsku diplomaciju to je vrlo važna zadaća koju svaki pojedinac mora obaviti u određenoj državi, kako bi ratifikacija uslijedila bez zastoja. A i to nije uvijek sigurno.

A sada mi dopustite, budući da je ovdje bilo govora i o turizmu, da se osvrnem na još neke detalje: turizam je dobar, ali je nesiguran. Postoje dvije stvari u životu koje su zaista nesigurne i nepostojeće: to je kapital koji uvijek bježi od tamo gdje nije posve sigurno, i kao drugo, to je turizam. I on stalno ide gore i dolje, već prema situaciji, što se u Hrvatskoj također ne smije zaboraviti. Turizam je sigurno važna grana, ali i nesigurna. Zato se mora misliti i na sigurnije temelje. A upravo u vezi s turizmom mora se u prvom redu misliti na jedno, a to je - očuvati zdrav okoliš. Upravo se na hrvatskoj obali može vidjeti da je svojedobno turizam nezdravim razvojem ostavio teške posljedice na okolišu. Stoga je čuvanje okoliša dužnost, pogotovo sada, kad za to postoji mogućnost. Iako je paradoksalno, ali moglo se primjetiti da se upravo okoliš tijekom rata nekako oporavio, te se i o tome treba voditi računa. Posebno se mora misliti na to da je upravo Jadran područje koje u sebi krije opasnosti za okoliš. Boravio sam nedavno na sjeveroistočnom dijelu španjolske obale i vidio, što je jedna jedina katastrofa tamo značila za Atlantski ocean. Ako se tako nešto dogodi ovdje, kod nas u unutrašnjosti, ne znam kako bi se to riješilo. Tu se mora biti jako oprezan, pa čak i pod cijenu nekih gospodarskih interesa.

Dame i gospodo, želio bih još mojim hrvatskim prijateljima poručiti da je izuzetno važno koga će jednog dana poslati u Europski parlament, kako biste bili dobro zastupljeni. To poručujem iz vrlo praktičnog razloga: upravo imam često priliku razgovarati s mnogim parlamentarcima, te se uvijek čudim koliko iluzija ima u svemu tome - posebice od strane političkih stranaka - koje u takvoj prilici odjednom vide mogućnost riješiti se nekih nepoćudnih ljudi koje ne žele imati u svojoj vlastitoj državi. Naime, oni su za bilo kakve dužnosti kod kuće nesposobni, pa bi se moglo po njihovu mišljenju dogoditi da možda

negdje drugdje, uz određenu potporu drugih ljudi, ipak budu od koristi. To naglašavam stoga, što sam u posljednje vrijeme opet imao slična iskustva. I zato vas molim, dragi hrvatski prijatelji, dajte tomu posebnu važnost kada budete slali svoje hrvatske zastupnike da to ne budu ljudi ovisni o stranci koja ih se želi riješiti.

Kada budete slali svoje hrvatske zastupnike u EU pazite da to ne budu ljudi ovisni o stranci koja ih se želi riješiti. Također, to ne bi trebali biti ljudi koje se šalje samo kao izvršitelje. Nama su potrebni dobri parlamentarci u Europi

Također, to ne bi trebali biti ljudi koje se šalje samo kao izvršitelje. Nama su potrebni dobri parlamentarci u Europi. Često se izvana podcjenjuje značenje Europskog parlamenta, kojemu u biti stalno raste moć i utjecaj. Za takvo mjesto trebamo i dobre ljude. Osobno sam, što se toga tiče, prilično skeptičan. Parlament će imati više od 700 članova, a budući da imamo iskustvo, npr. iz mudre sovjetske politike, gdje je Visoki sovjat brojao 4.000 članova, te tako postao posve beznačajan, dok u suprotnosti s tim SAD imaju otprilike isto toliko stanovnika kao i mi (sada EU), s 300 članova Kongresa vrlo dobro funkcioniraju.

Hrvatsku se često kritizira i pronalaze uvijek novi ratni zločini. Što se toga tiče, molio bih ne samo vas u Hrvatskoj, nego i nas koji živimo izvan Hrvatske, da se o tome jasnije progovori. Sve je više prisutna ten-

aber darüber nicht vergessen, dass gerade die Ratifikation durch alle Staaten einzeln gemacht wird. Für die kroatische Diplomatie ist es eine ganz besonders grosse Aufgabe, die muss jeder in dem betreffenden Staat erledigen, damit dann die Ratifikation ohne Verzug weitergeht. Das ist nicht immer garantiert. Und nun erlauben Sie mir, da hier auch über den Fremdenverkehr sehr viel gesprochen wurde, dass ich doch einiges dazu bemerke: der Fremdenverkehr ist gut, aber er ist unsicher. Wissen Sie, es gibt zwei Dinge, die feige sind, wirklich feige sind im Leben: das ist das Kapital, es läuft immer davon, wenn irgend etwas nicht ganz sicher ist und es ist der Fremdenverkehr; auch der geht auf und ab, je nach der Situation. Man sollte das in Kroatien nicht vergessen. Der Fremdenverkehr ist zwar wichtig, aber auch unsicher. Man muss daher auch an die sicheren Fundamente denken und dabei insbesondere etwas machen - die Umwelt bewahren. Gerade an der kroatischen Küste kann man immer wieder bemerken, dass der Fremdenverkehr seinerzeit durch die üblen Entwicklungen sehr viel dazu beigetragen hat, die Umwelt zu zerstören. Das ist daher eine Pflicht, jetzt wo die Möglichkeiten bestehen. Denn diese Umwelt, so sehr es paradox klingen mag, hat sich während des Krieges irgendwie wieder erholt, und das sollte man wieder entstehen lassen. Insbesondere darf man nicht vergessen, dass die Adria ein Gebiet ist, das grosse Gefahren für die Umwelt birgt. Ich hatte jetzt die Gelegenheit, an der nordöstlichen Küste von Spanien zu sein, wo man ein bisschen sieht, was eine einzige Katastrophe dort am Atlantischen Ozean bedeutet hat. Wenn es bei uns drinnen geschieht, ich weiss nicht, ob es gelöst werden kann. Man muss aussergewöhnlich aufpassen, auch wenn gewisse wirtschaftliche Interessen darüber zu weinen anfangen.

Meine Damen und Herren, ich möchte auch noch meinen kroatischen Freunden sagen, wie wichtig es sein wird, wenn sie ins Europäische Parlament kommen, dort tatsächlich richtig vertreten zu sein. Das sage ich aus einem praktischen Grund: Ich habe jetzt sehr viel mit zukünftigen Parlamentariern zu sprechen. Und ich bin immer wieder erstaunt, was für unglaubliche Illusionen darin bestehen - speziell von Seiten politischer Parteien, die auf einmal darin die Möglichkeit sehen - entweder die Menschen nach dort abzuschieben, weil sie sie nicht im eigenen Land haben wollen - oder aber die Menschen sozusagen an einen Platz zu geben, weil sie zu Hause so unfähig sind, dass sie irgendwo und anderswo eine Unterstützung brauchen. Ich sage das ganz besonders, weil ich in den letzten Tagen wieder diesbezügliche Erfahrungen machen konnte. Und da möchte ich Sie sehr bitten, liebe kroatische Freunde, legt Gewicht darauf, dass wenn man Kroaten schickt, dass sie nicht parteigebundene Menschen sind, die dann von den Parteien abgeschoben werden. Aber, dass sie genauso nicht die Menschen sind, die einfach in Kommissäranstellung hinkommen. Wir brauchen gute Parlamentarier in Europa. Man unterschätzt immer wieder von aussen die ganz grosse Bedeutung des Europäischen Parlaments, das ständig an Macht und Einfluss zunimmt. Dazu brauchen wir aber auch gute Menschen, obwohl ich persönlich ziemlich skeptisch bin, da das Parlament schon über 700 Mitglieder haben wird. Schliesslich haben wir die Erfahrung, z.B. in der Weisheit der sowjetischen Politik hat man ja den Höchsten Sowjet auf 4.000 Mitglieder angehoben. Dadurch wurde er total bedeutungslos; währenddessen die Vereinigten Staaten, die ungefähr so viel Einwohner haben wie wir, mit 300 Mitgliedern des Kongresses sehr gut funktionieren.

Kroatien wird immer wieder kritisiert und es werden immer neue Kriegsverbrechen gefunden, aber ich würde Sie bitten und auch uns alle, die wir nicht hier in Kroatien tätig sondern draussen sind, erstens einmal etwas zu sagen; ich sehe immer mehr die Tendenz, dass man den Ermordeten für den Mord schuldig macht. Man behauptet heute, dass die Kroaten genauso schuldig sein könnten wie diejenigen, die sie angegriffen haben. Daher ist es notwendig zu unterstreichen, es ist wohl etwas ganz anderes, wenn jemand seine Heimat verteidigt als wie der, der den Überfall macht. Denn hier in Kroatien findet man viele Kirchen, die zerstört worden sind, katholische sowie Moscheen in Bosnien-

dencija da se ubijene okrivljuju za ubojstvo. Danas se tvrdi kako bi Hrvatska mogla biti isto toliko kriva kao i oni koji su je napali. Potrebno je naglašavati kako je posve nešto drugo, ako netko brani svoju domovinu ili ako je netko izvršio napad na jednu zemlju i pri tom razorio mnoge crkve, kako katoličke u Hrvatskoj tako i džamije u BiH. Ako odete u susjednu zemlju, iz koje je agresija krenula, vidjet ćete da tamo nije razrušena niti jedna crkva. To moramo uvijek naglašavati. Drugo što bih htio reći je sljedeće: Hrvatsku se drži odgovornom, što neke osobe ne može pronaći. Ali, s druge strane se ništa ne čini kako bi se uhitio Karadžić i Mladić, iako svako dijete na ulicama Beograda zna, gdje se oni kriju. To je zaista vrlo čudno. Oprostite što ovo spominjem, ali to se jednostavno mora pravde radi glasno isticati. I zbog toga, dragi hrvatski prijatelji, budite odlučni, govorite jasno i glasno, ali i pored toga moramo, kao što je to moj prijatelj Terrenoire u ovoj dvorani naglasio, ostati optimistični i vjerovati u budućnost. Osvrnite se na put kojeg smo prešli i vidjet ćete da je gotovo nevjerovatno što smo u ovih nekoliko godina sve postigli. I upravo zbog toga, htio bih reći samo ovo: budimo ponosni na temelje na kojima stojimo i budimo ponosni na sve što je naš narod postigao. Djelujmo i mi u tom smjeru, kako bi bili dostojni onih koji su ovo stvorili.

To bi bilo sve što sam vam na kraju htio poručiti. Zahvaljujem na ovom prekrasnom skupu. Još bih posebno htio reći mom prijatelju Mislavu Ježiću, koliko smo mu zahvalni za sve što je ovdje na tlu Hrvatske učinio u teškim vremenima, a isto tako i za sve ono što će i nadalje činiti, te da stvara povjerenje i ukazuje na budućnost. Povjerenje nam je potrebno zbog nas samih, nužno nam je povjerenje s hrvatske strane, te ako budemo odlučni - što nam potvrđuje i prošlost - tada je sigurno da uspjeh neće izostati. Hvala!

Herzegowina, aber wenn sie mal in das Nachbarland gehen, von dem der Angriff ausgegangen ist, da ist keine einzige Kirche zerstört worden. Wir sollten das einmal unterstreichen. Das zweite ist das Folgende: Es ist eigentlich eigenartig, man hält Kroatien für verantwortlich, dass es den einen oder den anderen nicht findet. Aber, dass man nichts tut, obwohl doch in Belgrad sogar das Kind auf der Strasse weiss, wo sich Menschen wie Karadžić und Mladić verstecken, dass man denen nicht den Vorwurf macht, dass sie die nicht einholen, das halte ich für äusserst eigenartig. Verzeihen Sie, dass ich das bringe, denn man muss sich hier einfach der Gerechtigkeit halber dafür klar aussprechen. Und darum, liebe kroatische Freunde, energisch sein, klar sprechen, aber insbesondere etwas machen, was uns wieder mein Freund Terrenoire so klar in diesen Saal gebracht hat: optimistisch bleiben, Vertrauen haben in die Zukunft! Schauen wir doch zurück auf den Weg, den wir zurückgelegt haben: Es ist doch eigentlich unglaublich, was uns alles in der letzten Zeit geglückt ist. Und ich möchte daher nur sagen, seien wir stolz über den Grund, auf dem wir stehen, seien wir stolz darauf, was unser Volk geleistet hat! Handeln wir danach, um seiner würdig zu sein! Das war alles, was ich Ihnen noch zum Abschluss sagen wollte. Ich danke Ihnen für diese wunderbare Tagung, die Sie organisiert haben. Ich möchte ganz besonders meinem Freund Mislav Ježić sagen, wie sehr wir ihm verbunden sind für das, was er hier auf dem Boden Kroatiens geleistet hat in schwierigen Zeiten und auch weiterhin tun wird, und dass er immer wieder auf die Zukunft weist und Vertrauen bringt. Wir brauchen das Vertrauen von unserer Seite, wir brauchen das Vertrauen von der kroatischen Seite, und wenn wir entschlossen sind - dies zeigt uns die Vergangenheit - so ist es sicher, der Erfolg wird nicht ausbleiben. Ich danke!

HRVATSKA MORA NAJKASNIJE DO 2007. POSTATI ČLANICOM EUROPSKE UNIJE

Grofica Walburga Douglas,
glavna tajnica Međunarodne Paneuropske unije

Dragi paneuropski prijatelji,

Posebno me raduje, što mogu biti s vama na vašem kongresu, s temom "Hrvatska 2007." Ovaj kongres je za nas u Međunarodnoj paneuropskoj uniji najvažniji događaj u ovoj godini, jer smo naš radni program usmjerili na temu "Hrvatska 2007." Što to znači? Odlučili smo da kao Paneuropa na međunarodnoj razini poradimo na tome da Hrvatska 2007. g., zajedno s Bugarskom i Rumunjskom, postane članicom Europske unije. Zašto je to za nas toliko važno? Zato, što Hrvatska nije zemlja koja je daleko od središta Europa, nego jedna praeuropska, srednjoeuropska zemlja, koja je za sve nas u Europi kulturološki dala, a i u buduću će dati, ogroman doprinos. Povijesno je za nas odlučujuće da Hrvatska što je prije moguće

Gräfin Walburga Douglas

Begrüßungsrede der Generalsekretärin der Internationalen Paneuropa-Union

Liebe paneuropäische Freunde,

es ist für mich eine ganz besonders grosse Freude, heute Abend hier bei Ihnen sein zu dürfen bei diesem Kongress, der unter dem Thema "Kroatien 2007" steht. Dieser Kongress ist für uns in der Internationalen Paneuropa-Union eigentlich das wichtigste Ereignis dieses Jahres, denn wir haben unser Arbeitsprogramm in diesem Jahr unter das Thema "Kroatien 2007" gestellt. Was bedeutet das? Wir haben beschlossen, dass wir als Paneuropa-Union international dafür arbeiten wollen, dass Kroatien im Jahr 2007 gemeinsam mit Bulgarien und Rumänien, wenn möglich, Mitglied der Europäischen Union wird. Warum ist das für uns so wichtig? Für uns ist das so wichtig, denn Kroatien ist nicht ein Land weit weg vom Zentrum Europas, sondern ein ureuropäisches, ein mitteleuropäisches Land, das kulturell für uns in Europa einen riesigen Beitrag geleistet hat und noch leisten wird. Für uns ist es historisch entscheidend, dass Kroatien so schnell wie möglich Vollmitglied der Europäischen Union wird. Wir haben dieses Jahr sehr viel gefeiert, dass die zehn Länder, die im nächsten Jahr Mitglieder der Europäischen Union werden, so grossartige Erfolge bei ihren Volksabstimmungen gehabt haben, aber für uns Paneuropäer ist damit die Arbeit nicht zu Ende, sie fängt erst richtig an; denn erst wenn auch das europäische Herzland Kroatien Mitglied der Europäischen Union ist, ist für uns die europäische Erweiterung in eine entscheidende Phase getreten.

postane punopravnom članicom Europske unije. Ove smo godine imali puno razloga za slavlje i to zbog izvrsnih rezultata referenduma, provedenog u 10 zemalja, koje će sljedeće godine biti primljene u Europsku uniju. Ali, za nas iz Paneurope time posao nije završen, tek sada počinje. Bit će završen onda, kada zemlja u srcu Europe, Hrvatska, bude članica Europske unije. Tim činom proširenje će doći u završnu fazu. Hrvatska ima toliko puno mogućnosti - kako na intelektualnoj i kulturološkoj tako i na europskoj razini, koje mogu koristiti cijeloj Europi. I upravo zbog toga smo odlučili da naš rad bude posebno usmjeren prema Hrvatskoj, koja je u srcu Europe. Posve je neshvatljivo da EU sada raspravlja o tome, kada će početi razgovori s Ankarom i Istanbulom, a razgovori sa Zagrebom još uopće nisu na dnevnom redu. Zato je za nas kao nevladinu udrugu, koja može puno odlučnije izražavati svoje mišljenje, vrlo važna zadaća da se Hrvatsku ponovno uvrsti u dnevni red Europe. Ujedinjena Europa može proširenjem samo tada profitirati, ako je u taj proces uključena i Hrvatska. Posljednjih godina Hrvatska je odigrala neprocjenjivo važnu ulogu u cijeloj Europi. Kao i sve zemlje pod jarmom komunizma, pomogla je u stvaranju slobode za cijelu Europu i zato je nedopustivo da se ta činjenica ne vrednuje i u vidu što skorijeg početka pregovora i konačnog odgovora, koji mora uslijediti od strane Europske komisije. Zbog toga je prijeko potrebno da se s naše strane otvori jasna perspektiva za priključenje Hrvatske; jer samo proširenje čiji je i Hrvatska sastavni dio, stvorit će put od Zapadne Europe prema cjelovitijoj Europi i time pomaknuti težište sa Zapadne Europe na cjelovitu Europu. A to se može dogoditi samo tada, kada i Hrvatska postane članicom Europske unije. Zato je i uloga Hrvatske u pregovorima tako značajna, jer iz Hrvatske dolaze mnoge nove inicijative i nove ideje, a koje su ostalim zemljama, barem do sada, ostale potpuno nepoznate. Mi, Paneuropejci naglašavamo: Paneuropa je cijela Europa! Zbog toga također ističemo kako Europa bez Hrvatske nikada ne može biti potpuno ujedinjeni kontinent, te upravo zbog toga Hrvatska mora najkasnije do 2007. g. postati članicom Europske unije. Puno hvala!

Kroatien hat so ungeheuer viel Möglichkeiten - intellektuell, kulturell und so viele europäische Ansätze, die sich ganz Europa zunutze machen will, dass wir deswegen natürlich speziell für Kroatien arbeiten, denn Kroatien ist das Herzland Europas. Es ist für mich sehr oft ziemlich absurd, wenn ich sehe, dass man in der Europäischen Union jetzt darüber diskutiert, wann man beginnen wird mit Ankara und Istanbul zu sprechen, aber sich noch keine Tagesordnung gesetzt hat, wann man anfangen wird mit Zagreb zu sprechen. Deshalb ist es für uns als Nicht-Regierungsorganisation, die die Möglichkeit hat, sehr viel klarer zu sprechen, eine wichtige Aufgabe, Kroatien auf die Tagesordnung in Europa erneut zu setzen, denn Gesamteuropa wird von einer Erweiterung, die Kroatien einschliesst, überhaupt nur profitieren können. Kroatien hat in den letzten Jahren eine wahnsinnig wichtige Rolle für ganz Europa gespielt. Wie alle anderen Länder unter dem Joch des Kommunismus hat es für Gesamteuropa den Weg in die Freiheit bereitet, und es ist vollkommen verkehrt, dass man das jetzt nicht würdigt durch einen raschestmöglichen Beginn von Verhandlungen und endlich einem Avis, was erfolgen muss von Seiten der Europäischen Kommission. Deswegen ist es für uns nötig, jetzt, wenn alle anderen über die zehn Beitrittsländer sprechen, die Beitrittsperspektive für Kroatien eindeutig zu eröffnen. Die Erweiterung, und zwar nur eine Erweiterung, bei der auch Kroatien ein Teil ist, schafft den Weg von Westeuropa zu Gesamteuropa und verschiebt den Schwerpunkt von Westeuropa auf Gesamteuropa. Das kann erst passieren, wenn das europäische Herzland Kroatien ein Mitglied der Europäischen Union ist. Deswegen ist die Rolle Kroatiens in den Verhandlungen so entscheidend, denn von Kroatien kommen lauter neue Initiativen und neue Ideen, die die anderen Länder sich bisher überhaupt nicht richtig denken konnten. Wir Paneuropäer sagen: Paneuropa ist Ganz-Europa! Und wir sagen deshalb auch, dass Europa niemals ohne sein Herzland ein echter vereinter Kontinent werden kann. Deswegen muss Kroatien spätestens 2007 in die Europäische Union aufgenommen werden. Vielen Dank!

NIJE NAM SVEJEDNO U KAKVU EUROPU ULAZIMO

Prof. dr. Ante Simonić,
potpredsjednik Vlade

Vaša Visosti, gospodine predsjedniče Međunarodne paneuropske unije dr. Otto von Habsburg, poštovani, dragi gospode i gospodo, cijenjeni gosti i prijatelji, Ekscelencijo, poštovani predsjednici i predstavnici ogranaka Međunarodne paneuropske unije, poštovani predstavnici Hrvatske paneuropske unije i njenih ogranaka, poštovani predstavnici ministarstava Republike Hrvatske i Grada Zagreba, cijenjeni predstavnici Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti te sveučilišta, predstavnici političkoga, znanstvenoga i kulturnog života, gospodine predsjedniče Hrvatske paneuropske unije,

Posebna hvala Vama na pozivu i mogućnosti kao i na časti da budem danas s vama. Ova značajna i vrlo svečana prigoda pravi je poticaj za prisjećanje na važne trenutke naše bliske i tako burne povijesti, u kojoj je Paneuropska unija odigrala izrazito pozitivnu ulogu što je od goleme opće nacionalne važnosti. Hrvatska se osamostalila 1991. godine, međunarodno je priznata 1992., a još jednom valja istaknuti i naše prijatelje iz inozemstva podsjetiti da smo tijekom rata 1991.-1995. pretrpjeli teška razaranja i goleme ljudske gubitke. Narod koji ne pamti vlastitu povijest, osuđen je ponavljati i vlastite pogreške. Većinu državnog teritorija oslobodili smo 1995. te integrirali ostatak tek 1998. godine. U tom burnom razdoblju, kao nikada prije sjedinjeni oko zajedničkog prioriteta

većine građana Hrvatske, svoj smo izlazak iz bivše Jugoslavije shvaćali ujedno i kao povratak Europi. Zbog toga su predstavnici hrvatskih vlasti i građana koji su bili upućeni u rad PEU-a i HPEU-a cijenili tijekom tih teških vremena ustrajnu i dosljednu potporu Paneuropske unije i njena međunarodnog predsjednika dr. Otta v. Habsburga, pravima Hrvatske i hrvatskih građana na život u slobodi i poželjno mjesto u Europi. MPEU prva je omogućila predstavnicima Hrvatskog sabora ulazak u Europski parlament. Zbilo se to zajedno s predstavnicima parlamenta do tada još uvijek jednako nepriznate Slovenije. Nizom djelatnosti u suradnji s HPEU-om i PEU-om Hrvatske, promicanje su interesi RH u EU-u. Primjerice, u tom smislu postavljena je izložba o Hrvatskoj u siječnju 1996., kada naša zemlja bila pod znatnim pritiskom međunarodne zajednice. Velika hvala na učinjenom svima zaslužnima, a nadalje Vama, Ekscelencijo, dr. Otto v. Habsburg.

Sretni smo da je RH potpisala sporazum o stabilizaciji i suradnji s EU-om. Ponosni smo da je zatim uručila i zahtjev za kandidaturu EU u veljači 2003. godine. Prisjećam se i osobno Vašeg zalaganja da tim putem krenemo. Bilo je puno razgovora, a onda je posao uspješno odrađen. Od tada su se događaji počeli još brže razvijati. Bilo je, a i danas ima teškoća i otpora, odgoda potpisivanja sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju od strane nekih zemalja, zahtjeva koji su se Hrvatskoj postavljali bez iscrpnih obrazloženja i tome slično. Ali ipak, uz brojne probleme, brzo napredujemo. Pred ljetom je predsjednik Europske komisije Romano Prodi uručio upitnik našem premijeru, a budući da smo u planiranom roku odgovorili

na 4500 pitanja, Ivica Račan je golemi pisani materijal predao u Bruxellesu. Stoga očekujemo prosudbu iz EU-a do proljeća 2004. i nadamo se da će Hrvatska biti primljena kao kandidat u skupini s Bugarskom i Rumunjskom, s velikim izgledima za ulazak 2007. Planiramo da svi bitni uvjeti za članstvo budu ispunjeni i prije, tijekom 2006. g., a zatim da Hrvatska bude primljena u članstvo EU-a, kamo svojom ukupnom tradicijom i pripada.

Gospođe i gospodo, stvaranje EU-a je povijesni proces koji se razvija sada, pred našim očima. Taj projekt može nailaziti na prepreke, ali neprijeporno, ne može se zaustaviti. Ne želimo biti izvan tog projekta, tim više što smo za ulazak u EU i izlazak iz polutotalitarnog sustava platili, uz Bosnu i Hercegovinu, najvišom cijenom u Europi. Nažalost, suočavamo se s mnogo gorućih unutrašnje-političkih pitanja, ali ulazak u Europu i NATO, neupitno su najaktualnije vanjsko-političke teme u Hrvatskoj. Ta tema zahtijeva napor cijele zemlje, svih političkih stranaka, to je naš generacijski projekt općeg dobra, zato interes zemlje treba staviti iznad stranačkog i partikularnog, a onaj koji ga tako i postavi imat će na kraju i najveći društveno-politički uspjeh. Ako hrvatski znanstvenici mogu na nekim područjima, primjerice fizici, kemiji, medicini, matematici, germanistici ili slavistici, biti na međunarodnoj, europskoj i svjetskoj razini priznati, zašto to ne onemogućiti i ne zahtijevati od većine hrvatskih gospodarstvenika, pravnika ili političara, zar ne? No nije nam svejedno u kakvu Europu ulazimo, hoće li EU biti kulturna ili samo trgovačka zajednica, zajednica slobodnih naroda i građana ili samo zajednica

bogatih; hoće li biti zajednica ljudskih vrijednosti ili samo novčanih mogućnosti; hoće li biti zajednica moćnih i birokracije ili zajednica zadovoljnih i sretnih svih Europljana? U svim tim pogledima paneuropska ideja pruža promišljene i uravnotežene političke vizije i akcije. Mnoge su se paneuropske zamisli ostvarile tijekom procesa ujedinjavanja Europe, kao malo koje druge političke opcije. Želimo da se paneuropske ideje slobode, kulture, europskih i kršćanskih ideala, te institucija u službi čovjeka, a ne iznad njega, u službi održavanja kulture i blagodati našeg kontinenta i održanja našeg svijeta, nastave ostvarivati istom brzinom, kvalitetom, snagom i u buduću. Kako predvidjeti budućnost u vremenu kad je prisutna samo mijena. Najlakši je način tako da budućnost stvaramo sami. Onda će ona biti po našoj mjeri i stoga ovaj projekt nije samo vizija, nego i poziv na djelovanje, ovaj projekt je djelovanje. I to je najbolje jamstvo za sretnu budućnost naše Hrvatske i svih njezinih građana.

Hvala svima koji na tome rade. Još jednom dopustite zahvalu Vama osobno, gospodine predsjedniče, akademike Mislave Ježiću; zahvala Vama i svim Vašim kolegicama i kolegama te nadalje i još jednom hvala međunarodnom predsjedniku Ottu von Habsburgu, koji ovaj pokret već tako dugo nadahnjuje svojom osobnošću, čestitošću i moralnom nepokolebljivošću. Da, želimo biti dio svijeta, ali se ne želimo u tom svijetu izgubiti. Ako ne znate kuda idete, postoji velika opasnost da ćete doći gdje niste željeli. Ovo je skup vizionara, ljudi koji znaju kamo idu, ljudi koji znaju odakle su krenuli. Za to treba puno hrabrosti i strpljenja.

HRVATSKA SE DANAS NALAZI NADOMAK EU-a

Višnja Samardžija,
pomoćnica ministra za europske integracije

Poštovani g. nadvojvoda von Habsburg, poštovani g. Simoniću, potpredsjedniče Vlade, poštovani predsjedniče Hrvatske Paneuropske unije, cijenjeni gosti, dame i gospodo, dragi prijatelji iz Paneuropske unije,

Doista mi je velika čast imati priliku reći nekoliko riječi na ovom skupu i velikom događaju. Najprije moram ispričati našeg ministra Nevena Mimicu, koji zbog drugih važnih obveza nije mogao biti ovdje, iako, naravno, izuzetno cijeni vaše napore, podržava vaše ideje i mislim da bi osobno vrlo rado danas s vama podijelio zajedničke paneuropske ideje.

Vi ste svoj forum nazvali "Hrvatska 2007.", što ima puno simbolike. Hrvatska se danas nalazi bliže EU-u nego što je to ikad bila, naročito nakon svih događaja koji su se dogodili prošlog tjedna. Svjedoci smo onoga što je prije dva dana rekao g. Verheugen, potpredsjednik i povjerenik Europske komisije za proširenje, kada je istaknuo da osobno vidi Hrvatsku 2007. godine u EU-u, zajedno s Rumunjskom i Bugarskom. To je prvi put da je tako visoki dužnosnik službeno istaknuo gdje vidi Hrvatsku, te dao jasne perspektive. Danas je izuzetno važno reći na ovom skupu da smo u proteklom vremenu, nakon prošle skupštine HPEU-a, u Hrvatskoj puno učinili

da je približio EU-u, kakav pomak smo učinili i što je Europska unija sa svoje strane napravila za Hrvatsku kao i za zemlje ove regije, da se integriraju u jedinstvenu Europu.

U proteklih godinu dana Hrvatska je učinila veliki korak naprijed i doista se našla u trenutku u kakvom nikad nije bila u smislu blizine EU-a. S druge strane, Unija je otvorila jasnu perspektivu za sve zemlje jugoistočne Europe i nakon samita u Solunu jasno je rekla da vidi mogućnost za članstvo ovih zemalja i da im za to otvara put. Solun je otvorio niz novih perspektiva ne samo za Hrvatsku nego i za ostale zemlje regije. Za nas je najbitnija promjena u kvaliteti odnosa s EU-om, nova dimenzija integriranja, pristup programima pomoći kakvi su bili razvijeni za zemlje kandidate, dakle, europsko partnerstvo, što sve može bitno pomoći svima u gospodarskom rastu. Ovdje su danas i predstavnici Makedonije koja će biti sljedeći kandidat za članstvo.

Hrvatska je, kao što je poznato, prošlog tjedna podnijela Europskoj komisiji odgovore na upitnik, što je bio veliki događaj i zajednički napor praktički cijele državne uprave. To je, ako mogu tako reći, prvi veliki europski test za Hrvatsku. Na 10000 stranica dali smo odgovore na pitanja koja predstavljaju naš vlastiti interni screening iz kojega je svima potpuno jasno što valja činiti dalje u približavanju Europskoj uniji.

U nastojanju da taj čitav proces učinimo potpuno transparentnim, već od jučer su svi ti odgovori na našoj web stranici, tako da se svi mogu upoznati s onim što smo podnijeli Europskoj komisiji. Možda samo ukratko da ponovim što je u Hrvatskoj učinjeno na području integriranja u Europu u protekloj godini. Integriranje u EU je doista naš zajednički nacionalni cilj kojega svi podržavamo. Hrvatski parlament je rezolucijom u mjesecu prosincu 2002. godine podržao integriranje i sve parlamentarne stranke su tomu dale zajednički glas. Ne radi se samo o parlamen-

tarim strankama, nego i o čitavoj javnosti. U Ministarstvu europskih integracija proveli smo već po sedmi put ispitivanje javnog mišljenja koje pokazuje izuzetno veliku podršku ideji europskog integriranja. Praktički, u svih sedam ispitivanja između 70 i 75 posto hrvatskih građana dijeli s nama ideju da se Hrvatska treba što prije integrirati u EU. Međutim, to nama samima nameće još veću obavezu. Hrvatski sabor je također u prosincu 2002. godine, po prvi put, usvojio nacionalni program integriranja za 2003. godinu, gdje su predstavljeni, ne samo jasni ciljevi što se u ovoj godini trebalo učiniti na

U proteklih godinu dana Hrvatska je učinila veliki korak naprijed i doista se našla u trenutku u kakvom nikad nije bila u smislu blizine EU-a. S druge strane, Unija je otvorila jasnu perspektivu za sve zemlje jugoistočne Europe i nakon samita u Solunu jasno je rekla da vidi mogućnost za članstvo ovih zemalja i da im za to otvara put

usklađivanju zakonodavstva, nego i što treba napraviti na planu političkoga i gospodarskog približavanja EU-u. Sve ovo što smo do tada učinili dalo nam je jasnu sliku da se Hrvatska može kandidirati, tako da je u veljači 2003. godine podnesena kandidatura u Atenu za članstvo u EU. Ta kandidatura je doista naišla na vrlo pozitivan odjek u Europskoj komisiji, koja je odmah počela s pripremama za izradu

avisa, odnosno mišljenja o toj kandidaturi. Hrvatska je, kao što je poznato, kao potencijalni kandidat, vrlo savjesno odgovorila u roku od tri mjeseca na postavljena pitanja i pokazala gdje se sada nalazi u procesu pridruživanja. Naravno, predstoji još jedan korak, a to je završiti proces ratifikacije Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, jer su preostale još četiri zemlje, a nadamo se da će i one ratificirati ovaj sporazum.

Sam upitnik i odgovori pokazali su naše približavanje EU-u na četiri osnovna područja. Prvo je pitanje političkog približavanja, drugo su gospodarski kriteriji, treće je usklađivanje, harmonizacija s europskim zakonodavstvom, sa svim pravnim stečevinama EU-a, a četvrto je izgradnja institucija koje čitav taj proces mogu nositi na svojim leđima. Što se tiče političkih preduvjeta, Hrvatska je učinila ogroman pomak naprijed, npr., na području medija, zatim povratka izbjeglica, što ostaje trajni zadatak. Učinili smo isto tako veliki korak naprijed na planu suradnje s Haškim sudom, iako smo tu svjesni činjenice, naročito nakon posjete gđe Carle del Ponte, da postoji još jedna obveza koju hrvatska Vlada nastoji što prije i što bolje ispuniti. Hrvatska također radi na reformi pravosuđa i državne uprave, što predstavlja ključne prioritete i pretpostavke da bismo se mogli uspješno integrirati u EU. Na gospodarskom planu spomenimo da je za Hrvatsku Svjetska banka izradila tzv. ekonomski memorandum, kakav je Europska banka radila samo za zemlje kandidate. Hrvatska je, dakle, prva zemlja za koju je izrađena takva studija i u kojoj je Svjetska banka konstatala da je u gospodarstvu učinila velik napredak na tri ključna područja, a to su: visoki gospodarski rast, uvođenje tržišnog zakonodavstva i izgradnja institucija potrebnih za tržišno gospodarstvo. Naravno, taj dokument ukazuje i na niz područja gdje moramo nastaviti s radom i svjesni smo da još ne udovoljavamo ekonomskim kriterijima iz Kopenhagena, naročito ne na oba plana. Naime, gospodarski kriteriji iz Kopenhagena podrazumijevaju dvije obveze. Prva od njih je djelotvorno tržišno gospodarstvo, a druga sposobnost suočavanja s konkurentskim pritiscima EU-a. Gdje je tu danas Hrvatska? Možemo reći da smo postigli napredak na makroekonomskom planu, zatim imamo makroekonomsku stabilnost, visok gospodarski rast više od 5 posto na godinu, visok bruto nacionalni dohodak koji prelazi 5000 dolara po glavi stanovnika koji nas svrstava daleko iznad prosjeka zemalja regije, dakle zemalja jugoistočne Europe i pozicionira nas istodobno vrlo blizu zemljama kandidatima-pristupnicama EU-a.

Imajući u vidu činjenicu da bi Hrvatska do sredine 2004. godine trebala završiti s procesom usklađivanja zakonodavstva na pet prioriteta područja, predviđenih sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju, dakle vezano uz konkurenciju državne potpore, zaštitu potrošača, javne nabave itd., mogu

Radno predsjedništvo sa sjednice Skupštine

reći da će se ubrzo moći smatrati kako Hrvatska udovoljava prvom gospodarskom kriteriju, odnosno da ovdje vlada djelotvorno tržišno gospodarstvo. To se, međutim, ne može reći i za drugi kriterij i to je naš veliki zadatak za iduće godine. Naravno, pri tome prvenstveno mislim da za sposobnost suočavanja s konkurentskim pritiscima i tržišnim snagama EU-a, Hrvatska mora i nadalje raditi na podizanju vlastite konkurentnosti, što je gospodarski prioritet zemlje. Svjesni smo da se Hrvatska mora integrirati u visokozahtjevno tržište Europske unije, i prije svega moramo podići razinu izvoza (danas izvoz predstavlja svega 1100 dolara po stanovniku, što još uvijek nije dovoljno), zatim moramo podići i razinu udjela izvoza u EU (samo oko 50 posto našeg ukupnog izvoza usmjereno je na tržište Unije). Naš je cilj da je što prije dostignemo ono što su postigle visokorazvijene tranzicijske zemlje, kao npr. Mađarska, Češka i Poljska, a to je 80 posto izvoza na tržište EU-a. Drugim riječima, na nekim smo područjima učinili ogroman napredak, ali na nekim područjima trebamo i dalje intenzivno raditi i to smo svrstali među naše najviše prioritete. To se odnosi na jačanje konkurentnosti, na nastavak strukturnih reformi, jačanje pravosuđa i učinkovitu preobrazbu državne uprave, zatim na nastavak fiskalne konsolidacije, kako bi se Hrvatska što prije mogla svrstati u zemlje koje u potpunosti udovoljavaju kriterije iz Maastrichta. To se odnosi i na područja proračunskog deficita koji sa svojih 4,8 posto bruto nacionalnog proizvoda prelazi razinu maastričkih kriterija od 3 posto, i to se naravno odnosi na nužno smanjenje javnog duga koji je danas još uvijek

apsolutno u granicama Maastrichta. Međutim, svjesni smo tendencije rasta na koju posebno obraćamo pozornost. Dalje, Hrvatska intenzivno radi na jačanju poslovnog okruženja za stvaranje uvjeta privlačenja stranih investicija, što je u ovom trenutku izuzetno važno, na ubrzanju privatizacije i naročito restrukturiranju poduzeća i na izgradnji infrastrukture koja je također preduvjet uspješne integracije u EU.

Što su naše današnje perspektive? Dakle, naš je cilj priključiti se EU 2007. godine, zajedno s Rumunjskom i Bugarskom. Međutim, pri tome treba reći da je naš cilj i puno ambiciozniji. Naime, Hrvatska se želi što je prije moguće svrstati u red visokorazvijenih tranzicijskih zemalja, naročito u gospodarskom pogledu. Nakon podnošenja odgovora Europskoj komisiji na upitnik, Hrvatska očekuje, a to je bilo i u vrlo optimističnom tonu najavljeno ovih dana u Bruxellesu, da će u prvoj polovini 2004. godine, već od siječnja do travnja, dobiti prve odgovore Europske komisije. To je poznati avis koji svaka zemlja kandidat treba dobiti od EU-a. Nakon ovog što smo učinili, uvjereni smo da će taj avis biti pozitivan. Za to imamo sasvim dovoljno argumenata na osnovi svega što smo do sada učinili, tako da bi Hrvatska u drugoj polovini 2004. godine trebala postati kandidat i započeti pregovore o članstvu. To bi nam dalo dovoljno vremena da uz vrlo velike pripreme na kojima već sada radimo, vrlo uspješno prođemo tijekom pregovora koji postoji. Naravno, vrijeme je naš veliki neprijatelj, jer nemamo vremena za pogreške. I zato dosta učimo od onih zemalja koje su taj put prošle uspješno.

Na kraju, Hrvatska se približava Europi koja je u velikim promjenama. Svjedoci smo nedavno započete međuvladine konferencije u Rimu koja je, zapravo, odrazila raskorak između dviju realnosti. S jedne strane imamo činjenicu da se Hrvatska kao potencijalni kandidat svrstava zajedno s Rumunjskom i Bugarskom, ali s druge strane postoji realnost da u radu međuvladine konferencije još uvijek nemamo mogućnost sudjelovati. Zbog toga je postizanje statusa kandidata izuzetno bitno za Hrvatsku, ali ne samo to, nego i međunarodna podrška u čitavom tijeku i radu te međuvladine konferencije. Drugi izazov za nas je apsolutno Lisabonska strategija EU-a, prema kojoj je Unija zacrtala da do 2010. godine postane najsuvremenije i najkonkurentnije društvo, zasnovano na znanju i visokim tehnologijama. To znači da u vrijeme kada se Hrvatska misli i želi integrirati, EU će postati apsolutno najrazvijenije i najdinamičnije društvo. To je veliki izazov koji pred nam postavlja i velike zahtjeve - uvesti visokotehnološki razvoj, zatim gospodarstvo zasnovano na znanju i dalje ga razvijati na tim principima. Svjesni smo tih izazova i to je nešto što predstavlja veliku domaću zadaću do 2007. godine. Međutim, spremni smo to učiniti na unutarnjem planu, a na vanjskom planu potrebna je velika potpora. Tu vidimo i ulogu Paneuropske unije, njezinih prijatelja diljem svijeta koji su se proteklih godina već pokazali kao naši prijatelji.

Zbog toga bih svima zaželjela uspješan rad na ovoj skupštini. Držim da ste si u HPEU-u zacrtali velike zadatke, u čemu vas MEI apsolutno podržava i spremno je pomoći gdje god je to moguće.

MALE AKCIJE UNUTAR HPEU-a

Mladen Andrić,

prijšašnji ravnatelj Diplomatske akademije MVP-a i sadašnji veleposlanik Republike Hrvatske u Švicarskoj

Vaša Visosti, nadvojvodo Habsburg, poštovani potpredsjedniče Vlade, poštovani predsjedniče Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, poštovani g. Ježić, poštovane gospode i gospodo,

Osobita mi je čast biti ovdje u ime Ministarstva vanjskih poslova i ovom prigodom, iako dolazim iz Švicarske, dati svoj skromni prinos ovom paneuropskom miljeu. Nije jednostavno nakon izuzetnih današnjih govora o tomu gdje je Hrvatska i što je čeka tijekom sljedećih nekoliko godina kao i stratejskih pogleda koje nam je g. Simonić prenio, pokušat ću svesti svoj prilog na dosadašnje zajedničke napore i pokušaje MVP-a i hrvatske diplomacije i PEU-a, dakako i HPEU-a, koji su ponekad uspijevali.

Kažu da je diplomacija umijeće moguće-ga. To je niz akcija koje su ovdje spomenute i koje svjedoče iz godine u godinu, iz mjeseca u mjesec. Riječ je o nizu aktivnosti ne samo diljem Europe nego i unutar Hrvatske koje su pomogle senzibiliziranju hrvatskih građana i njihove orijentacije prema tim paneuropskim i njihovim širim demokratskim vrijednostima. Riječ je o nizu inicijativa koje smo zajedno provodili u Rijeci, Požegi, Vukovaru, Karlovcu, Varaždinu, Splitu i Zagrebu. One su male po obujmu, skromne po svjetskim dosegima, međutim po onome što zovu dodana vrijednost svakodnevnog života, upravo je to ta djelatnost. I HPEU pridonosi potpunijem korpusu svakodnevnoga modernog života, sada već u 21. stoljeću. Držim da je tu bezgranična pomoć

koju smo dobivali ne samo od g. Posselta, nadvojvode v. Habsburga ili gde Walburge, nego i od svih kolega iz zemalja koje čine MPEU i koje su nam pomogle svih ovih godina da i u MVP, barem malenim dijelom, prepoznamo neke od tih općih vrijednosti koje su onda ostajale stalnom vrijednosti i odrednicom. Prošle subote bila je inauguracija japanskog vrta, koji je je posvećen Coudenhovu Kalergiju uz njegovu grobnicu.

Tu su japanski autori izveli sjajan kameni reljef, ali sve se zbivalo u predivnom ambijentu na 2000 m nadmorske visine.

Ovo je ujedno i prigoda da vam prenesem i pozdrave Švicarskog PEU-a i posebno sam ponosan što vas ovdje mogu pozdraviti kao veleposlanik Hrvatske u Švicarskoj i u ime predsjednika Švicarske Paneuropske unije g. Ponsa i Poulina. Siguran sam da će u sljedećim godinama znanje i iskustvo,

čega u paneuropskim krugovima ima, pomoći i daljnjem pristupanju Republike Hrvatske ne samo Europi kao nečem polupoznatom, nego i EU-u kao onome što danas označuje naprednu i progresivnu Europu. Stoga svima vama zahvaljujem na doprinosu i nadam se da ćemo imati prigode na budućim skupštinama bilježiti sjajne rezultate o kojima je i gđa Samardžija vrlo konkretno govorila.

NEKA SE RODI JOŠ BOLJA EUROPA

Franjo Topić,

predsjednik PEU-a Bosne i Hercegovine i predsjednik HKD-a Napredak

Poštovano predsjedništvo, poštovani predsjedniče, Vaša Visosti i svi ostali,

Ovdje ću predstavljati Bosnu i Hercegovinu, a i Paneuropsku uniju kojoj je i jedno od načela Coudenhove-Kalergija da je Paneuropska unija cijela Europa. Tek posljednjih godina je, zahvaljujući papi Ivanu Pavlu II., postalo jasno da postoji tzv. Istočna Europa kao drugo plućno krilo i stoga je dodao zaštitniku Europi sv. Benediktu i svetu braću Ćirila i Metoda. Međutim, kako dolazim iz BiH, predstavljam još jedan element koji nije nimalo lagan, dakle i islamski svijet. Bosna i Hercegovina je mala zemlja, ali ima dovoljno problema za jednu veliku zemlju i u tome smislu ovdje se osjećam kao Hrvat i podržavam ulazak Hrvatske 2007. u EU, a sedam je sveti biblijski broj, pa se nadam da će to i za Hrvatsku biti sveti broj, dakle, osjećam se uključenim, no treba voditi računa da postoji i drugi dio Europe.

Ako je dijete zločesto i nestašno, ne treba ga izbaciti iz obitelji, nego ga pokušati integrirati i to je bitna stvar za BiH, jer neće biti mira u Europi ako ga nema u BiH. Nisam sklon nikakvom mitologiziranju. Podsjetit ću vas da nemamo ni nafte ni zlata, nego taj nekakav geostrateški interes i važnost i zato se sve što u svijetu nešto znači, bavi Bosnom i Hercegovinom i to dugi niz godina. BiH je tri svijeta: pravoslavni, islamski i katolički, zato je tako komplicirana i tako važna. Da nije složena već bi bila riješena, da nije važna nitko se s njom ne bi bavio. Ono što želim reći o današnjim oznakama Europe, pa tako i nama koji želimo ići u Europu možda će biti nepopularno, budući da je ovo svečana sjednica. Predsjednik Mesić je nedavno rekao da je Europa umorna od proširivanja, ali mi smo umorni od očekivanja i čekanja. Današnja Europa je poprilično stara i umorna. Današnju Europu označava krajnji individualizam za koji je jedan od europskih povjesničara napisao da je totalni egoizam. Mi koji smo živjeli u

Današnju Europu označava krajnji individualizam za koji je jedan od europskih povjesničara napisao da je totalni egoizam

kunizmu, znamo što je totalni kolektivizam, a mislim da bi se trebalo tražiti neku mjeru i sredinu, jer i inače život se ne nalazi na polovima sjevernom i južnom, nego negdje u sredini u nekoj sretnoj sintezi, nekom kompromisu. Prosjek starosti u Zapadnoj Europi je 35 godina, a stručnjaci predviđaju da će 2050. biti 55 godina. Gospodo, to je ozbiljan znak za sve nas ovdje i one koji odlučuju. Budućnost Europe će biti onakva kakvi budu Europljani. Ono što bih još rekao i što je jedna oznaka, to je potrošački mentalitet koji je pomalo i kod nas uzeo maha da

se stalno želi imati više. To je dobro, ali do određene granice, a ako prijede to u bolest, pokazuje i čovjek postaje bolestan, onda se treba liječiti. Još nešto ću reći, Europa mora tražiti i svoje korijene i dušu. Na to podsjeća i Papa i drugi. Moram reći da, ne zato što sam katolik, teolog i svećenik, teško razumijevam kako je problem Europi da u ustav stavi neke najšire, čak ni Vatikan ni Papa ne traže ni Boga ni crkvu, nego samo da se spomenu neki religiozni kršćanski korijeni. Kao da mi možemo zanijekati da je Europa počela s kršćanstvom i da danas još netko ima problema i to tzv. kršćani ili porijeklom kršćani da stave u neku naznaku. Kao da se stidimo svoga oca, djeda ili pradjeda. Ako je to problem, pitanje je kakav je naš odnos prema vrednotama i istini, jer to je naprosto povijesna istina. Možda to nije najbolje, možda bi bilo bolje da je neka druga religija bila u Europi u to doba, ali činjenica je da je to kršćanska Europa u najširem smislu riječi i parafrazirajući ću misao velikog teologa Romana Bradinija, koji je bio i književnik, mislilac i publicist, a napisao je da će Europa biti kršćanska ili je neće biti. Ja bih to radi islama i ostalih proširio, naime, Europa će biti religiozna ili je neće biti. Ovo nije nikakvo religioniziranje, ispričavam se političarima jer znam da u politici iskrenost, poštenje, vjera i vrednote ne znače puno, ali ako to utječe na sva područja ljudskog života, onda zamislite kako je normalno postalo da je političar nepošten, a to je strašna stvar. Ako odlučuje o svemu od zdravstva, školstva pa dalje, možete misliti kako je nakaradno da je političar nepošten. Ako bi igdje poštenje trebalo biti važno, onda je to u politici i javnim poslovima, gdje se odlučuje o čitavom ljudskom životu. Neću dužiti, ali ono što je bitno za Europu i Hrvatsku i BiH, ne bi želio docirati, želio bih da se obistini misao onog francuskog publiciste i kulturologa Domenaha da Europa umire da bi se ponovo radala i neka se rodi i još bolja Europa, Hrvatska, Bosna i Hercegovina i svi ostali.

TRAŽITI NAKLONOST I VODITI POLITIČKE RASPRAVE

Bernd Posselt,

član Europskog parlamenta i predsjednik Njemačke Paneuropske unije

*Vaše Carsko Visočanstvo, dragi Mislave Ježiću,
dragi prijatelji, kolege i gosti,*

Doživljaji u posljednjih nekoliko sati opet su mi kristalno jasno pokazali kako je - hvala Bogu - u međuvremenu postala mala naša Europa, a istodobno i vrlo jasno pokazali koliko je još dalek naš put. Kako je mala naša Europa, postalo mi je jučer navečer jasno - imao sam, naime, navečer još jedan sastanak u Münchenu, te sam na brzinu svratio u jednu gostionicu na večeru. Tu mi pristupi jedan čovjek i pita me: "Otkud Vi? Niste danas u Zagrebu?" Odgovorio sam da tek sutra idem tamo, te zašto me to pita? On mi odgovori kako je iz Hrvatske paneuropske unije i da zna da bih ja trebao biti danas tu, te da će i on sutra biti ovdje nazočan. I taj gospodin je danas zaista ovdje, što mi je posebno drago. S druge strane, tek jutros kada sam doputovao, postao sam svjestan koliko je još dalek put kojeg moramo prijeći. Kao što je to subotom češće slučaj, otkazani su direktni lijetovi od Münchena prema Zagrebu. Tako sam prvo letio za Budimpeštu, dakle u zemlju koja će vrlo skoro biti član Europske unije, a onda iz Budimpešte zrakoplovom jedne aviokompanije, čija država nema još nikakav europski status - Moldavska aviokompanija - za Zagreb. Iz ovoga možete prosuditi koliko još posla se nalazi pred Paneuropskom unijom u sljedećih nekoliko godina i desetljeća.

Dakle, s jedne strane ubrzani razvoj, ubrzano povezivanje Europe i Srednje Europe, a na drugoj strani još veliki problemi koji stoje pred nama i koji iziskuju naše veliko zalaganje. Gospodin vicepremijer je s pravom upozorio na veliki i dugi put koji je već iza nas, te aktivnosti samostalne Hrvatske na europskoj razini pripisao i djelovanju Paneuropske unije, prije svega njenom međunarodnom predsjedniku. Skup kao današnji, iako je u prvo-

me redu njegov pogled uperen u budućnost, ne može proći, a da se ne osvrne i na put koji je iza nas. Tu mislim na vrijeme od 1980. g. i nadalje, kada nije bilo paneuropskih skupova, na kojima nije višjela hrvatska zastava. Tada je, ovdje, u zemlji u najboljem slučaju bilo nekoliko skrivenih hrvatskih zastava, dok kod nas nije prošao niti jedan skup, a da na njemu nije bila nazočna i Hrvatska; bila je to zasluga ovdašnjih Hrvata koji su s nama održavali kontakte. Bila je to i zasluga, što želim posebno naglasiti, i mno-

Bernd Posselt,
član Europskog parlamenta i predsjednik
Njemačke Paneuropske unije

*Kaiserliche Hoheit, lieber Mislav Ježić,
liebe Freunde, Kollegen und Gäste,*

ich habe in den letzten Stunden einige Erlebnisse gehabt, die mir schlagartig wieder deutlich gemacht haben, wie klein - Gott sei Dank - inzwischen unser Europa und unser Mitteleuropa geworden ist, aber auf der anderen Seite auch deutlich gemacht, wie weit der Weg noch ist. Wie klein unser Europa ist, wurde mir gestern Abend deutlich - ich hatte noch einen Termin in München und vor diesem Termin bin ich schnell in ein Gasthaus zum Abendessen gegangen. Da kommt ein Mann auf mich zu und sagt, warum sind Sie nicht in Zagreb? Daraufhin sage ich, nun - da fahre ich erst morgen hin, und warum fragen Sie mich das? Er sagte, er sei ein kroatischer Paneuropäer, er wisse, dass ich heute hier sei und er werde morgen auch dort sein, und er ist heute tatsächlich anwesend, was mich ganz besonders freut. Zum zweiten, wurde mir aber bewusst, wie weit der Weg noch ist, als ich heute früh tatsächlich angereist bin. Wie so oft am Samstag hat man die Direktflüge von München nach hierher gestrichen. Ich bin nach Budapest geflogen, in ein Land, das schon sehr bald Mitglied der Europäischen Union sein wird, und dann von Budapest hierhin mit der Maschine einer Fluglinie, die ein Land verkörpert, das noch überhaupt keinen europäischen Status hat, nämlich Moldavien-Airlines. Sie können also daran ermessen, wieviel Arbeit wir als Paneuropa-Bewegung in den nächsten Jahren und Jahrzehnten noch zu leisten haben. Also, wie gesagt, auf der einen Seite rasche Entwicklung, ein rasches Zusammenwachsen Europas und Mitteleuropas, auf der anderen Seite aber noch grosse Probleme, die sich vor uns auftürmen und die unseren ganzen Einsatz erfordern. Herr Vizepremijer hat vorhin mit Recht auf den grossen und weiten Weg hingewiesen, den wir inzwischen schon zurückgelegt haben. Und die Aktivierung eines freien Kroatien auf der europäischen Bühne hat er zu Recht mit der Arbeit der Paneuropa-Bewegung und vor allem auch ihres internationalen Präsidenten verbunden. Ich muss auch sagen, dass eine solche Veranstaltung wie die heutige, obwohl sie primär dem Blick in die Zukunft dienen soll, nicht vorübergehen kann, ohne dass man kurz einmal einen Blick auf den Weg wirft, den wir bereits hinter uns haben. Ich denke an die 80er Jahre, in denen es keine Paneuropa-Veranstaltung gab, bei der nicht die kroatische Fahne hing. Damals gab es hier im Land bestenfalls einige versteckte kroatische Fahnen, bei uns - wie gesagt - gab es damals keine Veranstaltung, ohne dass Kroatien präsent war; es war das Verdienst von Kroaten hier im Lande, die mit uns Kontakt gehalten haben, es war aber auch das Verdienst, das muss ich sagen, vieler Auslandskroaten, damals an ihrer Spitze Ivona Dončević, die zwar jetzt schon sehr betagt ist, sich aber sehr eingesetzt hat für Kroatien. Wir alle haben mit diesen kroatischen Freunden zusammen dafür gesorgt, dass Kroatien als Begriff, als Idee, als Land, als Kultur und als Nation auf der europäischen Ebene immer präsent war - lange bevor Kroatien seine Staatlichkeit erlangen konnte. Dann denke ich zurück an das Jahr 1990. Das Jahr 1990, in dem die ersten demokratischen Wahlen hier stattgefunden haben, was auch Herr Vizepremijer vorhin kurz angedeutet hat. Damals war Kroatien zum ersten Mal im Europäischen Parlament präsent. Unser internationaler Präsident hatte den damaligen slowenischen und den damaligen kroatischen Parlamentspräsidenten, nämlich France Bučar und Žarko Domljan, als Privatleute nach Strassburg eingeladen, denn Kroatien war international noch nicht anerkannt, obwohl es sich um

gih Hrvata u inozemstvu, na čelu s Ivonom Dončević koja je sada već u poznijim godinama, ali se još tada neumorno zalagala za Hrvatsku. Tako smo svi zajedno, s našim hrvatskim prijateljima, nastojali da Hrvatska kao pojam, kao ideja, kao kultura i kao nacija bude nazočna na europskoj razini znatno prije, negoli je zadočila svoju državnost. Sjećam se i godine 1990., kada su održani prvi demokratski izbori. Tada je, kao što je g. vicepremijer napomenuo, Hrvatska po prvi put bila nazočna u Europskom parlamentu. Naš međunarodni predsjednik tada je pozvao privatno u Strassburg tadašnjega hrvatskoga i slovenskog predsjednika parlamenta, Žarka Domljana i France Bučara, budući da Hrvatska tada još nije bila međunarodno priznata, a radilo se o demokratski izabranim predsjednicima. Brinuo sam tada o tim našim gostima i sjećam se kao da je jučer bilo, kako je prošla ta paneuropska akcija. Oba gosta sjela su na tribinu u Skupštini upravo u trenutku kada je predsjedao član Paneuropske unije i zamjenik predsjednika Europskog parlamenta g. Siegbert Alber. I on je tada - iako protiv pravila Parlamenta - pozdravio demokratski izabrane predsjednike parlamenta Hrvatske i Slovenije i poželio im dobrodošlicu pri povratku u zajednicu slobodnih Europljana. To je izazvalo veliki skandal, jugoslavenski veleposlanik je prosvjedovao itd., itd. Ovo spominjem da bih pojasnio sljedeće: Paneuropska unija je od samog početka činila sve kako bi Hrvatsku učinila vidljivom na pozornici Europske unije. Ali najveću zaslugu pri tome ima - to želim ovom prilikom naglasiti - HPEU s njenim zaslužnim predsjednikom Mislavom Ježićem, kojem se ovom prilikom želim zahvaliti na njegovu velikom doprinosu u ovoj stvari. Mislav Ježić jedan je od najboljih veleposlanika koje Hrvatska ima u Europskoj uniji.

Dragi prijatelji, nalazimo se u drugoj fazi razvoja, na stupnju za koji se nadamo da će Hrvatsku kao punopravnu članicu uvesti u EU. Sada moram, nažalost, napomenuti da ću s tim u vezi morati izreći ne samo pozitivne, nego i negativne odnosno kritične misli, budući da još ne slavimo ulazak Hrvatske u EU, nego smo tek na početku teškog puta, na kojemu moramo vrlo intenzivno i zajednički raditi, kako bi postigli željeni cilj. Kao prvo, ono pozitivno: gospođa pomoćnica ministra vrlo je zanimljivo izvijestila o ukupnoj problematiki toga opširnog upitnika i o predstojećoj odluci Komisije. Sretan sam što je konačno učinjen i taj korak. U Parlamentu već godinama inzistiramo na takvom koraku. Ne znam je li u Hrvatskoj uopće poznato da je Europski parlament 9. travnja na zahtjev gđe Doris Pack i moj i uz potporu velike većine, zatražio od Parlamenta da se Hrvatska odmah nakon završetka predstojećeg procesa priključivanja i službeno proglasi kandidatom za EU. Ovo nije, dakle, samo zahtjev paneuropejaca u Europskom parlamentu, to je u međuvremenu i službeni zahtjev ove skupštine. Zato pozdravljam da se i Europska komisija kao i njen povjerenik g. Verheugen tu pomiču s mrtve točke. Nadamo se da to nije samo prividno, nego da odgovara činjenicama. Kod Komisije je uvijek važno razlikovati ono prividno i činjenice. Također se nadamo da će se događaji u Ministarskom vijeću koje predstavlja tijelo nacionalnih vlada, pozitivno razvijati. Poznato je da je grčko predsjedanje u Vijeću - iako je Grčka dugo vremena slovila kao problematični čimbenik u EU-u - u ovoj stvari igrala vrlo pozitivnu ulogu, a posebno ministar vanjskih poslova Papandreu prilikom zasjedanja u The Salonikiju. S njim sam u nekoliko navrata razgovarao o Hrvatskoj i on je, u suprotnosti s njegovim ocem, uvjereni Europljanin. Vjerujem da mu je zaista bilo u interesu pokrenuti stvari prema naprijed i da je moglo biti prema njihovoj volji za grčko predsjedanje, danas bismo bili veliki korak dalje.

gewählte Parlamentspräsidenten gehandelt hat. Ich habe damals diese beiden Gäste betreut und weiss noch wie heute, wie diese Paneuropa-Aktion verlief. Wir haben beide Gäste in Strassburg im Plenum auf die Tribüne gesetzt, und zwar in einem Moment, in dem gerade ein Paneuropäer, nämlich Siegbert Alber, der Vizepräsident des Europa-Parlamentes war und gerade die Präsidentschaft im Plenum hatte - die wechselt immer zwischen dem Vizepräsidenten - und so haben wir sie extra hinaufgesetzt als Siegbert Alber oben sass auf dem Präsidium. Er hat damals gegen die Regeln des Hauses die demokratischen Parlamentspräsidenten von Kroatien und Slowenien begrüsst und ihre Rückkehr in die Gemeinschaft der freien Europäer positiv erwähnt. Dies hat einen grossen Skandal ausgelöst, der jugoslawische Botschafter hat protestiert usw. Ich möchte das nur erwähnen, um deutlich zu machen: In der Tat war es so, dass die Paneuropa-Bewegung von Anfang an alles getan hat, um Kroatien auf der Bühne der Europäischen Union sichtbar zu machen und das

grösste Verdienst, das möchte ich hier auch einmal sagen, liegt bei der Paneuropa-Bewegung Kroatiens selbst und bei ihrem sehr verdienten Präsidenten Mislav Ježić, dem ich für diesen grossartigen Einsatz einmal hier meinen Dank aussprechen möchte. Mislav Ježić ist einer der besten Botschafter - dies muss ich einfach auch sagen -, die Kroatien in der Europäischen Union hat. Liebe Freunde, wir sind jetzt in einer zweiten Phase der Entwicklung, in einer Phase, von der wir hoffen, dass sie Kroatien als Vollmitglied in die Europäische Union führt. Jetzt muss ich leider sagen, dass ich sowohl Positives als auch Negatives oder Kritisches hier ansprechen und vermelden möchte, denn wir haben heute leider noch nicht die Aufnahme Kroatiens in die EU zu feiern, sondern wir sind am Anfang eines schwierigen Weges, auf dem wir wirklich eng zusammenarbeiten müssen, um das Ziel zu erreichen. Das Erfreuliche zuerst: Die

Assistentin des Ministers hat vorhin sehr interessant berichtet über die gesamte Problematik dieses umfangreichen Fragebogens und des bevorstehenden Avis von Seiten der Kommission. Ich muss sagen, ich bin glücklich darüber, dass es überhaupt einmal zu diesem Schritt gekommen ist. Wir haben im Parlament seit Jahren permanent und vehement gedrängt, dass es zu einem solchen Schritt kommt. Ich weiss nicht, ob es überhaupt in Kroatien bekannt ist, dass das Europa-Parlament am 9. April auf Antrag von Doris Pack und von mir ganz offiziell mit grosser Mehrheit gefordert hat, dass Kroatien nach Abschluss der jetzigen Beitrittsrunde sofort zum offiziellen Kandidaten gemacht werden soll. Dies also ist nicht nur die Forderung der Paneuropäer im Europäischen Parlament, das ist inzwischen eine offizielle Forderung des Europäischen Parlamentes und deshalb begrüsse ich es, dass auch die Europäische Kommission, Herr Kommissar Verheugen wurde schon genannt, sich zu bewegen scheint. Wir hoffen, dass der Schein den Tatsachen entspricht. Es ist bei der Kommission immer wichtig, den Schein und die Tatsachen in Konkurrenz zu bringen. Wir hoffen natürlich auch, dass sich im Ministerrat, also im Organ der nationalen Regierungen, die Dinge positiv entwickeln. Sie wissen, dass die griechische Ratspräsidentschaft, nachdem Griechenland lange Zeit ein Problemfaktor in der EU war, hier eine sehr positive Rolle gespielt hat, gerade auch beim Gipfel in Thessaloniki. Aussenminister Papandreu, mit dem ich mehrfach über Kroatien gesprochen habe, ist im Gegensatz zu seinem Vater und Grossvater ein wirklich überzeugter Europäer. Ich glaube, dass er wirklich ein Interesse daran hatte, die Dinge voranzubringen. Wenn es nach der griechischen Präsidentschaft gegangen wäre, das muss ich sagen, wären wir jetzt schon einen ganzen Schritt weiter, als wir ohnehin sind. Auch in der italienischen Ratspräsidentschaft haben wir derzeit eine

I sada, tijekom talijanskog predsjedanja Vijećem imamo ministra za Europu, g. Rocca Boutiglionea, osobu koja se svim snagama zalaže za Hrvatsku. Ali, postoji i veliki otpor. No i pored toga, mogu vas izvjestiti i o pozitivnim pomacima u posljednjih 48 sati i od strane Komisije: prije dva dana razgovarao sam s jednom povjerenicom, ime neću navesti, a također i s osobom koja sudjeluje u ocjenjivanju odgovora iz upitnika, o priključivanju Hrvatske EU-u. Može se reći da trenutačno zaista postoji, barem na stručnoj razini, pozitivno mišljenje o Hrvatskoj, te da su strujanja u Komisiji koja bi zasigurno željela dati pozitivno mišljenje, vrlo jaka. To je zaista dobar razvoj događaja.

Ali, dragi prijatelji, svima nam je poznato iz svakodnevnog života da tamo gdje ima svjetla ima i sjene. U vrijeme stagnacije ne primjećuju se toliko protivnici, ali u trenutku kada uspjeh biva veći, a on to sada nedvojbeno jest, tada i protivnici bivaju jači, te se s njima moramo uhvatiti u koštac. Ovdje bih htio naglasiti samo četiri točke, koje se u nadolazećem vremenu mogu pokazati opasnim. Prva velika opasnost prijeti od strane Konferencije vlada, koja trenutačno zasjeda. Ta Konferencija ima zadaću zaključno pročitati Ustavni ugovor. Taj Ustavni ugovor sigurno nije savršen, i ja bih u tom ugovoru ponešto promijenio, kao npr. spomenuti Boga i kršćanstvo u preambuli. Što se tiče Komisije, držim da bismo do daljnjega trebali imati njenog povjerenika. Ne možemo zahtijevati da zemljama, koje desetljećima nisu imale

svoju samostalnost, sada vlada nekakva izvršna vlast, u kojoj oni uopće nisu zastupljeni. To bi u mojim očima bilo psihološki nedospustivo, što znači da za svaku od tih zemalja trebamo po jednog povjerenika. To istina znači kako bismo za određeno vrijeme imali 25 povjerenika - kao primjerice da talijanska Vlada ima 65 članova, bavorska je još do nedavno imala 23 člana. Ne vjerujem da bi Europska unija umrla, ako bi njena izvršna vlast za neko vrijeme imala 25 članova. Ako se prisjetimo da ćemo imati oko pola milijarde stanovnika, tada bi svakako trebali imati dovoljno senzibiliteta i obzira prema malim državama. Također, bilo bi prije potrebno još pojačati sigurnosno-političku poveznicu Europske unije, za što se zauzima i g. Alain Terrenoir. Prema tome, ima još puno toga što se mora poboljšati, pa i u Ustavnom ugovoru. Ali općenito uzevši, mora se reći da je postignut donekle podnošljiv kompromis koji bi mogao predstavljati posve solidan temelj. Bilo je i iluzija koje su gajili neki ljudi, kao npr. Njemačka i njen ministar vanjskih poslova Fischer; on je često govorio kako se ugovor uopće neće mijenjati, nego će ga se samo "progurati". To je od samog početka bio apsurd. Svatko tko ima nekog životnog iskustva zna da tako nešto ne postoji. Svi ste vi bilo kada imali posla s financijskim povjerenikom i nitko pri tome nije doživio da s te strane nije bilo prigovora, jer takve institucije moraju imati opravdanje za svoje postojanje. Isto tako je nezamislivo da 25 vlada iz različitih zemalja rade na jednom tekstu, bez da ista izmjene.

Trenutačno postoji opasnost od mogućega sveopćeg kaosa, što se tiče daljnjeg tijeka Konferencije vlada. Samo otvaranje zasjedanja

Persönlichkeit wie den Europaminister Rocco Boutiglione, der sich wirklich massiv für Kroatien einsetzt. Aber die Widerstände sind, wie ich schon sagte, auf der anderen Seite auch recht gross, wobei ich, auch was die Kommission betrifft, einige positive Eindrücke aus den letzten 48 Stunden hier widergeben kann: Ich habe vor zwei Tagen mit einer Kommissarin, ich sage jetzt nicht den Namen, über das Thema EU-Beitritt Kroatiens gesprochen und auch mit jemandem, der an diesem Avis der Kommission mitschreibt und an der Auswertung des Fragebogens bzw. der Antworten beteiligt ist. Ich kann ihre Einschätzung teilen, dass in der Tat zumindest jetzt auf der Fachebene ein sehr positiver Eindruck von Kroatien vorhanden ist, und dass die Strömung in der Kommission, die einen positiven Avis abgeben möchte, sicherlich sehr stark ist. Das ist durchaus eine positive Entwicklung. Aber liebe Freunde, wir kennen das auch aus dem täglichen Leben - je stärker das Licht, desto stärker ist auch der Schatten. In der Zeit der Stagnation merkt man die Gegenkräfte vielleicht nicht so, aber in dem Moment, wo der Erfolg stärker wird, und er wird zur Zeit stärker, in dem Moment werden natürlich auch die Gegenkräfte stärker, und es ist notwendig, sich mit diesen Gegenkräften auseinanderzusetzen. Hier möchte ich nur vier Punkte herausgreifen, die sich in meinen Augen als Gefahr in der nächsten Zeit herauskristallisieren könnten. Die erste grosse Gefahr geht von der derzeit tagenden Regierungskonferenz aus. Diese Regierungskonferenz hat die Aufgabe, sozusagen eine Schlussredaktion des Verfassungsvertrages zu machen, der vom Europäischen Konvent erarbeitet wurde. Jetzt ist dieser Verfassungsvertrag sicher nicht perfekt, und auch ich möchte durchaus Verbesserungen an diesem Vertrag - betreffend die Erwähnung Gottes oder des Christentums in der Präambel; aber was die Kommission betrifft, bin ich der Meinung, dass wir pro Land bis auf weiteres einen Kommissar brauchen. Wir können nicht diesen Weg gehen, indem wir sagen, Länder, die jahrzehntelang keine Eigenständigkeit hatten, werden jetzt von einer Exekutive regiert, in der sie gar nicht vertreten sind. Das wäre in meinen Augen psychologisch unmöglich, d.h. wir brauchen selbstverständlich einen Kommissar pro Land. Da gibt es wohl eine zeitlang 25 Kommissare - die italienische Regierung hat 65 Mitglieder, die bayerische Staatsregierung hatte vor kurzem noch 23 Mitglieder. Ich glaube nicht, dass die EU sterben wird, wenn ihre Exekutive eine zeitlang 25 Mitglieder hat. Wenn man bedenkt, dass wir eine halbe Milliarde Einwohner verkörpern, man kann natürlich immer da und dort etwas straffen, glaube ich wirklich, dass man auf die Sensibilität der kleineren Staaten Rücksicht nehmen sollte. Ich bin auch der Meinung, und das betrifft vor allem, lieber Alain Terrenoir, unser gemeinsames Anliegen. Ich glaube auch, dass es notwendig ist, die aussen- und sicherheitspolitische Komponente der EU noch massiv zu stärken. Also, es gibt sicher noch vieles zu verbessern, auch an diesem Verfassungsvertrag. Aber im Grossen und Ganzen muss man sagen, ist ein einigermaßen erträglicher Kompromiss erreicht worden, der eine ganz ordentliche Basis sein könnte. Es gab die Illusion, die gewisse Leute - vor allem Deutschland und Aussenminister Fischer - gehegt haben: Er hat immer wieder gesagt, der Vertrag werde überhaupt nicht geändert, der werde nur durchgewunken. Das war von Anfang an absurd. Jeder, der ein bisschen Lebenserfahrung hat, weiss, dass es so etwas nicht gibt. Sie alle sind schon einmal vom Finanzamt geprüft worden, und niemand von Ihnen hat jemals erlebt, dass das Finanzamt die Bücher prüft, ohne dass es irgendetwas beanstandet, denn das Finanzamt muss ja seine Existenzberechtigung nachweisen. Und so ist es natürlich undenkbar, dass 25 Regierungen sich hinsetzen und einen Text bearbeiten, ohne dass sie irgendetwas daran ändern. Das ist völlig undenkbar, das sagt die Lebenserfahrung. Aber derzeit besteht die Gefahr, dass es überhaupt zu einem vollkommenen Chaos kommt was den weiteren Lauf der Regierungskonferenz betrifft. Die Eröffnungskonferenz in Rom ist ausgesprochen schlecht verlaufen. Das ist leider meistens so, wenn man Regierungschefs oder Minister sich selbst überlässt, dann wird es meistens problematisch. Aus

u Rimu prošlo je izričito loše. No to se događa najčešće tada, kada šefovi vlada i ministri budu prepušteni sami sebi, jer onda nastaju problemi. Stoga postoji opasnost da taj ugovor ne uspije, a o tome se u posljednje vrijeme čak otvoreno govori iza kulisa. Moglo bi se također dogoditi da dođe do nekog lošeg pseudo-ugovora, slično kao što je bilo i sa sporazumom iz Nice. Ako se to dogodi, t.j. ako dođe do zastoja reformi, tada postoji realna opasnost da ojačaju struje, koje će biti protiv svakog proširenja; postoji čak opasnost da već i postojeća zajednica od 25 zemalja, jer novih 10 kandidata, iako se formalno priključuju 1. svibnja, oni su faktički već tu - da se dakle ta postojeća zajednica počinje dijeliti na Europljane prve i druge klase. To mi iz Paneuropske unije svakako moramo spriječiti. Govorio sam upravo o tome, kako je Zajednica već proširena, što čak i ja primjećujem u osobnom životu. Vašem Carskom Visočanstvu je poznato da u Europskom parlamentu sjedimo unutar frakcija prema abecednom redu. Prije je s

**Tako u nadolazećem
razdoblju neće samo - a niti
prvenstveno - odlučivati
gospodarski uspjesi, što je
naravno također važno, a
neće biti ni odlučujuće da
se birokratski odradi točka
po točka, kako to traži
Komisija, iako je to
sigurno ogroman posao**

moje lijeve strane sjedio vrlo simpatičan Škot koji je imao tu prednost da je uvijek bio nazočan, pa sam se s njim mogao vrlo dobro razgovarati za dosadnih sjednica; s moje je druge strane sjedio također simpatičan Talijan iz Apulije, po imenu Pissico. On je pak imao tu prednost da skoro nikada nije bio

nazočan, tako da sam svoje papire mogao raširiti i po njegovu mjestu. Sada je, međutim, tako da obojica više nisu susjedi, budući da su nazočni promatrači iz zemalja kandidata koji istina nemaju pravo glasovati, ali imaju pravo govoriti. Lijevo od mene sjedi Poljak iz Bratislave, po imenu Protasiewicz, a desno je Čeh Pospisil. To je zaista pozitivan razvoj: sada Posselt sjedi pored Pospisila, pa s tim u vezi moram reći - da zajedno srasta ono, što zajedno i pripada.

Načelno je ovo vrlo dobar razvoj stvari, ali kao što sam rekao, već živimo u promijenjenoj Europskoj uniji. Stoga je važno da i Hrvatska iskoristi te promjene i uključi prije svega Mađarsku i Sloveniju - i pored nekih problema koji postoje - u svoj integracijski proces. Prije dva dana imali smo u našoj frakciji raspravu o jugoistočnoj Europi, pa tako i o Hrvatskoj. Jedan od glavnih govornika bio je nekadašnji slovenski premijer Peterle koji je sada u ulozi promatrača. Ovo spominjem stoga što smatram da je vrlo važno baš u toj izmijenjenoj Europskoj uniji iskoristiti svaku mogućnost, ali uočiti i svaku opasnost. Sažeto bih rekao da to proširenje nudi i mnoge mogućnosti, posebno stoga što se Mađarska i dio Slovenaca u mnogome zalažu za Hrvatsku. Isto tako moramo primiti na znanje da ima i onih koji se tomu protive, te da se ne smije podcijeniti opasnost koja bi mogla proizaći iz eventualnog neuspjeha Konferencije vlada. To je prva točka na koju sam htio upozoriti.

Druga točka se odnosi na Tursku. Prekjučer mi je sav ozaren rekao jedan činovnik - i to jedan koji podupire Hrvatsku - zamislite, po prvi put nam je tijekom sjednice uspjelo da se o Hrvatskoj raspravlja na istoj razini s Turskom. To je s njihova gledišta nesumnjivo uspjeh. Ali, to ukazuje na probleme koji su pred nama, jer Turska ili neće nikada postati članica EU-a ili ako ikada i postane, bit će to u nekim dalekim vremenima. Tu postoji i vrlo velika opasnost da se upravo mnogi političari skriju iza te teme, budući da su često nerado iskreni. Kao primjer mogu navesti da sam prije nekoliko dana na Sveučilištu u Münchenu održao referat o temi: "Zašto sam protiv priključenja Turske Europskoj uniji." Svi slušatelji su bili Turci, što nije baš ugodno. Puno je ugodnije reći ovdje u Zagrebu da smo za priključenje Hrvatske. No pred turskim slušateljima ipak sam govorio i razložio svoje argumente, te u najmanju

diesem Grunde, wie gesagt, besteht nach wie vor die Gefahr, dass es zu einem Scheitern dieses Vertrages kommt - davon wird erst seit wenigen Tagen ganz offen hinter den Kulissen gesprochen. Es kann aber auch sein, dass es zu einem schlechten Pseudovertrag kommt, der ähnlich zusammengepfuscht ist wie der Vertrag von Nizza. Und da muss man natürlich sagen: Es besteht einfach die Gefahr, dass wenn das der Fall wäre, wenn also dieser Reformprozess ins Stocken gerät, dass dann diejenigen Kräfte sehr stark werden, die sich gegen jede Erweiterung aussprechen. Es besteht sogar die Gefahr, dass die schon vorhandene 25er Gemeinschaft, die wir de facto schon sind - 10 Kandidaten kommen zwar formal am 1. Mai, aber faktisch sind sie schon da -, dass diese Gemeinschaft sogar wieder zu zerfallen droht in Europäer erster und zweiter Klasse. Und das ist etwas, was wir als Paneuropäer unbedingt versuchen müssen zu verhindern, soweit dies möglich ist. Ich habe davon gesprochen, dass die Gemeinschaft bereits erweitert ist; ich merke das an meinem persönlichen Leben. Kaiserliche Hoheit, Sie wissen, dass wir im Europa-Parlament innerhalb der Fraktionen nach dem Alphabet sitzen. Früher sass links von mir ein sehr netter Schotte namens Pearwis, der den grossen Vorteil hatte, dass er immer da war und ich mich mit ihm in den langweiligen Sitzungen sehr gut unterhalten konnte; rechts von mir sass ein ebenfalls sehr netter Italiener namens Pissico aus Apulien, der den Vorteil hatte, dass er nie da war und ich meine Papiere auf seinen Platz legen konnte. Jetzt ist es so, dass ich beide nicht mehr als Nachbarn habe, weil die Beobachter, die von den Kandidatenländern bei uns sind, zwar noch kein Stimmrecht, wohl aber ein Rederecht haben. Links von mir sitzt jetzt ein Pole namens Protasiewicz aus Breslau und rechts von mir ein Tscheche aus Budweis namens Pospisil. Das ist eine wunderschöne Entwicklung: Posselt sitzt jetzt neben Pospisil; wie ich bereits gesagt habe: es wächst zusammen, was zusammen gehört. Es ist im Prinzip eine sehr gute Entwicklung, aber wie gesagt, es zeigt, dass wir bereits in einer veränderten EU leben. Deshalb ist es auch wichtig, dass Kroatien diese Veränderungen nutzt, um vor allem Ungarn und Slowenien, trotz aller Probleme, die es da oder dort geben mag, einzubeziehen in den Prozess der Integration Kroatiens in die EU. Wir hatten vorgestern in der Fraktion eine Debatte über Südost-Europa, wie es so schön heisst, und nicht zuletzt auch über Kroatien. Einer der Hauptredner war der frühere slowenische Premierminister Peterle, der jetzt bei uns als Beobachter sitzt. Ich erwähne das, um deutlich zu machen, wie wichtig es ist, in dieser veränderten EU die Möglichkeiten zu nutzen, aber auch die Gefahren zu sehen. Zusammenfassend möchte ich sagen: Wir haben eine Chance aus dieser Erweiterung heraus, gerade auch, weil sich Ungarn und ein Teil der Slowenen sehr klar für Kroatien einsetzt. Wir müssen aber erkennen, dass es auch Gegenkräfte gibt und dass die Gefahr, die von einem Scheitern der Regierungskonferenz ausgehen könnte, nicht zu unterschätzen ist. Das ist der erste Punkt.

Der zweite Punkt, auf den ich hinweisen wollte, bezieht sich auf das Thema Türkei. Vorgestern hat mir ein Beamter, der sich für Kroatien einsetzt, freudestrahlend erzählt: Stellen Sie sich vor, wir haben es in einer internen Sitzung zum ersten Mal geschafft, dass Kroatien - und das ist wirklich ein Erfolg, leider - gleichrangig bei uns behandelt wird wie die Türkei. Ja, das ist gemessen an dem, was bisher der Fall war, aus deren Sicht schon ein Erfolg. Es zeigt aber, welche Probleme da auf uns zukommen. Denn die Türkei wird entweder niemals Mitglied der EU, und wenn überhaupt, dann in sehr, sehr fernen Zeiten. Das heisst, es besteht die sehr grosse Gefahr, dass viele Politiker ungern ehrlich sind und sich hinter dem Thema gewissermassen verstecken. Ich habe vor einigen Tagen an der Münchner Universität vor türkischen Studenten ein Referat gehalten über das Thema "Warum ich gegen den türkischen EU-Beitritt bin". Es war ein rein türkisches Publikum und das war nicht sehr angenehm. Es ist viel bequemer hier in Zagreb zu erklären, dass man für den kroatischen EU-Beitritt ist. Aber ich habe es getan, ich habe meine Argumente vorgetragen und ich habe zumindest Respekt und Verständnis für viele Argumente gefunden, denn einer der

ruku doživio respekt i razumijevanje za mnoge razloge. Jedan student mi je rekao - Vi ste barem bili iskreni.

Problem se nalazi u tome što su mnogi političari protiv ulaska Turske u EU, ali ne govore iskreno o tim razlozima i zato će pokušati čitav proces pridruživanja zakočiti, kako ne bi morali Turcima reći - ne, ne želimo vas primiti. I upravo tu je opasnost - ako ne uspijemo Hrvatsku odvojiti od Turske i staviti ispred Turske, zajedno s Rumunjskom i Bugarskom. Tako bi se moglo dogoditi da se u okviru teme "Turska" konačno uguši i tema "Hrvatska". To je dakle ta druga opasnost na koju sam htio upozoriti i na kojoj moramo aktivno poraditi.

Treća opasnost - dobro poznata u Hrvatskoj - tema je o kojoj se, hvala Bogu, i zahvaljujući Vama, Carsko Visočanstvo, vrlo često govori i argumentira, a to je da se sve države nekadašnje Jugoslavije stavlja u isti lonac, te naziva "Balkanom" ili "Jugoistočnom Europom". Ta opasnost je donekle umanjena, zahvaljujući Paneuropskoj uniji, ali i Paneuropskoj uniji Slovenije. Samim tim je i kategorija Jugoslavije već razbijena, što je vrlo važna točka. Tako moramo uvjeriti i naše prijatelje iz Makedonije, Srbije, Bosne i Hercegovine i dr., da nije na njihovu štetu, ako Hrvatska bude sljedeća zamlja koja će ući u Europsku uniju, kao što je i za Hrvatsku dobar preduvjet što je Slovenija već članica EU-a. Jednog dana i Makedonija i BiH će profitirati od članstva Hrvatske. U toj se stvari mora ići korak po korak, umjesto sve strpati u jedan koš. Ali, ta opasnost i pored svega postoji - i to je treća opasnost, protiv koje se moramo boriti.

Četvrta opasnost na koju bih još htio upozoriti, odnosi se na samu Hrvatsku. O tome bih htio otvoreno govoriti: postojala je,

što nam je svima poznato još iz doba neovisnosti, jaka antihrvatska propaganda. Ona je posljednjih godina postala nešto tiša, jer je vladalo mišljenje da Hrvatska tako i tako nema šanse ući u EU. Sada su te šanse opet veće, zagovornici su glasnjiji, a to znači da će i protivničke snage ojačati i to sistematski, što je spomenula i gospođa pomoćnica ministra. Tako će se opet pojačati tema povratka prognanih i izbjeglih i tema manjina; a da baš tu postoje dvostruki standardi, poznato nam je svima. O tome govore i zemlje koje i same nemaju zakone o manjinama, te neke zemlje novih članica, kod kojih su još uvijek na snazi dekreti o protjerivanju. I baš one govore o tome kako se protjerivanje mora prevladati i pravo na domovinu uvažavati. To su sigurno sve od reda dvostruki moralni standardi. No svijet je takav i tome se valja prilagoditi i raditi aktivno na političko-psihološkoj razini, što u prvome redu podrazumijeva rad s javnošću. Tako u nadolazećem razdoblju neće samo - a niti prvenstveno - odlučivati gospodarski uspjesi, što je naravno također važno, a neće biti ni odlučujuće da se birokratski odradi točka po točka, kako to traži Komisija, iako je to sigurno ogroman posao. Neće ni rješavanje tehničko-gospodarskih pitanja donijeti u tom pogledu napredak, ako zajedničkim snagama na političko-psihološkoj bojišnici ne postignemo proboj. To će ovisiti i o našem radu kao Paneuropa, ali u prvome redu će ovisiti - to želim posve jasno reći - o prisutnosti Hrvatske u europ-

Studenten sagte mir: Sie sind wenigstens ehrlich zu uns.

Das Problem ist, dass zwar viele Politiker den Beitritt der Türkei nicht wollen, sie aber nicht ehrlich über die Gründe sprechen und sprechen wollen und deshalb versuchen werden, den Erweiterungsprozess insgesamt zu bremsen, damit sie den Türken nicht sagen müssen: Euch nehmen wir nicht auf. Da besteht dann die Gefahr, wenn es uns nicht gelingt, Kroatien von der Türkei abzukoppeln und zusammen mit Rumänien und Bulgarien vor die Türkei zu stellen, dass das Thema Türkei das Thema Kroatien letztlich erstickt. Das ist also die zweite grosse Gefahr, auf die ich hinweisen wollte und mit der wir uns aktiv auseinandersetzen müssen. Eine dritte Gefahr geht aus von dem in Kroatien bestens bekannten Thema und vor allem von Ihnen, Kaiserliche Hoheit, immer wieder Gott sei Dank und dankenswerterweise massiv thematisiertem Problem, dass man leider Gottes immer wieder das frühere Jugoslawien oder den Balkan - wie man das fälschlicherweise nennt - oder Südosteuropa - alle in einen Topf wirft. Diese Gefahr ist zwar stückweise durchbrochen, was auch ein Erfolg der Paneuropa-Bewegung ist - dies muss ich auch einmal sagen - und auch der slowenischen Paneuropa-Bewegung. Damit ist nämlich die Kategorie Jugoslawien schon durchbrochen und dies ist ein ganz wichtiger Punkt. Wir müssen jetzt einfach auch unseren Freunden aus Mazedonien, Serbien, Bosnien-Herzegowina usw. deutlich machen, dass es nicht zu ihrem Schaden ist, wenn Kroatien der Nächste ist, der diesen Weg in die Europäische Union geht, sondern im Gegenteil - zu ihrem Nutzen. So wie es für Kroatien sicher ein guter Prätext ist, dass Slowenien heute schon faktisch Mitglied der Europäischen Union ist, so wird es auch für Mazedonien oder Bosnien-Herzegowina eines Tages von Vorteil sein, wenn Kroatien bereits in der Europäischen Union ist. Hier muss man einfach Schritt für Schritt vorgehen, anstatt alles in einen Topf zu werfen. Diese Gefahr besteht aber trotzdem, und es ist die dritte Gefahr, mit der wir zu tun haben. Die vierte Gefahr, auf die ich noch kurz eingehen möchte, bezieht sich auf Kroatien selbst. Und da möchte ich ein ganz offenes Wort sagen: Es gab, das wissen wir alle aus der Zeit der Unabhängigkeit, eine massive antikroatische Propaganda. Diese wurde in den letzten Jahren etwas leiser, weil man der Meinung war, Kroatien habe ohnehin keine Chance in die Europäische Union zu gelangen. Jetzt sind die Chancen wieder stärker, die Pro-Kräfte sind stärker, also werden auch die propagandistischen Anti-Kräfte wieder stärker und zwar systematisch, wie es die Assistentin des Ministers auch schon erwähnt hat. Es wird z.B. das Thema Vertriebenen-rückkehr oder Flüchtlingsrückkehr wieder sehr stark thematisiert, es wird das Thema Minderheiten sehr stark thematisiert; dass hier Doppelstandards verwendet werden, das wissen wir alle; darüber reden Länder, die selbst gar keine Minderheitenrechte haben, darüber reden Länder, die selbst noch, wie manche der neuen Mitgliedstaaten, Vertreibungsdekrete in Kraft haben; sie reden jetzt davon, dass Vertreibung aufgearbeitet werden müsste und dass Heimatrecht gelten muss. Das sind alle möglichen doppelten moralischen Standards - das wissen wir alle. Aber so ist nunmal die Welt und wir müssen uns darauf einstellen, d.h. wir müssen hier wirklich aktiv an der politisch-psychologischen Front tätig sein, vor allem im Bereich der Öffentlichkeitsarbeit. In den nächsten Jahren wird es nicht nur - nicht einmal in erster Linie - auf die wirtschaftlichen Erfolge ankommen, so wichtig das auch ist. Es wird nicht nur darauf ankommen - was auch wichtig ist -, dass man bürokratisch Punkt für Punkt abbakt, so wie die Kommission das möchte, indem man einfach einen ganzen Katalog durcharbeitet - Fragebogen, die Übernahme von 20.000 Gesetzen und Richtlinien - dies ist eine Riesenarbeit. Aber diese technisch-wirtschaftliche Arbeit, so wichtig sie ist, wird nicht den Erfolg bringen, wenn es uns nicht gemeinsam gelingt, an der politisch-psychologischen Front - ich sage das ganz deutlich - den Erfolg und den Durchbruch zu erzielen. Hier wird es auf unsere Arbeit als Paneuropa-Bewegung mit ankommen, und es wird vor allem aber auch - das möchte ich sehr deutlich sagen - auf die Präsenz Kroatiens in den europäischen Institutionen ankommen und zwar nicht nur bei der Kommission, sondern ganz intensiv auch beim Europäischen

skim institucijama i to ne samo u radu Komisije, nego i vrlo intenzivnom radu u Europskom parlamentu, gdje bih osobno u sljedećim mjesecima i godinama želio znatno intenzivniju nazočnost hrvatskih kolega. Uvjeran sam da tu imamo velike mogućnosti, pogotovo što je upravo u tom pogledu HPEU vrlo važna poveznica. Htio bih Tebi, dragi Mislave i Tvojim prijateljima poželjeti svaki mogući uspjeh u nastojanju da što više hrvatskih političara, bilo iz vladajućih krugova ili oporbe krenu tim putem u europske institucije, kako bi tamo dokazali istinsku političku nazočnost. Jer, protivničke snage bivaju jače i stoga moramo vrlo intenzivno argumentirati, tražiti naklonost i voditi političke rasprave. Ovaj proces može uspjeti samo na političkoj razini.

Parlament, wo ich mir in den nächsten Monaten und Jahren noch eine viel intensivere Präsenz kroatischer Kollegen wünsche. Ich glaube, wir haben hier wirklich eine grosse Chance, und die Paneuropa-Union Kroatien ist hier eine ganz wichtige Brücke. Ich möchte dir, lieber Mislav, und deinen Freunden jeden erdenklichen Erfolg wünschen in dem Bestreben, möglichst viele Politiker Kroatiens, ob Regierung oder Opposition, auf diesen Weg in die europäischen Institutionen mitzunehmen, um dort wirklich politische Präsenz zu zeigen; denn die Gegenkräfte werden stärker und deshalb müssen wir intensiv argumentieren, Sympathiewerbung betreiben und politische Diskussionen führen, denn nur politisch kann dieser Prozess gelingen.

Vielen Dank!

HRVATSKA IMA POVIJESNO PRAVO BITI ČLANICOM EU-a

Stephan grof Bethlen,
predsjednik Mađarske Paneuropske unije

*Cijenjeno Predsjedništvo, Vaše Carsko Visočanstvo, poštovani
dopredsjedniče Vlade Ante Simoniću, poštovana grofice
Douglas, ekscelencije,
dragi paneuropski prijatelji, dragi prijatelju Mislave Ježiću,*

Bio sam vrlo ganut kada sam slušao vašu prekrasnu hrvatsku himnu. Tko bi se usudio još prije 20 godina i sanjati da će u listopada 2003. jedan predstavnik slobodne Mađarske ovdje u Staroj gradskoj vijećnici glavnog grada neovisne Hrvatske prenijeti bratskom hrvatskom narodu najsrdanije pozdrave Paneuropske unije iz Mađarske. Ovo je veličanstveno! Hrvatska je jako popularna u Mađarskoj. Naša dva naroda prvenstveno spajaju zajedničkih osam stoljeća duge povijesti. U borbi protiv Turaka, Hrvati i Mađari nisu branili samo svoju domovinu nego cijelu Europu. Nikola Jurišić u Kiseu je dva tjedna s tristotine ljudi zadržavao tursku vojsku. Zahvaljujući njemu, Beč i cijela Zapadna Europa spašeni su od turske najezde. Zahvaljujući njemu, trupe poljskog kralja Jana Szobieszkya i bavarske trupe uspjele su na vrijeme stići obraniti Beč.

Obitelj Zrinski borila se za Hrvatsku, Mađarsku i za cijelu Europu. Zrinski su heroji hrvatske nacije, a Zrinji za Mađare. Nikola Zrinski, pjesnik i vojskovođa, europski je genij. Veliki dio svoje imovine žrtvovao je u borbi protiv Turaka. Više puta je pobijedio osmanlijskog neprijatelja, iako su bitke vodili strani vojskovođe koji su često puta zaključivali loše mirovne ugovore i uzalud žrtvovali sve ono što je Nikola Zrinski postigao. Stoga je on u svom književnom djelu "Molitva suprotiva Turkom" obznanio svoj plan za oslobođenje Mađarske i Hrvatske. Njegovo je književno djelo biser mađarske književnosti kao i njegova poezija. No njegova tragična smrt spriječila je ostvarenje tih ciljeva. Jedan od mojih predaka, Nikola Bethlen, političar, vojskovođa i pisac opisao je smrt Nikole Zrinskog kao svjedok tog vremena.

Nikola Zrinski namjeravao je brzim izgonom Turaka poboljšati sudbinu Mađarske, Hrvatske i cijele Europe. Petar Zrinski, Frankopan i Wesselenyi - još jedan moj predak - borili su se za slobodu Hrvata i Mađara. Nažalost, ni oni nisu mogli ostvariti te ciljeve, jer su Zrinskog i Frankopana pogubili, a Wesselenyi je još prije

*Hohes Präsidium, Kaiserliche Hoheit, poštovani gospodine
doministre Ante Simoniću, verehrte Gräfin Douglas,
Exzellenzen, verehrte Präsidentinnen und Präsidenten, liebe
paneuropäischen Freunde, dragi prijatelju Mislave Ježiću,*

ich war sehr ergriffen, als ich hier ihrer wunderschönen kroatischen Hymne zuhören durfte. Wer hätte das vor 20 Jahren auch nur zu träumen gewagt, dass im Oktober 2003 ein Vertreter des freien Ungarn im Alten Rathaus der Hauptstadt des unabhängigen Staates Kroatien, dem kroatischen Brudervolk die herzlichsten Grüsse der ungarischen Paneuropa-Union überbringen darf?! Es ist grossartig! Kroatien ist in Ungarn sehr populär. Vor allem die 800 Jahre gemeinsamer Geschichte verbindet unsere Völker. Im Kampf gegen die Türken verteidigten Kroaten und Ungarn nicht nur ihre eigenen Länder, sondern ganz Europa. Nikola Jurišić, auf ungarisch Jurišic Mikloš, hielt mit einer Handvoll Soldaten die Türken zwei Wochen lang bei Kiseu auf und konnte damit erreichen, dass die Truppen des polnischen Königs Janus Szobieszky und die bayerischen Truppen noch rechtzeitig in die Schlacht um Wien eingreifen konnten. Ihm ist es zu verdanken, dass Wien und Westeuropa der türkischen Invasion entgingen.

Die Zrinskis! Die Zrinskis kämpften für Kroatien, Ungarn und für ganz Europa. Die Zrinskis sind Kroatiens Nationalhelden. Die Ungarn sprechen den Namen Zrinyi aus und verehren sie ebenfalls als grosse Helden. Nikola Zrinski der Jüngere, der Dichter und Heerführer, war ein Genius Europas! Aus seinem Privatvermögen hat er riesige Summen für den Kampf gegen die Türken geopfert; er besiegte mehrmals die osmanischen Heere, aber trotzdem, den Krieg haben landesfremde Feldherren geführt, sie haben schlechte Friedensverträge geschlossen, sie haben umsonst das aufgeopfert, was Nikola Zrinski schon wiedererobert hatte. Deshalb hat Nikola Zrinski seinen Plan zur Befreiung Ungarns und Kroatiens in seinem Werk "Molitva suprotiva Turkom" veröffentlicht. Dieses Werk ist eine Perle der ungarischen Literatur genau so wie alle seine Gedichte. Sein tragischer Tod vereitelte die Verwirklichung dieser Pläne. Mein Vorfahre Nikolaus Bethlen, ebenfalls ein Politiker, Heerführer und

umro. Krajem rujna mjeseca na mađarsko-hrvatskom susretu u Nagykanizsi prisjetili smo se velikana Nikole Jurišića. Prema riječima jednog zagrebačkog povjesničara, pogubljenje skupine Zrinyi/Zrinski, Frangepan/Frankopan i Wesselenyi unazadila je hrvatsku i mađarsku naciju u Europi za 150 godina. Da su spjeli njihovi planovi, dvije države su mogle ponovno postati vodeće sile europskog razvoja, kako je to bilo do 16. stoljeća.

Nažalost, nacionalizam, otrov Francuske revolucije, djelomično je zatrovao i odnose dviju nacija. Bilo je takvih Mađara i Hrvata koji u vremenu poslije Francuske revolucije nisu pitali što ih spaja, nego što ih razdvaja. U stvarnosti nas nije dijelilo ništa - to je fikcija nacionalizma Francuske revolucije. U 19. st. Mađari su ponekad s razlogom, a ponekad bez razloga, okrivljavali Bečki dvor za ugnjetavanje Mađara. I Hrvati su ponekad s razlogom, a ponekad bez razloga, tvrdili da ih Mađari ugnjetavaju. Tako su i Dalmatinci ponekad mogli tvrditi s razlogom, a ponekad i bez razloga, da ih ugnjetavaju Hrvati.

Herojska borba hrvatskog naroda za slobodu protiv srpskog nacionalizma oživjela je staru simpatiju Mađara prema Hrvatima. Mađarska Vlada je otvoreno podupirala borbu Hrvata za slobodu u vrijeme rata. U Parizu i Londonu su s negodovanjem primali takve vijesti. Tvrdili su da to loše djeluje na odnose Europske unije i Mađarske. Unatoč tomu, Mađarska je i dalje podržavala Hrvate. Tako je i danas važan prioritet mađarske politike da Hrvatska napokon postane članicom EU-a. Takva je politika popularna u Mađarskoj. Mađarski narod smatra Hrvate braćom. Zajednička povijest i borba protiv Turaka spaja dva naroda. Herojsku borbu Hrvata protiv srpskog ugnjetanja u Mađarskoj je doživljena slično kao i borba mađarskog naroda protiv ruskog ugnjetanja.

Mađarska PEU je, počevši od 1990. g., svake godine posvećivala posebnu pozornost europskoj ulozi Hrvatske. U vrijeme Domovinskog rata podupirali smo službene i neslužbene potpore mađarske Vlade Hrvatskoj. Mađarska PEU obavljala je široku informativnu djelatnost unutar zemlje i u inozemstvu za podupiranje hrvatskog Domovinskog rata. Od pobjede u Domovinskom ratu Paneuropska unija Mađarske radi na tomu da Hrvatska što prije postane članicom NATO-a i članicom EU-a. Na međunarodnim priredbama uvijek podupiremo integraciju Hrvatske u EU. Primjera radi, prošle smo godine u okviru jednog međunarodnog skupa u Veszpremu snažno podupirali hrvatsku politiku prema NATO-u i Europskoj uniji. Glavni govornik bio je, naravno, naš međunarodni predsjednik, nadvojvoda Otto von Habsburg. Zapaženo predavanje tom je prilikom održao i nekadašnji ministar vanjskih poslova dr. Mate Granić. Bio je nazočan i predstavnik HPEU-a. I ove godine namjeravamo posebnom manifestacijom podržati hrvatsku integracijsku politiku na inicijativu naše glavne tajnice, grofice Walburge Douglas, na kojoj Ti se, poštovana i draga Walburga, s ovog mjesta najsrdačnije zahvaljujem. Do godine 2007. svake ćemo godine na međunarodnim priredbama podupirati hrvatsko nastojanje za članstvom u EU-u. Pored toga, u prošlosti, sadašnjosti i budućnosti u svim smo novinskim člancima, tv-

Stephan graf Bethlen,
predsjednik Mađarske
Paneuropske unije

radio, opisao njegov život - den Tod von Nikola Zrinski - als Zeitzeuge. Nikola Zrinski wollte das Schicksal Ungarns, Kroatiens und ganz Europas zum Besseren wenden, indem er die Türken ganz rasch aus Europa verjagen wollte. Für die Freiheit Kroatiens und Ungarns kämpften auch Petar Zrinski und Fran Krsto Frankopan sowie wiederum ein Vorfahre von mir - Wesselenyi. Auch sie konnten ihre Pläne nicht verwirklichen, weil Zrinski und Frankopan hingerichtet wurden und Wesselenyi bereits früher verstarb. Ende September fand in Nagykanizsan in Westungarn eine gemeinsame ungarisch-kroatische Veranstaltung statt, in der wir des Helden Nikola Jurišić gedachten. Bei dieser Gelegenheit sagte ein Historiker aus Zagreb, dass die Liquidierung der Zrinski-Frankopan-Wesselenyi-Gruppe die kroatische und ungarische Nation um 150 Jahre zurückgeworfen hätte. Mit der Verwirklichung ihrer Pläne hätten die zwei Nationen wieder an der Spitze des europäischen Fortschrittes marschieren können, so wie bis zum Ende des 16. Jahrhunderts. Aber leider verfielen dann unsere Nationen, wie auch alle europäischen Nationen, dem Gift der französischen Revolution, dem Nationalismus. Es gab dann solche Kroaten und Ungarn, die in den Jahren nach der französischen Revolution oft nicht danach suchten was uns verbindet, sondern danach was uns trennt. In Wirklichkeit hat uns auch damals nichts voneinander getrennt, nur die Phantasmagorie der französischen Revolution - der Nationalismus. Im 19. Jahrhundert haben die Ungarn die Wiener Hofkreise oft zu Recht, oft zu Unrecht beschuldigt, dass sie die Ungarn unterdrücken. Und die Kroaten haben zu dieser Zeit oft zu Recht, manchmal zu Unrecht die Ungarn beschuldigt, dass sie die Kroaten unterdrücken. Und die Dalmatiner haben zu dieser Zeit manchmal zu Recht, manchmal zu Unrecht die Kroaten beschuldigt, dass sie die Dalmatiner unterdrücken. Das war der Nationalismus - das war das 19. Jahrhundert, das Erbe der französischen Revolution. Der heroische Kampf des kroatischen Volkes gegen den serbischen Nationalismus hat in Ungarn die alten Sympathien wieder voll belebt. Die ungarische Regierung unterstützte ganz offen Kroatien in der Zeit des Befreiungskrieges. Man sah dies im offiziellen London und in Paris, mein lieber Freund Posselt kann das bestätigen, überhaupt nicht gern. Es wurde sogar gesagt, dass diese ungarische Haltung das Verhältnis zur Europäischen Union beeinträchtigen würde, d.h. die Aufnahme Ungarns. Trotzdem hielt die ungarische Regierung fest an der Politik der offenen Parteinahme für Kroatien. Auch heute ist es eine ganz wichtige Priorität der ungarischen Aussenpolitik, egal welche Partei regiert, dass Kroatien sobald als möglich Vollmitglied der Europäischen Union wird. Diese Politik ist sehr populär, auch im ungarischen Volk. Das ungarische Volk betrachtet das kroatische Volk als ein Brudervolk. Die gemeinsame Geschichte, der gemeinsame Kampf gegen die Türken verbindet die beiden Völker. Den heroischen Kampf der Kroaten gegen die serbischen Unterdrücker betrachten die Ungarn als eine Parallele zum Freiheitskampf der ungarischen Nation gegen die sowjetischen Unterdrücker im Jahre 1956. Die ungarische Paneuropa-Union befasste sich seit Ausbruch des Befreiungskrieges jedes Jahr mit Kroatiens europäischer Rolle. Während des Krieges unterstützten wir die offiziellen und inoffiziellen Hilfsaktionen der ungarischen Regierung zugunsten Kroatiens. Als Parlamentarier konnte ich damals selber aktiv daran mitwirken. Exzellenz Šolc kann sich noch daran erinnern, als er Kroatien in Budapest vertrat. Die ungarische Paneuropa-Union entfaltete eine sehr breit gefächerte Informationsarbeit im In- und Ausland zur Unterstützung des kroatischen Freiheitskampfes. Seit dem siegreichen Beenden des Freiheitskampfes arbeitet die ungarische Paneuropa-Union für baldige Mitgliedschaft Kroatiens sowohl in der NATO als auch in der Europäischen Union. In unseren internationalen Veranstaltungen treten wir immer für die Unterstützung der kroatischen Integrationsbemühungen ein. Beispielsweise haben wir im Vorjahr in Westungarn eine grosse internationale Tagung mit über 500 Teilnehmern durchgeführt; Hauptredner war selbstverständlich unser internationaler Präsident, Erzherzog Otto von Habsburg, und an dieser Veranstaltung hat auch

radio-intervjuima naglašavali i naglašavat ćemo, da Europska unija nije postupala pravedno prema Hrvatskoj. Pridruživanje Hrvatske EU-u smatramo prioritetom.

Mađarska Paneuropska unija prioriteto potiče hrvatsko-mađarske odnose, ne samo na razini EU-a. Mađunardni predsjednik Paneuropske unije, nadvojvoda Otto von Habsburg, desetljećima naglašava bit Europe - Europu nacija i nacionalnih manjina. U tom smislu Paneuropska unija Mađarske njeguje tijesne odnose s mađarskim nacionalnim manjinama. Počevši od 1990. g. organiziramo svake godine priredbe za njemačku nacionalnu manjinu. Želimo izgraditi tijesnu suradnju s Hrvatskom državnom samoupravom. Na već spomenutoj priredbi u Veszpremu, upravo zbog toga bio je nazočan i dr. Mijo Karagić, predsjednik Hrvatske manjinske samouprave u Mađarskoj i održao izvanredno predavanje. Znamo da hrvatska nacionalna manjina u Mađarskoj kao i mađarska nacionalna manjina u Hrvatskoj imaju važnu ulogu u učvršćivanju već i onako izvanredno dobrih odnosa naših dviju država. Manjinska politika obiju zemalja može poslužiti kao uzor cijeloj Europi. Ta uzorna politika važan je argument u priključenju Hrvatske EU-u. Nije istina što neki zapadnoeuropski političari tvrde da bi Hrvatska bila destabilizirajući čimbenik u Europskoj uniji. Upravo politika prema ma-

njinama dokaz je da u Hrvatskoj ne djeluje nacionalizam. Tu činjenicu Paneuropska unija Mađarske naglašava na svakom međunarodnom forumu.

U hrvatsko-mađarskim odnosima i u europskoj integraciji Hrvatske važnu ulogu imaju vjera i crkva. U vrijeme turske okupacije kršćanstvo je tim narodima davalo snagu i nadu. Ujedinjena Europa bit će uspješna

Herojska borba hrvatskog naroda za slobodu protiv srpskog nacionalizma oživjela je staru simpatiju Mađara prema Hrvatima. Mađarska Vlada je otvoreno podupirala borbu Hrvata za slobodu u vrijeme rata. U Parizu i Londonu su s negodovanjem primali takve vijesti

samo u slučaju, ako počiva na kršćanskim temeljima. To su znali i "očevi utemeljitelji" Konrad Adenauer, Robert Schuman i Alcide De Gasperi, a to naglašava danas i njihov "politički unuk" Bernd Posselt. Desetljećima to naglašava Paneuropska unija, Paneuropska unija Mađarske i Hrvatske. Zbog toga je Mađarska Paneuropska unija prihvatila aktivno sudjelovanje u pripremama Srednjoeuropskoga kršćanskog susreta u svibnju 2004. g. u Maria Zelli. Na tom susretu naglašavat ćemo da je Hrvatska sastavni dio Europe, baš kao i Mađarska, Austrija, Češka, Slovačka i druge države Srednje Europe. Mađarska Paneuropska unija zna i vjeruje da je Hrvatska već više od tisuću godina u srcu Europe i sastavni dio kršćanstva i europske kulture. Hrvatska stoji zajedno s

der frühere kroatische Aussenminister Mate Granić teilgenommen und eine sehr interessante und gute Rede gehalten. Selbstverständlich war auch die kroatische Paneuropa-Union vertreten. Als Beispiel darf ich von den zig-Veranstaltungen die Einladung hier kursieren lassen. Wir werden auch in diesem Jahr noch eine grosse internationale Veranstaltung durchführen zur Unterstützung der kroatischen Integrationspolitik. Wir tun dies im Sinne unserer internationalen Generalsekretärin, Gräfin Walburga Douglas - vielen Dank, hochverehrte liebe Walburga für Deine diesjährige Kroatien-Initiative. Bis 2007 werden wir jedes Jahr mit internationalen Tagungen seitens der ungarischen Paneuropa-Union uns dafür einsetzen, dass Kroatien spätestens zu diesem Zeitpunkt Mitglied der Europäischen Union wird. Daneben werden wir - wie in den vergangenen Jahren schon - in allen Zeitungs-, Radio- und TV-Interviews seitens der Paneuropa-Union Ungarn betonen, dass die Europäische Union Kroatien bisher sehr ungerecht behandelt hatte. Für die ungarische Paneuropa-Union geniesst Kroatiens Mitgliedschaft in der Europäischen Union absolute Priorität. Die ungarische Paneuropa-Union behandelt die kroatisch-ungarischen Beziehungen jedoch nicht nur auf dem aussenpolitischen Gebiet. Unser internationaler Präsident, Erzherzog Otto von Habsburg, deklariert seit Jahrzehnten das Europa der Nationen und Nationalitäten. Die ungarische Paneuropa-Union pflegt deshalb seit 1990 engste Beziehungen zu den Volksgruppen in Ungarn. Das gilt neben der deutschen Volksgruppe, mit der wir jedes Jahr gemeinsame Veranstaltungen durchführen, an denen oft unser hochgeachteter internationaler Präsident auch teilnahm, vor allem für die kroatische Volksgruppe. An der bereits erwähnten Veranstaltung in Veszprem im Vorjahr nahm auch Dr. Mijo Karagić, Vorsitzender der Kroatischen Nationalitäten-Selbstverwaltung in Ungarn, teil und hielt einen hervorragenden Vortrag. Wir wissen, dass die kroatische Volksgruppe in Ungarn und die ungarische Volksgruppe in Kroatien eine wichtige Rolle spielen bei der Festigung der bisher schon ausgezeichneten Verbindungen zwischen unseren beiden Ländern.

Die Nationalitätenpolitik beider Länder ist beispielhaft für ganz Europa. Diese Tatsache ist ein sehr wichtiges Argument für Kroatiens baldige Mitgliedschaft in der EU. Es ist einfach nicht wahr, was viele westliche Politiker behaupten, dass Kroatien ein destabilisierender Faktor in der EU wäre. Das kroatische Nationalitätengesetz und, was viel wichtiger ist, die tägliche Praxis beweisen, dass in Kroatien der Nationalismus nicht am Werk ist, im Gegensatz zu vielen anderen Ländern in Europa, sogar EU-Mitglieder. Diese Tatsache, nämlich die ausgezeichnete Nationalitätenpolitik und die Ablehnung des Nationalismus in Kroatien wird von der ungarischen Paneuropa-Union bei jeder sich bietenden Gelegenheit, vor allem an internationalen Foren, energisch betont. In den kroatisch-ungarischen Beziehungen und in Kroatiens europäischer Integration spielen Religion und Kirche eine wichtige Rolle. Das Christentum liess beide Völker - Kroaten und Ungarn - an Glaube und Hoffnung festhalten, auch zur Zeit der türkischen Unterdrückung. Das gemeinsame Europa kann auch nur auf der Grundlage der christlichen Werte erfolgreich sein. Das haben die Gründungsväter Konrad Adenauer, Robert Schumann, Alcide De Gasperi gewusst und das hat ein politischer Enkel von ihnen, nämlich Bernd Posselt, heute auch betont. Das betont die Paneuropa-Union seit Jahrzehnten. Das betonen die kroatische Paneuropa-Union und die ungarische Paneuropa-Union. Deshalb übernimmt die ungarische Paneuropa-Union eine sehr aktive Rolle bei der Vorbereitung des Treffens der mitteleuropäischen Christen in Maria Zell im Mai 2004. An diesem Treffen werden wir alle miteinander demonstrieren, dass Kroatien ein integraler, untrennbarer Teil Europas ist - inmitten Europas und nicht am Rande Europas, wie unsere Generalsekretärin Gräfin Douglas gestern so treffend formulierte. Die ungarische Paneuropa-Union glaubt daran, ja wir wissen sogar, dass Kroatien mehr als seit Tausend Jahren inmitten Europas ein wesentlicher Bestandteil des

Mađarskom stoljećima na braniku kršćanske Europe. Za slobodu Europe hrvatski je narod tijekom svoje povijesti dao ogromne žrtve. Europa bi konačno trebala reći HVALA! Hrvatskoj za sve njene povijesne žrtve. Hrvatska ima povijesno pravo biti članicom EU-a. To nije pitanje financiranja. Paneuropska unija učinit će baš sve kako bi Hrvatska najkasnije do 2007. g. postala članicom Europske unije.

Vaše Carsko Visočanstvo! Posljednjih godina često ste znali govoriti da biste još htjeli doživjeti kako slobodno izabrani mađarski zastupnici uđu u Europski parlament u Strassbourgu. To će se dogoditi u lipnju sljedeće godine. Carsko Visočanstvo, ali sada je pred Vama novi cilj: Vi morate doživjeti da i hrvatski zastupnici uđu u Europski parlament. Neka Vama, svima nama i Hrvatskoj to podari dragi Bog! Hvala!

Christentums und der europäischen Kultur ist. Kroatien war immer, zusammen mit Ungarn, Jahrhunderte lang ein Schutzschild des christlichen Europas. Die kroatische Nation brachte in ihrer Geschichte unendliche Blutopfer für Europas Freiheit. Europa muss Kroatien endlich Dank sagen für diese historischen Opfer. Kroatien besitzt ein historisches Anrecht auf die Mitgliedschaft in der Europäischen Union. Das ist keine Finanzfrage!

Kaiserliche Hoheit! In den letzten Jahren haben Sie immer wieder gesagt, Sie möchten noch erleben, dass frei gewählte ungarische Abgeordnete ins Europa-Parlament in Strassburg einziehen. Das wird im Juni nächsten Jahres geschehen. Kaiserliche Hoheit, das neue Ziel heisst: Sie müssen erleben, dass kroatische Abgeordnete ins Europa-Parlament einziehen. Der liebe Gott möge Ihnen, uns allen und Kroatien dies schenken! Danke!

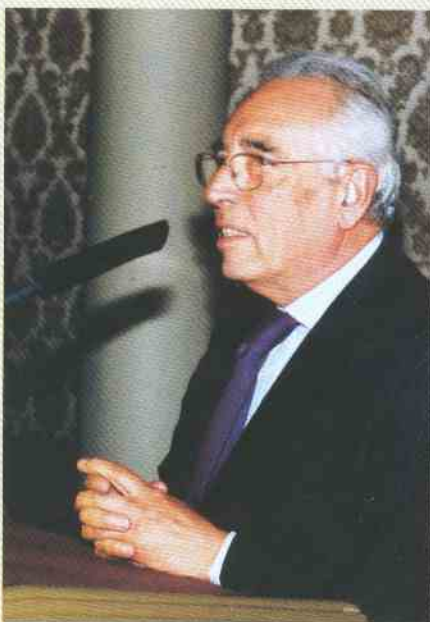
ŽELIMO EUROPU KAO JAMSTVO MIRA I NAPRETKA

Alain Terrenoire,
predsjednik Francuske Paneuropske unije

*Gospodo predstavnice ministra,
Njegova Visosti, gospodine
predsjedniče HPEU-a,
dragi moji kolege predsjednici udruga
Pan Europe, dragi moj Posselt,*

Ako mi dopustite, otkrit ću vam jednu tajnu i povjeriti ću vam se. Možete ju ponoviti jer nije toliko tajnovita: Hodajući jutros kroz stari dio grada, vrlo lijepoga grada Zagreba, od mog hotela do ovog mjesta, imao sam dojam da sam u Europi, ali stvarno sam i bio u Europi. I to možete reći ovdje u Zagrebu, bez ikakvih daljnjih rasprava. U Europi smo. Hrvatska pripada Europi. Atmosfera koja ovdje vlada jest europska. Ne može se to osporiti, dakle, polazeći od toga treba graditi. Jučer smo naravno jednoglasno tvrdili kako se Hrvatska treba brzo pridružiti Europskoj uniji. I bilo je u govorima koje smo čuli puno nade i čak puno nestrpljivosti. Ali, također je točno da će Hrvatska kao i drugi, trebati slijediti klasičan put, poštivati što zovemo «Acquis communautaire» koji postaje sve složeniji, kako se Europa povećava. Trenutačno smo 15-orica. Uskoro ćemo biti 25-orica. Bit će nas i 27, 28. Vjerojatno čak 30, a jednog dana možda čak i 35. Dakle, ima obveza koje se trebaju uzeti u obzir. To je u prirodi stvari. I to je točno da smo početkom devedesetih godina 20. st. trebali drukčije početi, odmah pružiti ruku našoj tek oslobođenoj braći od sovjetskog jarma, našoj braći koji su ponovno pušteni na slobodu, njih odmah udružiti u politički razgovor o sadašnjosti i budućnosti Europe. Izabrali smo drugi put koji je više tehnički, koji poštuje stanje stva-

ri, prošlost, obveze. Dakle, treba proći taj put. Nema drugih izbora. Nemate drugi izbor nego to prihvatiti. Slijedom toga, budite uvjereni da smo, naravno, žestoki odvjetnici vaše stvari. Što prije uđete u Europu, prije ćemo se veseliti vašem ulasku. To je poznata stvar. Jednostavno, to je također danas prilika da se razgovora o Europi. Gdje je ona, što ona radi, što ona ne radi? Koji je europski osjećaj? Koje su naše nade? Koja su naša razočaranja? Da, pričajmo iskreno o Europi. Na području gospodarske situacije, znamo da se trenutačno nalazimo u poteškoćama, u

Alain Terrenoire,
predsjednik Francuske Paneuropske unije

krizi, ovisno od zemlje do zemlje. Međutim, to je situacija potpuno općenita. Ali, iskustvo nam je pokazalo da su gospodarske krize u Europi kao i drugdje, kratkotrajne, da su one ciklične. Možda smo na najnižoj točki, ali čekajmo da 2004. godina dođe i da se nastavi gospodarski rast. Uvjeren sam da će Europa tu također naći svoju priliku za popravljivanje. Pored toga, pogledajmo iskreno stvari kakve one jesu.

Europa u njezinoj cjelini, bez obzira o kojoj se zemlji radi, privilegirana je zona svijeta. Nemojmo uvijek biti pesimisti. Pogledajmo što je bila Europa jučer i što je ona danas, bez obzira o kojoj se zemlji radi. Istina je da postoje zemlje gdje stvari idu prilično bolje ili brže nego drugdje. Ali, u cjelini Europa je povlašten prostor. I bez da imamo cjelokupnost gospodarskog potencijala Amerike, nalazimo se na njezinoj razini. Dakle, nemojmo se sramiti to reći. I neprijeporno, na ljudskom i društvenom planu, što je osnovno. Mnogi se ovdje pozivaju na kršćanski nauk, a na ljudskom i društvenom sektoru koji su važni u tom nauku, Europa je prva u svijetu. Nemojmo to zaboraviti. Učinimo tako da se njeguje čovjek na duhovnom i na društvenom planu. Učinimo tako da sve zemlje, bez razlike, njega zaštitimo, da mu pružimo priliku. S druge strane, na području kulture, kapaciteta promidžbe individualne osobe, Europa je također na prvome mjestu u svijetu, bez obzira o kojoj se zemlji radi. To je zajedničko i zemljama Europske unije i zemljama kandidatima. Pogledajte kako su vaša braća iz Istočne i Srednje Europe brzo postigla razinu razvoja

koji je bio na razini Europe krajem osamdesetih godina. Dogodio se izvanredni fenomen ubrzavanja. Isti se također vidi ovdje u Zagrebu. Vi ste nestrpljivi glede ulaska u EU. Ali gledajte vaše osobne napretke. Oni su značajni. Dakle, nemojmo se sramiti, nemojmo se sramotiti pred Europom. I molim vas, budimo optimisti. To je najbolji način za napredovanje stvari. Također bih rekao da je ponekad Europa previše sramežljiva prema samoj sebi. Ona se sama zatvara u svojim obvezama, u svojim poteškoćama. Istina je da su pitanja konkurencije važna, neću to nijekati, da bi proračunske konvergencije mogle biti bolje, da bi trebalo imati koordinaciju gospodarske politike. Točno je da je na tom području EU-u nedostajala ambicija, da nije dovoljno brzo promaknuo svoje projekte i da tu ima još prostora za poboljšanja. To je neprijeporno. Činjenica je, također, da Europa i zemljama kandidatima, među kojima je i Hrvatska, nije samo zajednički gospodarski prostor, ni samo zajedničko tržište. To nije samo zajednica koja dodjeljuje subvencije poljoprivredi, regionalnom razvoju. Europa mora biti neizmjereno više od toga.

Želimo Europu jer je to jamstvo mira. Dakle, osigurajmo našu sigurnost. Želimo Europu jer je jamstvo napretka. Osigurajmo si sredstva za to. Danas u napretku evidentno je potrebno vladavanje tehnologijom. Gospođa predstavница ministra je, naime, o tome maloprije govorila. Treba nam Europa koja ima ljudski potencijal, koja ima razinu obrazovanja najboljeg na kugli zemaljskoj, a za to treba učiniti napore, osobito financijske, kako bi se postigla prijeko potrebna tehnološka razina. Umjesto da pošaljemo naše najbolje studente van studirati, istraživati ili u tuđe laboratorije, zadržimo ih kod sebe. Kad kažem kod nas, to je dakle u svim europskim zemljama, a posebno ovdje u Hrvatskoj, gdje je znanstveni kapacitet priznat.

Zašto je svaki drugi nobelovac Amerikanac? A pogledajte njihovo podrijetlo, oni su često europskog podrijetla. Dakle, ne radi se o sprečavanju razvoja i kapaciteta drugih. No kada možemo učiniti za nas na našem kontinentu bitne napretke koji će osigurati odlučujući doprinos našoj nezavisnosti, učinimo taj napor. Taj ulog Europa treba brzo uzeti, jer će se u suprotnom ona na tom osnovnom području našeg vremena naći u situa-

Treba nam Europa koja ima ljudski potencijal, koja ima razinu obrazovanja najboljeg na kugli zemaljskoj, a za to treba učiniti napore, osobito financijske, kako bi se postigla prijeko potrebna tehnološka razina

ciji ovisnosti, u podređenom položaju, kao što također treba osigurati dodatna sredstva za svoju infrastrukturu. Ima tu prostora za aktivnosti i mogli bi uostalom razmotriti mogućnost da ta ulaganja proizidu iz proračunskog deficita kojem s punim pravom - uostalom, to je zajednička volja - Komisija pridaje važnost. Smatramo da ti troškovi budućnosti, izgradnje ljudske zajednice, što je Europa, trebaju proizaći iz proračunskih izvora, oni ne smiju sprečavati izgradnju naše zajedničke budućnosti.

Želio bi vam također reći da sam ipak malo razočaran jer u 2003. i gotovo u 2004. godini, Europa ne predstavlja za europsku mladež dovoljno veliku ambiciju. Niti u mojoj zemlji, Francuskoj, niti drugdje. Kada putujem po Europi ne primjećujem masovne pokrete mladeži koji su dovoljno dosljedni prema izvanrednoj zajedničkoj ambiciji,

izvanrednoj ljudskoj avanturi, koja bi trebala biti europska izgradnja. Možete li zamisliti kako bi oni koji su nam prethodili prošlo stoljeće, mogli danas vidjeti, nakon svega što je 20. stoljeće doživjelo. Entuzijasti smo, jer je najgora iza nas, a najbolje moguće je na dohvata ruke. Da bi taj entuzijizam trebao mobilizirati našu energiju, mobilizirati posebice i prvenstveno našu europsku mladež. Ta avantura zajedničke izgradnje to je nešto osobito, ona je miroljubiva, ona nije usmjerena ni protiv koga. A onda smo danas zajedno i radimo. Zar ne mislite da bi to trebalo biti oslonac značajne energije koja nas dovodi do ubrzavanja ciklusa. To tako, u svakom slučaju, osobno osjećam, očekujem, priželjkujem. I ne obeshrabrujem se. Ali, recimo to, ponavljajmo to. Recimo našim građanima, našoj mladeži «Primitite Europu u ruke, ona je tu».

Možete li zamisliti ljepšu i zajedničku ambiciju od ove. Dobro vidimo kako se svijet organizira i dezorganizira. Dobro vidimo koje su sile koje postoje i koje poštujemo. Dobro vidimo koji su savezi. Ali, ovdje u ovom dijelu svijeta, gdje imamo potencijale - zar nismo sposobni učiniti nešto drukčije? Europa nije sila usmjerena protiv bilo koga. To je niz naroda i kultura. To je dinamična komplementarnost koja pruža ruku. Nećemo napadati Afriku. Pomoći ćemo joj da se razvija. Nećemo se okrenuti protiv SAD-a. Oni su naši saveznici i naši prijatelji. Radit ćemo zajedno. Ali imamo zemljopisne razlike i razlike u pristupima.

Brinut ćemo se da Azija rješava svoje probleme bez agresivnosti. Uloga Europe je značajna.

Dakle, polazeći od prijašnjih razočarenja i nedostataka, vidite, imam energiju nade. I tu energiju nade, kao što sam rekao, osjetio sam ovo jutro po ulicama Zagreba. Dajmo da odjek mojih skromnih riječi tamo bude saslušan!

SURADNJA - PREDUVJET ZA ULAZAK U EUROPU

Katja Boch,

predstavница Slovenske Paneuropske unije

*Vaša Visosti, gospodine glavni tajniče,
dame i gospodo, dragi europski prijatelji,*

Velika mi je čast što sam dobila priliku sudjelovati na ovoj Konvenciji, a prenosim vam i pozdrave prof. dr. Bučara koji bi volio biti tu, ali je nažalost spriječen.

Hvala također organizatorima, domaćinima na pozivu.

Kada je godine 1922. Cudenhove-Kalergi na ruševinama poslijeratne Europe osnovao Paneuropski pokret (PEP), samo je nekolicina

*Your highness, mr. Secretary General, ladies and gentlemen,
my dear European friends.*

It's a great privilege for me to have given the opportunity to participate in this Convention, and to convey greetings from prof. dr. Bučar who would have loved to be here but was unfortunately detained.

Thanks also to the organizer, to the hosts of this Conference for their kind invitation.

Katja Boch,
predstavnik
Slovenske
Paneuropske
unije

vjerovala da će ideja ujedinjene Europe bez ratova zavladati. Vjerujem da čak ni veliki vizionar Kalergi nije mogao zamisliti da će se 2003. godine predstavnici petnaestak europskih zemalja, uglavnom srednjeeuropskih zemalja, sastati u srednjeeuropskom gradu i raspravljati o ulozi Pokreta u procesu razvoja institucija Europske unije.

PEP, to treba biti čvrsto naglašeno, bio je jedan od vrlo važnih izvora nadahnuća za stvaranje institucija kao što su Vijeće Europe i EU.

Ovih dana imamo puno pokazatelja koji ukazuju koliko je suradnja važna za današnju Europu. Važno je ubrzati socijalne i ekonomske procese.

Nasilno dezintegriranje bivše Jugoslavije ponovo je pokazalo prednost međunarodne suradnje i da je EU postala važan element međunarodne strukture koja je ostvarila političku stabilnost u zapadnom dijelu svijeta, ali ne samo u zapadnom dijelu, odigrao će i odigrava sličnu ulogu u rješavanju sukoba u istočnoj i jugoistočnoj dijelu našeg kontinenta. EU ima jak utjecaj na ritam reformi, posebno u zemljama tranzicije, gdje je prilagodba na zapadne norme postala prioritetni zadatak politike zemalja i ekonomskog napretka. Budući da te zemlje moraju surađivati s ključnim zajedništvom, potreba za uključenjem u EU pojačava pritisak ostvarivanju strukturalnih reformi, a povećana EU će također imati veći utjecaj na globalnu politiku i robnu razmjenu, te u međunarodnom monetarnom i financijskom smislu reformi i u regionalnoj i globalnoj brizi o sigurnosti.

Razvoj i promjene struktura europskih institucija su, po mom mišljenju, dale europskom pokretu novu ulogu. Ovih se dana PEP razvio u većini europskih zemalja, a promovira mir, stabilnost i veliko pomirenje te čvrstu obvezu prema pluralističkoj demokraciji, koju neke zemlje kandidati imaju za problem s kojim se moraju suočiti.

Velika organizacija civilnog društva u duhu PEP-a u miroljubivosti, demokraciji i ujedinjenju Europe, PEP ne samo na međunarodnoj već i na nacionalnoj razini pokreta može dati novu ulogu posrednicima u pregovorima u traženju rješenja prihvatljivih za sve uključene strane.

Moram ovdje reći da je PEP Slovenije učinio neke takve korake u smjeru da nastoji utjecati na političke odluke koje se tiču hrvatsko-slovenskih odnosa, koji ovoga časa nisu najbolji, ali što ne znači da se ne mogu poboljšati. Nadamo se da ćemo i ovdje, među vama iz HPEU-a, naći suradnike.

To je jedan primjer, a tijekom ove konferencije čula sam mnogo više, a vjerujem da ste i vi također.

Integrirana Europa, a to uvijek moramo imati na umu, treba puno suradnje, pregovaranja, komuniciranja i razumnog donošenja odluka, što može biti postignuto samo zajedničkim trudom.

Dakle, to je prijedlog, to je poziv na suradnju koji vam se može, a i ne mora svidjeti, ali ja se nadam da je dovoljno zanimljiv da mu obratite malo pozornosti.

Hvala na pozornosti!

When in 1922 Coudenhove Kalergi on the ruins of the Europe found it, the Pan Europe Movement (PEM), only very few people believed that the idea of a united Europe without the wars would take rules, and I believe that even the great visionary Kudenhof Calerghie could not imagine that in the year 2003. representatives of some 15 European, mostly Central European countries, would meet in a Central European city and discuss the role of the movement in the process of the development of the European Union institutions.

The PEM, and that has to be strongly emphasized, was one of the very important inspiring recourses behind the creation of the institutions such as the Counsel of Europe, and the European Union.

It is nowadays that we have many indicators which show how much important cooperation is for today's Europe.

It is necessary to speed up social and economic processes.

The violent disintegration of former Yugoslavia has demonstrated once again the benefit of international cooperation and the EU has become an important element of the international structure that has left the political stability in the Western part of the World, but not only in the western part, it will play and is already playing a similar role in resolving conflicts in Eastern and Southeastern parts of our Continent.

The EU has a strong impact on the pace of reforms especially so in countries in transition, where adaptation to western norms has become the priority task of the countries policy and economic endeavors. Since this countries have to comply with their key communitarian, the need for excision into the EU enhances the pressure for structure reforms, also will an enlarged EU have a greater influence in the global political and trade negotiations, also

in international monetary and financial reforms as well as in regional and global security concerns.

The development and changes in the European institution structures have, according to my opinion, given the European movement a new role. Nowadays the PEM has developed in most of the European countries, it promotes peace, stability and great reconciliation and a firm commitment to pluralist democracies, which some candidate countries have difficulties to comply with.

Big organization of the civic society, the PEM in the spirit of a peaceful, democratic and united Europe, the PEM's not only the international, but national movements could be given a new role of a mediator

in negotiations and in searching solutions acceptable for all parts involved.

I must tell here that the Slovenian PEM has made some such steps in this directio by trying to influence political decision concerning the Croatian-Slovenian relationships which at the moment are not the best which does not mean that they couldn't be improved.

And we hope that we found collaborators here also in the Croatian PEM.

This is only one such example, here during this Conference they were mentioned many more, and I believe that there have been others as well.

An integrated Europe, and this we should always bare in mind, needs much collaboration, negotiation, communication and reasonable decissionmaking which can be achieved only by joined efforts.

Well, this is a suggestion, it's an invitation to collaboration, which you may or may not like, but I hope it's interesting enough to give it some attention.

Thank you for your attention.

**Integrirana Europa, a to
u uvijek moramo imati na
umu, treba puno suradnje,
pregovaranja, komunicira-
nja i razumnog donošenja
odluka, što može biti
postignuto samo
zajedničkim trudom**

DEFINIRAJTE PRIORITETE VAŠE ZEMLJE

Anton Hykisch

Anton Hykisch, Paneuropska unija Slovačke, član Organizacijskog odbora, bivši član Slovačkog parlamenta, bivši slovački veleposlanik u Kanadi

Anton Hykisch

Paneuropa Union of Slovakia, Member of the managing Committee, former MP of the Slovak Parliament, former Ambassador to Canada

*Poštovani visoki predstavnici Republike Hrvatske
Vaša Visosti, predsjedniče Međunarodne Paneuropske unije,
grofice Walburga Douglas - glavna tajnice Međunarodne
Paneuropske unije, Bernd Posselt (član Europskog parlamen-
ta), g. predsjedniče Hrvatske Paneuropske unije Mislavu
Ježiću, delegati PEU-a iz cijele Europe,
ugledni gosti, dame i gospodo,*

Donosim vam najsrdačnije pozdrave ne samo od PEU-a Slovačke, nego od svih ljudi otvorenog srca iz slobodne Slovačke Republike. Mi ne pozdravljamo samo sve vas prisutne na ovoj konferenciji, nego pozdravljamo svu našu hrvatsku braću i sestre. Posebne čestitke prilikom imenovanja monsignora Josipa Bozanića kardinalom. U Slovačkoj smo još uvijek ispunjeni emocijama nakon trećeg apostolskog posjeta Svetog Oca Slovačkoj. Ponosni smo što je Sveti Otac u prisutnosti dvojice slovačkih kardinala beatificirao dvoje ljudi u Bratislavi. Naši suvremenici Vasil Hopko, herojski biskup bizantinskog doba iz istočne Slovačke i časna sestra iz Bratislave, medicinska sestra prekrasnog slavenskog imena Zdenka, oboje su bili žrtve komunističkog režima, a nama su postali uzori za praćenje. To dvoje blagoslovljenih osoba privrženih etničkim vrednotama obogatili su skupinu ljudi koja je dokazala da su kršćanske vrednote još žive u današnjoj Europi. Dvije tisuće ljudi, Slovaci, Mađari, Poljaci i Austrijanci svjedočili su toj svečanosti u glavnom gradu Slovačke. Držim da ljudi iz Središnje Europe nikad tu Europu nisu napustili. Posebno Hrvati i Slovaci imaju puno zajedničkih osobina, kako u povijesti tako i u sadašnjosti. Oba smo naroda prošli težak put da dohvatimo punu neovisnost. Te su sličnosti vidljive i u nedavnim godinama, također, kad su obje zemlje morale prebroditi nasljedene autokratske režime. I jedni i drugi moramo nadograđivati demokratsko društvo u teškim okolnostima multinacionalnih država i prijašnje ekonomske depresije. Moramo prevladati opasnu izolaciju. Izoliranost u domaćoj politici gdje su mnogi ljudi užasnuti političkim intrigama i spletkama, korupcijom i neispunjenim predizbornim obećanjima. Valja prebroditi izolaciju na inozemnoj pozornici uzrokovanoj našim bivšim vodstvima koji su ostavili loš imidž u inozemstvu. Mogu vam reći da je to teško, jako težak posao! Ne samo za političare već i za cijeli

Anton Hykisch, Paneuropska unija Slovačke, član Organizacijskog odbora, bivši član Slovačkog parlamenta, bivši slovački ambasador u Kanadi

*Honourable high representatives of the Republic of Croatia,
Royal Highness, President of the International Paneuropean
Union, Countess Walburga Douglas, Secretary General of the
International PEU, Mr. Bernd Posselt, Member of the European
Parliament, Mr. President of the Croatian PEU PROFESSOR
Mislav Ježić, Paneuropean delegations from all over Europe!
Distinguished Guests, Ladies and Gentlemen!*

I am bringing you the best greetings not only on behalf of the Paneuropean Union of Slovakia, but from all open-hearted people of the free Slovak Republic. We express our greetings not only to all of you in this Convention. We are greeting all our Croatian sisters and brothers. Special congratulations to the appointment of Archbishop of Zagreb Monsignore Josip Bozanić to the Cardinal of the Roman Catholic Church!

We in Slovakia are still full of generous emotions after the third apostolic visit of the Holy Father to Slovakia. We are proud that Holy Father in presence of two Slovak Cardinals made two beatifications in Bratislava. Our contemporaries, Vasil Hopko, heroic bishop of the Byzantine Rite from eastern Slovakia and a nun in Bratislava, a medical sister with the wonderful slavic name Zdenka, both of them victims of the Communist regime, became for us new patterns to follow. These two blessed persons devoted to ethical values will enrich the group of people who prove that Christian values are still alive in Europe today. Two hundred thousand people, Slovaks, Magyars, Poles and Austrians eyewitnessed this ceremony in the Capital of Slovakia.

I think the peoples of Central Europe never left his Europe. Especially Croatians and Slovaks have many common features, in the past as well as in the present time. Both of us went through a difficult path to reach a full independence. These similarities are evident in the recent years, too. Both of our countries have to overcome the heritage of some sort of autocratic regimes. We both have to build up an effective democratic society in difficult circumstances of multinational state and previous economic depression. We have to overcome a dangerous isolation. Isolation in domestic policy where many people are disgusted by political intrigues and plots, corruption and unfulfilled election promises. We have to overcome the isolation at the international stage caused by our former leaders with bad image in abroad. I can tell you, it is a hard, very tough job! Not only for politicians, but for the whole of nation!

I came from Slovakia to tell you that this job not only must be done, but that this hard job could be done!

Slovakia, its political leadership, and its brave citizens, is an example that very much could be done. We had a very long delay in access to the Euro-Atlantic structures. I remember the summer 1997 when the Czech Republic, Hungary and Poland were invited to join NATO, and Slovakia was excluded! I remember the stream of demarches, memoranda and warning from the European Union that Slovaks are not able to meet the criteria to join the EU.

And look now! After six years Slovakia is approved as one of the members states to join North Atlantic Alliance in this year 2003!

narod. Dolazim iz Slovačke i reći ću vam da taj posao ne samo da se mora obaviti, nego da se taj težak posao i može obaviti!

Slovačka, njezino političko vodstvo i njezini hrabri stanovnici, primjer su da se puno toga može učiniti. Imali smo vrlo dug zastoj pristupanju euroatlanskim strukturama. Sjećam se ljeta 1997. kad su Češka Republika, Mađarska i Poljska bile pozvane da se priključe NATO-u, a Slovačka je bila izostavljena! Sjećam se i prijetnji i upozorenja Europske unije kako Slovaci ne ispunjavaju kriterije za priključenje EU-u.

A pogledajte sada! Nakon šest godina Slovačka je prokušana kao jedna od država članica Sjevernoatlanskog saveza godine 2003.! Proces ratifikacije je u tijeku. Prošli smo uspješni referendum o EU-u, presli smo s 50 na 80 posto glasova slovačkog naroda za Europu. Naša Vlada priprema slavlja za svibanj 2004., kad će Slovačka ući u EU...

Nakon izbora 1998. slovačko političko vodstvo i narod Slovačke uspjeli su.

Možete pitati što da učinite kako bi postigli iste učinke.

Nemamo pravo davati vam savjete. Samo primjedbe i prijedloge. Prije svega, postoji potreba za kontinuiranim i strpljivim aktivnostima. Uspjeh u politici nije samo čvrsta volja. Da, politička volja je važna. Ta volja treba biti provedena nizom koraka. Ispuniti uvjete je proces u kojem se ne smije gubiti vrijeme.

Čuo sam rečenicu: «Hrvatska je na čekanju». To je možda izreka stvarne situacije. Ali, oprostite, to je loša izreka. Ne možete biti u poziciji čekanja dugo vremena. Morate se pomaknuti, napraviti moguće i nemoguće, ali ne stajati u tuzi...

Drugo vrlo korisno iskustvo koje vam možemo donijeti iz Slovačke je sljedeće! Ne bojte se! Sjećate li se tih riječi, tako često puta korištenih od strane Svetog Oca? Ne bojte se svijeta, Europe... Ne plašite se euroskeptika, liberala, starih komunista, vječitih pesimista... Možete dosegnuti vodeći tim, ali morate trčati. Svaka utrka se može pobijediti! Hrvati, ne bojte se!

Treće iskustvo! Zajedništvo u temeljnim pitanjima. U Slovačkoj imamo slabu koalicijsku vladu i oporbu sastavljenu od bivših populista, nacionalista, ljevičara i komunista. Nakon posljednjih izbora legalna Komunistička partija Slovačke osvojila je nekoliko mjesta u Parlamentu. Ali, o pitanju europske integracije postoji široki konsenzus između koalicije i oporbe.

Možete li zamisliti da su komunisti pristali priključenju EU-u? Naravno da nisu, protiv su NATO-a, ali podupiru europske integracije.

Četvrto: Molim vas, definirajte prioritete vaše zemlje. Pripremite opće razvojne projekte za vašu zemlju zanemarujući regionalne razlike, sagradite infrastrukturu, agrokulturalnu politiku. Na taj način prevenirat ćete gubitak vremena u korištenju europskih fondova - odmah.

Posljednje, ali ne i manje važno, valja upozoriti na važnost vrednota u politici. Možda se to čini smiješno i neostvarivo. Politika i vrednote? Politika i etika?

Nakon dobrih, moram vam reći i loše vijesti iz Slovačke. Politika ne može funkcionirati na pragmatičan način. Može u stabilnoj državi s dugom tradicijom pluralizma i demokratskim parlamentarnim sustavom. Naše postkomunističke zemlje uništene su desetijećima nemorala. Danas se naše zemlje suočavaju s novim oblikom potrošačkog društva, arogancijom masovnih medija, novim sustavom destrukcije moralnih vrednota, postojanjem međunarodnog kriminala i terorizma.

Ako se predate tim uvjetima, potpuno ćete ispasti! Ako prihvatite te standarde nestandardnog ponašanja, prihvaćate i svoj kraj.

Kraj vas, kao političara, gubite srce, ljudski integritet. A isto se dogodi i s vašom nacijom!

Rascjep između politike i moralnosti dan-danas je prisutan i u Slovačkoj. Novom vodstvu prijete unutrašnje-političke borbe, osobne igre, utrka za bolju političku i ekonomsku moć. Vrtložno razdoblje može se prekinuti samo općim prihvaćanjem osnovnih vrednota. Potrebno je vremena, moramo biti optimisti.

Za mene, a mislim da i za sve nas, te osnovne vrednote prezentirane su duhom kršćanske Europe kao nasljeđa hebrejske, helenske i romanske kreativnosti u prošlosti i najboljih tradicija

Ratification process is going on. We went through the successful referendum on the European Union, we pass through magic 50% and more than 80% of Slovak citizens had voted for Europe. Our government is preparing the festivities for May 2004 when Slovakia enters the EU...

Well, after the elections in 1998 the Slovak political leadership and the citizens of Slovakia have done it.

You can ask, what to do to gain the same effect.

We have no right to give you advices. Only some remarks, or recommendations.

First of all there is need for continual and patient activity. Success in politics is not a matter of the strong will only. Yes, political will is important. This abstract will has to be embodied into series of steps. To meet the criteria is a process in which you cannot loose the time.

I heard a sentence: «Hrvatska na čekanju», «Croatia in waiting». That's may be an expression of real situation. But, excuse me, it is a bad expression. You cannot be in a waiting position during a long time. You have to move, to must to do all possible or impossible, but not standing in sorrow...

The second very useful experience we can bring you from Slovakia sounds as follows: Don't be afraid! Do you remember these words so many times used by Holy Father? Don't be afraid of the world, of Europe... Don't be afraid of Euro-sceptics, liberals, old Communists, eternal pessimists... You can reach the leading team, but you must run. Each race could be won! Chorvati, nebojte se!

Third experience? Unity in fundamental questions. In Slovakia we have a very fragile coalition government and an opposition composed by former populists, nationalists, left-centrists and communists. After the last elections the legal Communist Party of Slovakia won some seats in the Parliament. But in the question of European integration is existing a broad consensus among the coalition and opposition. Can you imagine that the communists approved to join the EU? Of course, they are against NATO but they support European integration.

Fourth: Please, define your country's priorities. Prepare general development projects for your country in diminishing regional differences, building up infrastructure, agricultural policy. In this way you prevent a loss of time in using structural and cohesion Euro-funds immediately.

And last but not least, we have to stress the importance of values in politics. Maybe it seems ridiculous or impossible. Politics and Values? Politics and Ethics? After the good news from Slovakia I must tell you a bad news, too. Politics could not be done only in a pragmatic way. It could be done so in a stable country with a long tradition of pluralism and democratic parliamentary system. Our postcommunist countries were destructed by decades of immorality. Nowadays our countries are facing the new ware of consumer society, arrogance of mass media, a new systematic destruction of moral values, existence of international crime and terrorism.

If you surrender to these conditions you would be completely out! If you accept these standards of non-standard manners, you accept your own annihilation, your end.

The end of yourself as a politician, you loose your heart, your human integrity. And the same happens to your nation.

This split between politics and morality is nowadays going on in Slovakia, too. The new leadership is threatened by inner political struggles, personal plays, by race for a greater political and economic power. This turbulent period could be surmounted only by a general acceptance of some fundamental values. It takes a time, we have to be optimists.

For me, and I think for all of us, these fundamental values are represented by spirit of Christian Europe as a heritage of Hebrew, Hellenic and Roman creativeness in the past and the best traditions of all national cultures of Europe today.

To help our people, our politicians, our spiritual and economic

nacionalnih kultura današnje Europe.

Pomoći našim ljudima, našim političarima, našoj duhovnoj i ekonomskoj eliti da se suoči s teškim izazovom početka trećeg milenija i ujedinjenja europskih umova i srca - to je zadaća Paneuropskog pokreta u godinama koje dolaze. To je neko realistično lobiranje koje možemo poduzeti za naše vlade, masovne medije, naše sugrađane.

Novi Upravni odbor PEU-a Slovačke izabrao je novog predsjednika Jana Figela. On je mlad čovjek, predani kršćanski političar, bivši glavni pregovarač Republike Slovačke u Bruxellesu, nedavno predsjedavajući o inozemnoj politici Parlamentarnog odbora.

Putem novoga Organizacijskog odbora PEU-a u Slovačkoj i našeg predsjednika, želim vam potpuni uspjeh.

Srdačno pozdravljamo HPEU iz Bratislave!

élite to meet the very difficult challenge of the beginning of the Third Millenium together in European unity of minds and hearts - that is the task of the Paneuropean Movement in the next years. This is the sort of realistic "lobbying" we can do for our governments, for mass media, for our citizens.

The new Managing Committee of the Paneuropean Union of Slovakia has elected a new president Jan Figel. He is a young man, a devoted Christian politician, former Chief Negotiator of the Slovak Republic in Brussels, recent Chairman of the Foreign Policy Parliamentary Committee. On behalf of the new Managing Committee of PEU in Slovakia and our president I wish you a full success to this Convention! Srdečne pozdravujeme iz Bratislavy Chorvatsku Paneuropsku uniu!

Thank you, Hvala lepa!

POSJET HRVATSKOME NACIONALNOM MARIJINOM SVETIŠTU

Svakako najzanimljiviji dio trodnevnoga druženja paneuropejaca bio je posjet Hrvatskome nacionalnome Marijinom svetištu u Mariji Bistrici i prisustvovanje svečanoj svetoj misi na veličajnome otvorenom prostoru, s pogledom na Križni put na bistričkoj Kalvariji.

Svetu misu predvodio je mons. Lovro Cindori, župnik bistrički, uz dva ugledna člana Paneuropskog pokreta, dr. Jurja Kolarića i dr. Franju Topića. Čitanjem poslanica i pozdravnim govorima u misnom

slavlju sudjelovali su svi predstavnici PEU-a kao i većina predsjednika ili članova ogranaka HPEU-a.

Ostali vjernici, štovatelji Majke Božje Bistričke koji su sudjelovali u ovoj misi, zajedno s predstavnicima iz Europe, na različitim jezicima, ali složno, svojom molitvom ispunili su prostore Svetišta, a na kraju svi zajedno zapjevali Majci Božjoj - Kraljici Hrvata, nama toliko dragu i poznatu pjesmu:

*«Rajska Djevo, Kraljice Hrvata,
naša Majko, naša zoro zlata,
odanih ti srca primi dar,
primi čiste ljubavi nam žar.»*

Nakon svete mise, u Župnom dvoru sve članove paneuropskog izaslanstva primio je mons. Lovro Cindori i upoznao ih s poviješću ovog Svetišta, te im podijelio prigodne hodočasničke monografije. Nakon kratkotrajnog druženja, zajedničkog fotografiranja i razmjene

darova, priređen je svečani objed u hotelu "Salve Regina". Bila je to još jedna prilika za razmjenu mišljenja, nove dogovore i dobre želje za nastavak rada.

Priredio: Željko Obad

U svetoj misi sudjelovali su i svi prisutni članovi Paneuropske unije

Svetu misu predvodio je mons. Lovro Cindori, župnik bistrički, te dr. Juraj Kolarić i dr. Franjo Topić

Svetište Majke Božje Bistričke

The Mother of God of Bistrica

Die Muttergottes von Bistrica

Hrvatski narod s posebnim žarom štuje lik Majke Božje i odavna je s ljubavlju naziva - Kraljicom Hrvata. Najveće marijansko svetište u Hrvatskoj je Marija Bistrica, smještena u pitomoj dolini Hrvatskoga zagorja, nadomak glavnoga grada Zagreba.

Povijest

Svetište Majke Božje u Bistrici, u Hrvatskom zagorju, ima dugu, višestoljetnu povijest. Samo se mjesto - Bistrica - spominje godine 1209. kao feudalni posjed župana Vratislava, a 1334. kao sjelo župne crkve Sv. Petra i Pavla, župni dvor.

Hrvatski sabor 1710. godine daje zavjet da će u crkvi Blažene Djevice Marije podići dostojan glavni oltar, a godine 1715. ispunjava taj zavjet i daje urediti veliki oltar u bistričkoj crkvi. Crkva je proširena i 1731. g. posvećena Majci Božjoj Snježnoj.

Današnja župna crkva u Bistrici građena je između 1879. i 1882. g., prema nacrtu bečkoga arhitekta Schmidta, a pod nadzorom njegova učenika Hermana Bolléa. Djelomično je izgrađena na starim temeljima i proširena u neorenesansnom stilu; podignute su i nove arkade, a proširen je i novi župni dvor. Slikar Ferdo Quiquerez naslikao je 22 čudotvorna uslišanja u Bistrici, a D. Novak izradio kipove Kristova pribijanja na križ i sv. Kristofora.

Tijekom gradnje, u noći blagdana Marijina Uznesenja, izbio je požar i uništio cijelu unutrašnjost crkve, osim velikoga oltara i čudesnog kipa Majke Božje. Novi je oltar posvećen 1883. godine.

Bistrička crkva 1923. godine dobiva naziv manje bazilike, dodijelio joj ga je papa Pio XI. Nadbiskup zagrebački Ante Bauer

The people of Croatia have long been especially devoted to the sacred figure of the Blessed Virgin Mary and her loving name - the Queen of Croats. The largest shrine in Croatia devoted to the Blessed Virgin is Marija Bistrica, a small town set among to the rolling hills of the Zagorje region, not far from capital Zagreb.

The history of Marija Bistrica

The Shine of the Mother of God of Bistrica in Hrvatsko Zagorje has a centuries-long history. The little town itself, Bistrica, was mentioned in 1209, being identified as the fief of Count Vratislav, and in 1334 as the seat of the parish church of St Peter and St Paul, as well as the rectory. In 1710, the Croatian National Parliament vowed to raise a proper altar in a church to the Blessed Virgin Mary, making its vow good in 1715, having a great altar built in the church of Bistrica. In 1731 the church was expanded and consecrated to Our Lady of the Snows.

The present parish church in Bistrica was built between 1879 and 1882, according to plans of the Viennese architect Schmidt, and under the supervision of his pupil Herman Bollé. It was partially constructed upon the old foundations, and expanded in the neo-Renaissance style. New arcades were built, and the new rectory was expanded. The painter Fredo Quiquerez painted 22 miraculous grantings of prayers in Bistrica, while D. Novak did sculptures of the crucifixion and of St Christopher.

During the time of building, and on the eve of the holiday of the Assumption, a fire

Das kroatische Volk ehrt besonderes innig die heilige Gestalt der Muttergottes und nennt sie seit langer Zeit liebevoll die Königin der Kroaten. Die größte Heiligenstätte in Kroatien ist Marija Bistrica, die sich in einem malerischen Tal von Zagorje, in der Umgebung der Hauptstadt Zagreb, befindet.

Die Geschichte von Marija Bistrica

Der Wallfahrtsort der Muttergottes in Bistrica, im Kroatischen Zagorje, hat eine lange, jahrhundertealte Geschichte aufzuweisen. Der Ort selbst - Bistrica - wird im Jahre 1209 als feudaler Besitz des Gespans Vratislav und im Jahre 1334 als Sitz der Pfarrkirche des Hl. Petrus und Paulus als Pfarrhaus erwähnt.

Der kroatische Landtag legte im Jahre 1710 das Gelöbnis ab, in der Kirche der Seligen Jungfrau Maria einen würdigen Altar zu bauen, und im Jahre 1715 erfüllt er das Gelübde und läßt einen großen Altar in der Kirche in Bistrica errichten. Die Kirche wurde erweitert und im Jahre 1731 der Schneeigen Muttergottes gewidmet.

Die heutige Pfarrkirche in Bistrica wurde zwischen 1879 und 1882 nach einer Skizze des Wiener Architekten Schmidt und unter der Aufsicht seines Schülers Hermann Bollé erbaut. Sie wurde teilweise auf den alten Grundmauern erbaut und im Neorenaissancestil erweitert. Auch neue Arkaden wurden errichtet, und das neue Pfarrhaus wurde erweitert. Der Maler Ferdo Quiquerez hat 22 wunderartige Erhöhrungen in Bistrica gemalt, und D. Novak hat Statuen der Kreuzigung Christi und des Hl. Christopherus geschaffen.

okrunio je zlatnom krunom čudotvorni kip Majke Božje godine 1935. i proglasio Majku Božju Kraljicom Hrvata, uz asistenciju nadbiskupa Alojzija Stepinca. U Mariji Bistrici je 15. kolovoza 1971. održan 13. međunarodni marijanski kongres i tom prigodom Biskupska konferencija proglasila je bistričko Svetište - Nacionalnim proštenjem čitavoga hrvatskog naroda.

Već godine 1974. održao se u Mariji Bistrici Prvi hrvatski nacionalni marijanski kongres, a 9. rujna 1984. održana je veličanstvena proslava. Završetak višegodišnjeg slavlja - trinaest stoljeća kršćanstva u Hrvata, tristota obljetnica našašća čudotvornog kipa Majke Božje Bistričke i Nacionalni euharistijski kongres.

Najsvečaniji dan je 3. listopada 1998., kada papa Ivan Pavao II. posjećuje Mariju Bistricu povodom proglašenja nadbiskupa zagrebačkog, kardinala Alojzija Stepinca blaženim.

Čudotvorni kip

Zavjetni kip Majke Božje Bistričke datira se na kraj 15. stoljeća, a pripada nizu crnih Madona, premda je pri restauraciji otkriveno da njezina tamna boja nije izvorna. Kasnogotički drveni kip Bistričke Bogorodice rad je pučkog majstora. Izražajna moć kipa nije toliko u umjetničkome oblikovanju, koliko u samome vjerskome i nacionalnom značenju. Kip je najprije bio smješten u pravednišću na Vinskom Vrh, a onda 1545. godine zakopan u župnoj crkvi u Mariji Bistrici i otkriven 1588. godine; ponovo zaboravljen i zazidan, a pronađen je drugi put 1685. g.

Selidba kipa, njegovo skrivanje i dva našašća, budila su vjeru u njegovu čudotvornu moć. Bistrička Gospa bila je tješiteljica kršćana tijekom turskih opasnosti, pomoćnica u Prvom i Drugom svjetskom ratu kao i u Domovinskom ratu.

Zdravlje bolesnih, Utočište grješnika, Utjeho žalosnih, Pomoćnice kršćana, Majko Božja Bistrička, moli Boga za nas!

broke out that destroyed the whole of the interior of the church, all except the great altar and the miraculous statue of the Mother of God. The new altar was consecrated in 1883.

In 1923 the church was given the designation of basilica minor by pope Pius XI. Ante Bauer, archbishop of Zagreb, crowned the miraculous statue with a golden crown and pronounced Our Lady the Queen of the Croats. He was assisted by archbishop Alojzije Stepinac. On August 15, 1971 Marija Bistrica saw the holding of the 13th International Marian Congress, and on that occasion the Bishops' Conference proclaimed the shrine in Bistrica the Croatian National Pilgrimage Centre.

In 1974 the first Croatian Marian Congress was held in Marija Bistrica. On September 9, 1984 a magnificent celebration of thirteen hundred years of Christianity in Croatia, the third centenary of the finding of the miraculous statue of Our Lady of Bistrica, and the National Eucharistic Congress of 1984.

The shine's most festive day was 3rd October 1998, when pope John Paul II visited Marija Bistrica in order to beatify the late archbishop Alojzije Stepinac.

Votive statue

The votive statue the Mother of God of Bistrica dates from the end of the 15th century and belongs to the series of black Madonnas, although as it was discovered during the restoration its dark colour is not original. The late Gothic wooden statue of the Bistrica Mother of God is the work of an anonymous master. The expressive strength of this statue is less in the artistic achievement than in its very religious and national significance. The statue was firstly placed in the ancient shrine at Vinski Vrh in 1499, and then it was buried in Marija Bistrica in 1545 and rediscovered in 1588. It was forgotten again and walled in, then refound for the second time in 1684.

The removal of the statue, its hiding, and two findings awoke the belief in its miraculous power. The Mother of God of Bistrica has been the consolatrix of Christians during Turkish danger, a helper both in the First and Second World Wars, as well in the Homeland War.

Health for the sick, the refuge of sinners, the consolation of the sad, the helper of Christians, Mother of God of Bistrica, pray God for us!

Während des Baus, in der Nacht des Feiertags Mariä Himmelfahrt, brach ein Feuer aus und zerstörte das gesamte Kircheninnere, außer dem großen Altar und der wunderatigen Muttergottesstatue. Der neue Altar wurde im Jahre 1883 geweiht.

Die Kirche in Bistrica erhält im Jahre 1923 von Papst Pius XI. den Titel einer kleineren Basilika (basilica minor). Der Zagreber Erzbischof Ante Bauer krönte mit der Assistenz des Erzbischofes Alojzije Stepinac mit einer goldenen Krone die wundertätige Statue der Muttergottes im Jahre 1935 und erklärte die Mutter Gottes für Königin der Kroaten. Am 15. August 1971 wurde in Marija Bistrica der XIII. Internationale Marienkongress abgehalten und dabei hat die Bischofskonferenz den Wallfahrtsort von Bistrica zum nationalen Wallfahrtsort des gesamten kroatischen Volkes erklärt.

Im Jahre 1974 wurde in Marija Bistrica der erste kroatische, nationale Marienkongress abgehalten. Am 9. September 1984 fand eine prachtvolle Feier statt, nämlich das Ende der mehrjährigen Feier - dreizehn Jahrhunderte Christentum bei den Kroaten, 300. Jubiläum der wundersamen Wiederentdeckung der wundertätigen Bistricer Muttergottesstatue und des Nationalen Eucharistiekongresses (NEK, 1984). Der feierlichste Tag war der 3. X. 1998 wenn Papst Johannes Paul II. Marija Bistrica anlässlich der Seligsprechung des verstorbenen Erzbischofes Alojzije Stepinac besucht hat.

Die wundertätige Statue

Die wundertätige Statue der Muttergottes von Bistrica stammt vom Ende des 15. Jahrhunderts. Sie wird als «schwarze Madonna» verehrt, obwohl bei einer neueren Restaurierung ihre ursprüngliche bunte Fassung entdeckt wurde. Die spätgotische, nicht sehr große Statue der Muttergottes von Bistrica ist das Werk eines volkstümlichen Meisters. Ihre Ausdruckskraft verdankt die Statue nicht so sehr ihrer künstlerischen Gestaltung, als vielmehr ihrer religiösen und nationalen Bedeutung. Die Statue befand sich ursprünglich in der alten Marienkapelle auf Vinski Vrh (1499), um dann 1545 in der Pfarrkirche von Marija Bistrica vergraben zu werden, wo sie 1588 wieder entdeckt wurde; abermals vergessen und eingemauert, wurde sie 1684 zum zweiten Mal aufgefunden.

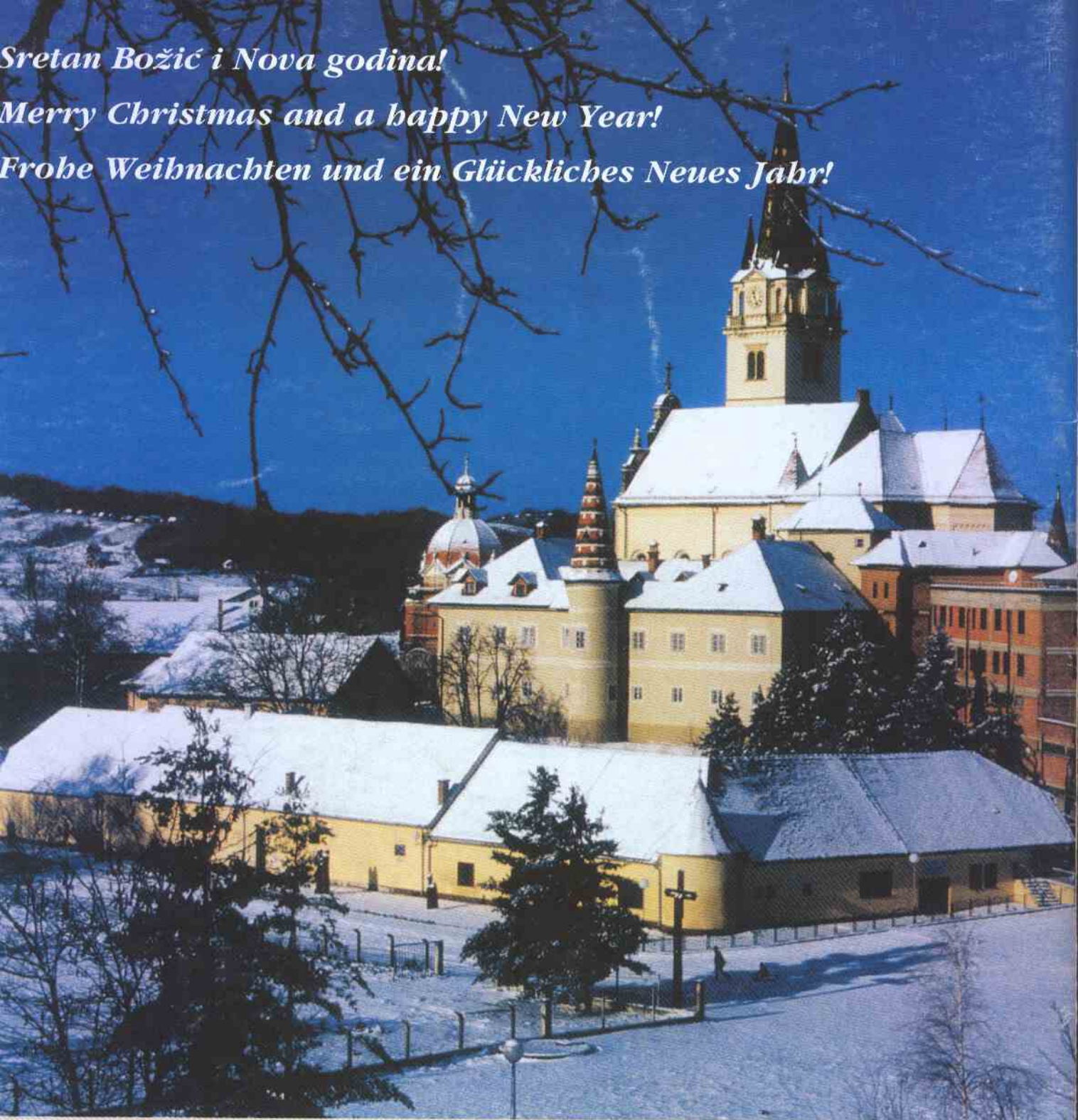
Diese Wanderungen der Statue, die immer wieder aufgefunden wurde, bestärkten die Menschen in ihrem Glauben an ihre wundertätige Macht. Die Muttergottes von Bistrica tröstete die Christen in den Zeiten der Türkengefahr, war hilfreich im Ersten und Zweiten Weltkrieg, sowie auch im Heimatkrieg in neuester Zeit.

Gesundheit der Kranken, Zuflucht der Sünder, Trost der Traurigen, Helferin der Christen, Muttergottes von Bistrica, bete Gott für uns!

Sretan Božić i Nova godina!

Merry Christmas and a happy New Year!

Frohe Weihnachten und ein Glückliches Neues Jahr!

Nakladnik: HRVATSKA PANEUROPSKA UNIJA

Za nakladnika: prof. dr. Pavo Barišić

Glavi urednik: Željko Obad, prof.

Uredništvo: akademik Mislav Ježić, prof. dr. Pavao Barišić, prof. dr. Milena Žic Fuchs,
dr. Joško Pavan, Željko Obad, prof., Božica Barišić, Vladimir Vadjon, prof.

Lektura: Marijan Ričković, prof., prijevod: Irena Kozarić, prof., Cloude Grubeša, prof., Irena Bagarić, prof., mr. Ines Herman
Pomogla u tehničkoj obradi: Ružica Špoljarić

Adresa uredništva: Zagreb, Jurišićeva 1a, telefoni: 385/1/ 48 13 435, 48 13 451, faks: 48 13 453

E-mail: hpeu@zg.hinet.hr

Prepress: Reprograf, Tisak: Birotisak

Zahvaljujemo župniku mons. Lovri Cindoriju na ustupljenoj monografiji i fotografijama koje smo prenijeli u ovom broju